

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЦЕНТР МЕДИЧНОЇ СТАТИСТИКИ МОЗ УКРАЇНИ»
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
імені П.А. ШУПИКА
ДУ «ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ
НАМН УКРАЇНИ»
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
Громадська організація «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ:
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

Кропивницький

2019

Рекомендовано Координаційною Радою
громадської організації «Асоціація стоматологів України»
(протокол засідання № 1 від 22 травня 2019 року)

Під редакцією:

Вороненка Ю.В., Мазур І.П., Павленко О.В.

Авторський колектив:

Бакшуптова Н.О., Біда В.І., Білоклицька Г.Ф., Борисенко А.В., Вахненко О.М.,
Голубчиков М.В., Деньга О.В., Дорошенко О.М., Дрогомирецька М.С.,
Кобиланський А.М., Коваленко В.В., Коваленко І.О., Кравчук Н.Г.,
Лихота А.М., Лицишин М.З., Маланчук В.О., Ожоган З.Р., Павленко М.О.,
Рейзвіх О.Є., Рожко М.М., Савичук Н.О., Савченко В.В. Сегін Л.В.,
Скиба В.Я., Скрипник І.Л., Скрипніков П.М., Хлебас С.В., Чопчик В.Д.,
Шнайдер С.А.

Рецензенти:

Кульбашина Я. А. – д-р педагогічних наук, професор кафедри хірургічної
стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національного медичного
університету імені О.О. Богомольця.

Удод О. А. – д-р мед. наук, професор, проректор з науково-педагогічної
роботи та міжнародних зв'язків Донецького національного медичного
університету.

В 75 **Вороненко Ю.В., Мазур І.П., Павленко О.В.,**

Стоматологічна допомога в Україні: аналіз основних показників діяльності
за 2018 рік: довідник. /Ю.В. Вороненко, І.П. Мазур, О.В. Павленко –
Кропивницький: Поліум, 2019. – 176 с.

ISBN 978-966-8559-64-8

В довіднику представлено дані державних та галузевих статистичних звітів
закладів МОЗ України, які були подані до державного закладу «Центр медичної
статистики Міністерства охорони здоров'я України» протягом 2018 року.
Працівниками ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я
України», Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної
освіти імені П.Л.Шупика, ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
НАМН України», Української військово-медичної академії та фахівцями громадської
організації «Асоціація стоматологів України» проведено аналіз роботи стома-
тологічних клінік, кабінетів та представлено основні документи, що регулюють
діяльність лікарів-стоматологів, Асоціації стоматологів України. Представлено
питання епідеміології та моніторинг стоматологічної захворюваності дітей в Україні.

По областям країни та України в цілому представлено основні показники забез-
печеності стоматологічною допомогою населення України та військових Збройних
Сил України, кількість лікарів-стоматологів, лікувально-профілактичних закладів,
забезпеченість лікарями на 10 тисяч населення та укомплектованість посад лікарів-
стоматологів у закладах охорони здоров'я та ЗСУ. Проведено аналіз роботи приват-
них стоматологічних клінік, кабінетів та представлено основні показники їх діяльності.

Видання ілюстровано таблицями, фотографіями, схемами, графіками.

Довідник рекомендовано для організаторів охорони здоров'я, лікарів-
стоматологів, викладачів вищих навчальних медичних закладів.

УДК 616.31:311](477)(03)

ISBN 978-966-8559-64-8

© Ю.В. Вороненко, І.П. Мазур,
О.В. Павленко. 2019
© Кропивницький: Поліум, 2019.

*До сторіччя формування
Української наукової
стоматологічної школи*

Шановні колеги!

До 5-го Національного українського стоматологічного конгресу «Стоматологічне здоров'я – інтегральна складова здоров'я нації» з нагоди сторіччя формування Української наукової стоматологічної школи та 25-річчя заснування Асоціації стоматологів України колектив авторів підготував до Вашої уваги довідникове видання «Стоматологічна допомога в Україні: аналіз основних показників діяльності за 2018 рік».

Довідник підготовлено за участю фахівців ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України», Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика, ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України», Української військово-медичної академії та видано коштами громадської організації «Асоціація стоматологів України».

Діяльність майже тридцятитисячної стоматологічної громади спрямована на створення оптимального здоров'я порожнини рота та організму в цілому, профілактику стоматологічних захворювань, підвищення стандартів надання стоматологічної допомоги. Сьогодні важливим питанням є підготовка в нашій державі Національної програми профілактики основних стоматологічних захворювань, в якій буде науково обґрунтовано проведення превентивних заходів з урахуванням геохімічної зони та антропогенного навантаження, враховано відповідну інфраструктуру стоматологічних лікувально-профілактичних закладів та забезпечення стоматологічними кадрами.

Впроваджуючи наші з вами здобутки, сподіваємося на підвищення якості життя людини та перспективу реального оздоровлення населення України.

Спільна співпраця буде сприяти виробленню нових наукових ідей, шляхів до вирішення загальних проблем практичної стоматології та дозволить суттєво прискорити розвиток стоматологічної науки в Україні.

**Президент громадської організації
«Асоціація стоматологів України»,
професор**

Ірина Мазур

*Час краще за нас обміркує і
оцінить і наші переконання, і наші дії.
І якщо ми вірно служили ідеї,
яка вела нас до істини шляхом
життя, науки і школи, то будемо
сподіватися, що плин часу не забере її
разом з нами.*

М. І. Пирогов

ІХ (ХVІ) З'їзд ГО «Асоціація стоматологів України»

**«НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА ПРОФІЛАКТИКИ ОСНОВНИХ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
України»**

*Делегати ІХ (ХVІ) З'їзду ГО «Асоціація стоматологів України»
19 жовтня 2018 р., м. Київ, Президент готель, Конгрес зала*

ЗМІСТ

<i>Визначні події стоматологічної спільноти протягом 2018 року</i> проф. Мазур І. П., Президент ГО «Асоціація стоматологів України»	8
<i>Вивчення епідеміології та моніторинг стоматологічної захворюваності у дітей в Україні</i> проф. Скиба В. Я., проф. Деньга О.В., проф. Шнайдер С.А. Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України», м. Одеса	55
<i>Принципи організації стоматологічної допомоги в Збройних Силах України</i> Лихота А.М., Коваленко В.В., Лищишин М.З. Українська військово-медична академія	58
<i>Аналіз стоматологічної допомоги в Україні за 2018 рік</i>	
Лікувально-профілактичні заклади охорони здоров'я, що надають стоматологічну допомогу в Україні	75
Кадрове забезпечення стоматологічної допомоги.	76
Забезпеченість та укомплектованість стоматологічними кадрами.	77
Підготовка спеціалістів стоматологічного профілю вищими навчальними медичними закладами	78
Безперервний професійний розвиток лікарів-стоматологів	79
Молодші спеціалісти з медичною освітою за фахом «стоматологія», «ортопедична стоматологія»	80
Потреба мешканців України в стоматологічній допомозі.	80
Основні показники системи надання стоматологічної допомоги	82
Захворювання слизової оболонки порожнини рота та злоякісні новоутворення.	84
Лікування карієсу та його ускладнень у мешканців України	84
Ортопедична та хірургічна стоматологічна допомога	85
<i>Стоматологічна допомога на первинному рівні: дискусія організаторів охорони здоров'я. Реформа первинної допомоги загубила стоматологію по дорозі «успіхів»?</i> Медична газета «Ваше здоров'я», 18 травня 2018 року	86
“СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ” (за даними ДЗ “Центр медичної статистики МОЗ України”)	97

ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ ПРОТЯГОМ 2018 РОКУ

ПОЧЕСНІ ІМЕНА УКРАЇНИ – ЕЛІТА ДЕРЖАВИ

Інформацію про діяльність громадської організації «Асоціація стоматологів України» внесено до книги пошани видатних особистостей та організацій – «Почесні імена України – еліта держави», том 5, 2018, «Видавництво Логос Україна», які своєю діяльністю, щоденною працею зміцнюють потенціал держави та створюють основи розвитку економіки та суспільства, забезпечують інтеграцію України в світовий простір.

Рис. 1. Сторінки видання про діяльність ГО «Асоціація стоматологів України»

СПІВПРАЦЯ ІЗ ВСЕСВІТНЬОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ СТОМАТОЛОГІВ FDI

ГО «Асоціація стоматологів України» («АСУ») співпрацює з Всесвітньою федерацією стоматологів та є її постійним членом. 19 січня 2018 року отримано сертифікат членства у цій поважній організації. Представником Всесвітньої федерації стоматологів в Україні є професор Мазур І.П. Члени АСУ приймають активну участь, в тому числі із доповідями, на щорічних конгресах Всесвітньої федерації стоматологів. Через Всесвітню федерацію стоматологів АСУ співпрацює з фаховими асоціаціями інших країн.

Рис.2
Сертифікати членства
у Всесвітній федерації
стоматологів

ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ», 2 ЛЮТОГО 2018 РОКУ, м. КИЇВ

Члени Координаційної ради заслухали та обговорили стан підготовки до IX (XVI) З'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України», та затвердили назву IX(XVI) З'їзду Асоціації стоматологів України «Національна програма профілактики основних стоматологічних захворювань як складової державної системи охорони здоров'я України». Затверджено план роботи громадської організації «Асоціація стоматологів України» на 2018 рік. Обговорено основні принципи формування та

діяльності ГО «Асоціація стоматологів України». КР доручила головам комісій Асоціації стоматологів України обговорити та представити план роботи комісій на 2018 рік та подати на обговорення пропозиції щодо удосконалення системи організації та управління ГО «Асоціація стоматологів України».

СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНСЬКОЮ МЕДИЧНОЮ ЕКСПЕРТНОЮ СПІЛЬНОТОЮ

6 Березня 2018 року в Києві в Національній науковій медичній бібліотеці відбулися Установчі збори Української медичної експертної спільноти за участю ГО «Асоціація стоматологів України» як співзасновника. Президент ГО «АСУ» професор Мазур І.П. прийняла активну участь в обговоренні основних питань реформування медичної галузі та підготовки проекту Національної Стратегії в галузі охорони здоров'я.

Рис. 3. Установчі збори Української медичної експертної спільноти

ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАГОРОДЖЕННЯ ПОЧЕСНОЮ ВІДЗНАКОЮ ЗА ДОСЯГНЕННЯ В РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЇ УКРАЇНИ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА МИЛОСЕРДЯ “ОРДЕН СВЯТОЇ АПОЛЛОНІЇ” 21 БЕРЕЗНЯ 2018 РОКУ

Відповідно до п.2.2 Статуту ГО «Асоціація стоматологів України» та з метою відзначення видатних вчених, лікарів, організаторів охорони здоров'я, громадських діячів, колективів співробітників за багатолітню плідну працю, активну роботу в реформуванні практичної охорони здоров'я, системи освіти і розвитку науки та з нагоди святкування сторіччя формування Української наукової стоматологічної школи, дотримуючись основоположних засад заснування професійних нагород, започаткувати з 2018 року нагородження Почесною відзнакою за

досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя “Орден Святої Аполлонії”. Затверджено Положення про Почесну відзнаку за досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя “Орден Святої Аполлонії”.

**Науково-практична конференція з міжнародною участю
«Інноваційні технології в сучасній стоматології»
23 березня 2018 року**

23 березня 2018 року за ініціативи Івано-Франківського національного медичного університету та за підтримки ГО «Асоціація стоматологів України» відбулася науково-практична конференція з міжнародною участю «Інноваційні технології в сучасній стоматології». На стоматологічному форумі сучасні досягнення Івано-Франківського національного медичного університету представив його ректор – д.мед.н.,

професор Рожко М.М. Про особливості впровадження наукових досягнень у практичну мережу охорони здоров'я йшлося в доповіді заступника Голови Координаційної ради МОЗ України з спеціальності «стоматологія», професора Павленка О.В. Про сучасні методи діагностики та лікування захворювань пародонта в лікувальній роботі стоматолога загальної практики, порівняльний

Рис. 4. Привітання колег Івано-Франківського національного медичного університету

аналіз європейських та американських клінічних настанов було в доповіді президента ГО «Асоціація стоматологів України», професора Мазур І.П.

Під час конференції відбулося вручення Почесних відзнак за досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя – “Орден Святої Аполлонії” – ректору Івано-Франківського національного медичного університету, професору Рожку М.М., професору Ожогану З.Р. та колективу стоматологічного факультету Івано-Франківського національного медичного університету з нагоди святкування 40-річчя заснування факультету.

Рис. 5. Вручення Почесної відзнаки «Орден Святої Аполлонії» ректору Івано-Франківського національного медичного університету, проф. Рожку М.М.

Рис. 6. Учасники наукової конференції в Івано-Франківську

СПІВПРАЦЯ З ВГО «АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ-ПАРОДОНТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

29-30 березня 2018 року відбулась науково-практична конференція з міжнародною участю «Інноваційні підходи до лікування захворювань пародонта: від Regio- до Impla-» під егідою ВГО «Асоціація лікарів-пародонтологів України» та за підтримки ГО «Асоціація стоматологів України».

На конференції науковці з різних країн світу та України розглянули сучасні погляди на діагностику, лікування та профілактику захворювань пародонта. Під час конференції відбулося вручення Почесної відзнаки за досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя “Орден Святої Аполлонії” президенту ВГО «Асоціація лікарів-пародонтологів України» професору Білоклицькій Г.Ф.

Рис . 7. Учасники конференції – лікарі-пародонтологи України

ОБГОВОРЕННЯ ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ НА ЗАСІДАННІ “КРУГЛОГО СТОЛУ” В КОМІТЕТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я 13 КВІТНЯ 2018 РОКУ ЗА ІНІЦІАТИВИ ГО “АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ”

Проблеми надання стоматологічної допомоги на первинному рівні, забезпечення гарантованого державного рівня надання стоматологічної допомоги пільговим категоріям населення України, організація стоматологічної допомоги сільському населенню обговорювалися на

високому рівні, а саме в Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я. На чолі з народним депутатом України, головою Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгою Вадимівною, народними депутатами Мусієм Олегом Степановичем та Сисоєнко Іриною Володимирівною, а також Президентом Асоціації стоматологів України Мазур Іриною Петрівною відбулось засідання круглого столу на тему «Напрями розвитку системи організації стоматологічної допомоги в Україні», у якому взяли участь представники Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Міністерства охорони здоров'я України, регіональних управлінь охорони здоров'я, наукових медичних установ та вищих навчальних медичних закладів, громадських організацій, а також фахівці, експерти та представники ЗМІ.

З доповідями від Міністерства охорони здоров'я України виступили головний позаштатний спеціаліст за фахом “стоматологія”, професор, завідувач кафедри стоматології НМАПО імені П.Л. Шупика, віцепрезидент Асоціації стоматологів України Павленко Олексій Володимирович щодо ролі та місця стоматологічної служби на первинній ланці медичної допомоги та Скрипник Ірина Леонідівна, генеральний секретар ГО “Асоціація стоматологів України”.

Мазур Ірина Петрівна, президент ГО «Асоціація стоматологів України» під час свого виступу розповіла про стратегічні напрями

Рис.8. Засідання «круглого столу» в Комітеті Верховної Ради України, м. Київ, вул. М. Грушевського, 18/2.

розвитку стоматологічної галузі України. В доповіді було обговорено питання збереження кадрового потенціалу для забезпечення гідного рівня надання стоматологічної допомоги, комунальної стоматологічної власності, створення та затвердження медико-технологічних документів зі стандартизації стоматологічної допомоги, затвердження гарантованого державного рівня надання стоматологічної допомоги. Пріоритетними напрямками діяльності Асоціації стоматологів України є запровадження Національної програми профілактики основних стоматологічних захворювань як складової державної системи охорони здоров'я України та підвищення доступності та якості стоматологічної допомоги у сільській місцевості.

Надутий Костянтин Олександрович, заступник голови правління Всеукраїнського лікарського товариства, засновник Української медичної експертної спільноти, поділився своїми думками щодо ролі лікаря-стоматолога в системі охорони здоров'я та медичного обслуговування. Вахненко Олександр Миколайович, віце-президент ГО «Асоціація стоматологів України», кандидат медичних наук, Заслужений лікар України, у своїй доповіді акцентував увагу на те, що передумовою єдиної державної політики в стоматології є гарантований державний рівень надання стоматологічної допомоги. Коваленко Іван Олексійович, Заслужений лікар України, головний лікар КЗ «Черкаська обласна стоматологічна поліклініка» Черкаської обласної Ради розповів про стан надання стоматологічної допомоги сільському населенню, яке проживає у малих та віддалених селах. Скульська Світлана Василівна, голова «Стоматологічної Асоціації Київщини», Заслужений лікар України, кандидат медичних наук, головний лікар КЗ Білоцерківської міської ради «Дитяча стоматологічна поліклініка» у своїй доповіді повідомила про практичні аспекти організації стоматологічної допомоги населенню Київської області. Савченко Володимир Віталійович, Заслужений лікар України, головний стоматолог управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації, головний лікар обласного комунального закладу «Сумська обласна клінічна стоматологічна поліклініка» у своєму виступі торкнувся питання стоматології як дилеми в умовах медичної реформи в Україні. Філіппенкова Лариса Олександрівна, доцент кафедри ортопедичної стоматології та ортодонтії ПВНЗ «Київський медичний університет», президент ГС «Всеукраїнська спілка безперервної медичної освіти», в.о. президента ГСО «Українська асоціація цифрових стоматологічних технологій» наголосила про необхідність партнерства приватної та комунальної стоматології, для того, щоб не втратити кадровий потенціал лікарів-стоматологів. Білоклицька Галина Федорівна, професор, Президент ВГО «Асоціація лікарів-пародонтологів України», завідувач кафедри терапевтичної стоматології ІС НМАПО імені П.Л. Шупика, у своїй доповіді обґрунтувала необхідність створення в Україні спеціальності лікаря-пародонтолога, що зумовлено високою поширеністю хвороб пародонта серед населення України. Маланчук Владислав Олександрович, професор, член-кор. НАМН України, завідувач кафедри хірургічної стоматології Національного медичного університету

імені О.О. Богомольця розповів про шляхи розвитку наукових досліджень в стоматології в Україні. Дорошенко Олена Миколаївна, професор, директор Інституту стоматології НМАПО імені П.Л. Шупика повідомила щодо ролі безперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів в покращенні якості надання стоматологічної допомоги.

В ході заходу обмінювались досвідом, думками щодо майбутнього стоматології, доступності та пом'якшення впливу соціально-економічних чинників. Слова вдячності від стоматологічної спільноти Ользі Вадимівні Богомолець за послідовне відстоювання інтересів медичної та стоматологічної спільноти. Конструктивний діалог, увага до різних поглядів та думок, підтримка стоматологів в обговоренні шляхів розвитку галузі – все це панувало в залі під час круглого столу. Обговорення болючих тем стоматології, важливих не тільки для 26-тисячної стоматологічної спільноти, але і для українців, що отримують нашу допомогу. Яким чином будуть працювати стоматологічні заклади, за якими принципами буде фінансування, якими будуть державні фінансові гарантії? Піднімалося питання лікарського самоврядування, і народний депутат Верховної Ради України пан Мусій Олег Степанович дав вичерпні відповіді та роз'яснення щодо діяльності лікарського самоврядування в Україні – фактично медичного парламенту, який захищає права лікарів. Було організовано телетрансляцію по каналу «Рада», і кожен стоматолог міг долучитися до розмови. Покладено початок конструктивного діалогу стоматологічної спільноти із фахівцями-медиками – депутатами Верховної Ради України.

Рис. 9. Медична газета «Здоров'я України 21 сторіччя», 2018, №9 (430), С.38-40

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗАСІДАННЯ «КРУГЛОГО СТОЛУ» НА ТЕМУ:

«НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ»

У квітні 2019 року в Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Напрями розвитку системи організації стоматологічної допомоги в Україні», в якому взяли участь народні депутати України, представники Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Міністерства охорони здоров'я, інших зацікавлених міністерств та відомств, регіональних управлінь охорони здоров'я, наукових медичних установ та вищих навчальних медичних закладів, громадських організацій, а також фахівці, експерти та представники ЗМІ.

Медична стоматологічна допомога – один з найбільш масових видів медичної допомоги. Порожнина рота є суттєвим відображенням загального здоров'я людини і складовою всього організму.

В Україні кількість лікарів стоматологічного профілю державної і приватної стоматології складає 6,2 на 10 тис. в тому числі державної форми власності 4,56 на 10 тис. населення. Відповідно до статистичних даних МОЗ України, більша частина населення (80%) звертається і отримує стоматологічну допомогу в закладах охорони здоров'я державної форми власності.

За останні 25 років стоматологічна допомога досягла значного прогресу у впровадженні новітніх технологій діагностики та лікування стоматологічних захворювань, зубного протезування, завдяки запровадженню ринкових засад у діяльність закладів охорони здоров'я, що надають стоматологічну допомогу населенню. Водночас, значно ослабла увага до розвитку масової доступної стоматології, суттєво зменшилась профілактична складова, особливо серед дитячого населення. Як наслідок, стоматологічна захворюваність в Україні – одна з найвищих в Європі. Показово, що серед мобілізованих до АТО та призовників потреба в санації ротової порожнини сягає більше 95%, розповсюдженість карієсу у дітей близько 80%, що в декілька разів гірше, ніж в Європейських країнах. Росте кількість тяжких одонтогенних ускладнень, в тому числі з летальними випадками. Високою залишається питома вага вроджених вад розвитку, пухлин, онкологічних та запальних захворювань, травм щелепно-лицевої ділянки. Стоматологічна захворюваність дитячого населення в забруднених регіонах перевищує у 1,5-3 рази аналогічні показники серед дітей, які проживають в екологічно благополучних регіонах. Загальновідомо та неодноразово науково доведено вплив стоматологічної захворюваності на загальний стан організму, виникнення та перебіг цілого ряду загальних захворювань.

У більшості європейських країн 80-85% лікарів стоматологічного профілю складають лікарі-стоматологи загальної практики, які працюють за принципом сімейного лікаря, проводячи лікування найбільш поширених хвороб зубів, порожнини рота та щелепно-лищевої ділянки, здійснюючи профілактичні заходи дорослим та дітям. І лише 15-20% лікарів надають спеціалізовану або високоспеціалізовану стоматологічну допомогу. Таким чином, основна увага сконцентрована на профілактиці захворювань та попередженні їх ускладнень. Крім того, реалізуються відповідні програми по профілактиці стоматологічних захворювань, в першу чергу, серед дітей за державної підтримки.

Учасники «круглого столу» відзначили, що за час існування незалежної України, була реалізована лише одна програма профілактики стоматологічних захворювань у 2002 році згідно з Указом Президента України, однак і вона не була належним чином профінансована.

Водночас в Україні, після встановлення з 2006 року інтернатури тільки зі спеціальності «стоматологія», частка лікарів-стоматологів, а практично – це лікарі загальної практики, виросла до 70%. Відповідно до діючих кваліфікаційних характеристик, вони виконують функції «сімейного» лікаря-стоматолога чи лікаря-стоматолога загальної практики та мають забезпечувати первинну стоматологічну допомогу і здійснювати профілактичні заходи в амбулаторних умовах у сільській місцевості. Проте, організаційно це питання на сьогодні не вирішено, оскільки, згідно з чинним законодавством, всі лікарі стоматологічного профілю юридично віднесені до вторинного рівня медичної допомоги, хоча більшість з них фактично працюють на первинному рівні, зокрема й на селі. Це призводить до суттєвого скорочення мережі стоматологічних кабінетів та посад лікарів-стоматологів у комунальних закладах охорони здоров'я. Натомість, приватні стоматологічні кабінети не мають тенденції до активного просування у віддалених до міст селах через вкрай складний матеріальний стан місцевого населення.

У 2017 році Верховною Радою України було ухвалено низку законів, спрямованих на реформування та розбудову вітчизняної системи охорони здоров'я, зокрема, закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості».

Так, Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» передбачено перехід до фінансування медичної допомоги за принципом «гроші йдуть за пацієнтом», починаючи з первинної ланки, з 2018 року. Згідно зі змінами до статті 35¹ Основ законодавства України про охорону здоров'я, внесеними цим Законом, первинна медична допомога передбачає надання консультацій, проведення діагностики та лікування найбільш поширених хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних станів (під час вагітності), здійснення профілактичних заходів та направлення, відповідно до медичних показань, пацієнта, який не потребує екстреної медичної допомоги, для надання

йому вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, а також надання невідкладної медичної допомоги у передбачених випадках. Відповідно до нової редакції частини третьої статті 35¹ Основ законодавства України про охорону здоров'я, первинну медичну допомогу надають лікарі загальної практики – сімейні лікарі та лікарі інших спеціальностей, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, та інші медичні працівники, які працюють під їх керівництвом.

На думку учасників «круглого столу», наявність такого законодавчого підґрунтя є підставою для включення лікаря-стоматолога до зазначеного переліку МОЗ України з метою забезпечення стоматологічною допомогою населення України на первинному рівні, насамперед у сільській місцевості. На користь цього свідчить також той факт, що лікар-стоматолог є лікарем першого контакту пацієнтів, які мають захворювання зубів та щелепно-лицевої ділянки. Він здійснює профілактику цих захворювань у прикріпленого дитячого та дорослого населення, проводить профілактичні медичні огляди у школах та дитячих садочках тощо. Лікарі загальної практики – сімейні лікарі, лікарі-педіатри та лікарі-терапевти за своїми кваліфікаційними характеристиками та за освітою не надають і не можуть надавати такої медичної допомоги.

Заслухавши та обговоривши винесене на розгляд питання, учасники засідання «круглого столу» у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я **р е к о м е н д у ю т ь**:

1. Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я:

1.1. Організувати розробку законопроекту, яким передбачити внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я, забезпечивши виділення стоматологічної допомоги в окремий вид медичної допомоги, яка має надаватись на первинному, вторинному та третинному рівнях на засадах співфінансування державного бюджету та коштів місцевого самоврядування.

1.2. Підтримати проект Закону про лікарське самоврядування (реєстр. № 8250 від 16.04.2018 р.).

1.3. Підготувати та подати на розгляд до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до п.11 статті 10 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», якими прибрати обмеження у обсязі медичних послуг, які можуть надавати стоматологічні заклади охорони здоров'я державної та комунальної форм власності.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1. Під час розробки Програми медичних гарантій забезпечити включення до переліку медичних послуг, що надаються на первинному рівні, послуги з надання стоматологічної медичної допомоги.

2.2. Доручити відповідним центральним органам виконавчої влади опрацювати питання щодо організації 100% санації ротової порожнини

серед мобілізованих та призовників до Збройних Сил України та інших військових формувань.

2.3. Організувати розробку та затвердити комплексну міжгалузеву програму профілактики стоматологічних захворювань у дітей в організованих дитячих колективах.

2.4. Організувати розробку та затвердити порядок безоплатного зубопротезування пільгових категорій населення з конкретизацією та уточненням видів та обсягів такого протезування, а також джерел його фінансування (коштів державного та місцевого бюджетів).

3. Міністерству охорони здоров'я України:

3.1. Забезпечити розробку галузевих стандартів з надання стоматологічної допомоги усіх видів та рівнів та визначити гарантований рівень стоматологічної допомоги, що надається в межах Програми медичних гарантій, в тому числі для пільгових категорій населення та дітей.

3.2. Під час визначення передбачених статтею 35¹ Основ законодавства України про охорону здоров'я переліку лікарів, які надають первинну медичну допомогу, забезпечити включення до цього переліку лікарів-стоматологів.

3.3. Забезпечити чіткий розподіл переліку стоматологічних послуг залежно від рівня надання медичної стоматологічної допомоги.

3.4. Розглянути пропозиції щодо доцільності внесення до номенклатури лікарських спеціальностей таких спеціальностей, як «лікар-стоматолог-пародонтолог» та «щелепно-лицевий хірург».

3.5. Переглянути склад груп експертів МОЗ України зі стоматології, включивши до їх складу представників комунальних стоматологічних закладів.

3.6. Забезпечити співпрацю з громадською організацією «Асоціація стоматологів України» з питань реформування вітчизняної галузі охорони здоров'я.

4. Міністерству охорони здоров'я України спільно з Міністерством освіти і науки України розробити проект комплексної міжгалузевої програми профілактики стоматологічних захворювань у дітей в організованих дитячих колективах та закладах.

5. Місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування:

5.1. Вживати заходи для збереження наявної мережі та кадрового потенціалу комунальних закладів охорони здоров'я, що надають стоматологічну допомогу населенню на первинному (у тому числі у Центрах ПМСД), вторинному і третинному рівнях, до запровадження нових механізмів оплати надання стоматологічної допомоги населенню за рахунок бюджетних коштів.

5.2. Відновити роботу стоматологічних кабінетів в організованих дитячих колективах та запровадити регіональні програми профілактики стоматологічних захворювань серед дітей та окремих категорій населення.

5.3. Вивчити позитивний досвід об'єднаних територіальних громад щодо виділення певної частини коштів на утримання стоматологічних кабінетів у громадах.

6. Громадській організації «Асоціація стоматологів України» спільно з іншими громадськими організаціями брати активну участь у реформуванні системи надання стоматологічної допомоги населенню України та здійснювати громадський контроль за реалізацією заходів медичної реформи.

***ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЛІКАРСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ»
№ 8250 від 06.04.2018 року***

В результаті тривалої роботи та консультацій з колегами з Німеччини, Польщі, Всесвітньою Медичною асоціацією, Постійною комісією європейських лікарів (Standing Committee of European Doctors — СРМЕ) та інших самоврядних організацій було запропоновано Комітетом з питань охорони здоров'я Верховної Ради України проект Закону «Про лікарське самоврядування» № 8250 від 06.04.2018 р. За підтримки народних депутатів – О. В. Богомолець, О. С. Мусія та інших на громадське обговорення представлено основні принципи, засади, завдання і організаційні основи лікарського самоврядування як суспільного інституту в охороні здоров'я, який діє в інтересах пацієнтів шляхом забезпечення професійної автономії і відповідальності лікарів при провадженні лікарської практики.

Метою прийняття Закону України є впровадження професійного самоврядування лікарів та наділення органів лікарського самоврядування відповідними повноваженнями в сфері регулювання лікарської діяльності і контролю їх професійної відповідальності.

Завданням законопроекту є адаптація законодавства України до світової та європейської практики з метою створення збалансованої системи захисту права пацієнта на безпечну і якісну медичну допомогу через врегулювання питань здійснення лікарської практики, професійної відповідальності лікарів за її належне провадження і дотримання етичних вимог, розв'язання протиріч і суперечок шляхом медичного арбітражу і медіації.

Проект Закону про лікарське самоврядування № 8250 передбачає створення 3-х палатної моделі лікарського самоврядування, за якою усі специфічні аспекти врегулювання професійної діяльності, стандартизації і безперервного професійного розвитку тощо стоматологами, лікарями первинної ланки і лікарями-спеціалістами вирішуватимуться в межах фахових палат з максимальним використанням потенціалу професійних асоціацій, а спільні організаційні питання, встановлення завдань для виконавчих органів самоврядування і вирішення питань взаємодії з державними органами – спільно за квотного підходу до формування виборних керівних органів.

ОБГОВОРЕННЯ ПИТАНЬ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПЕРВИННІЙ ЛАНЦІ ТА В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

25 квітня 2018 року стоматологічна спільнота прийняла активну участь у Всеукраїнській конференції «Доступність та якість медичного обслуговування у сільській місцевості: сьогоднішня та перспективи. Погляд регіонів», що проходила в рамках ІХ Міжнародного медичного форуму в Києві (Експоплаза, вул. Салютна, 2Б). Захід організовано за підтримки Адміністрації Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Обговорювалися питання підвищення доступності та якості медицини в сільській місцевості, досвід проведення автономізації закладів охорони здоров'я в різних регіонах України. Про роль первинної профілактики основних стоматологічних захворювань як складової державної системи охорони здоров'я України, про необхідність прийняття Національної програми профілактики основних стоматологічних захворювань йшлося у доповіді президента ГО «Асоціація стоматологів України», професора Ірини Мазур. Питання збереження стоматологічної допомоги, доступності та якості надання стоматологічної допомоги у віддалених селах України було висвітлено в доповіді Івана Коваленка, Заслуженого лікаря України, головного лікаря КЗ «Черкаська обласна стоматологічна поліклініка» Черкаської обласної Ради та Валентини Близнюк, лікаря вищої категорії, завідувача консультативно-організаційно-методичним кабінетом КЗ «Черкаська обласна стоматологічна поліклініка» Черкаської обласної Ради. Стоматологи провели активну дискусію з народними депутатами України, авторами Закону України «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» – Сергієм Березенком, Іриною Сисоєнко, а також із заступником міністра Міністерства

КОНФЕРЕНЦІЯ 07.04.18

Проблеми реформування сільської медицини в Україні

В рамках реформи адміністративних одиниць України в жовтні 2017, Сімоновець Ірина №1177 в інтерв'ю розповіла про сільську місцевість. Близько 12 млн. українців проживає в селі. При цьому, сільськогосподарський сектор, а головне, сільськогосподарська медицина в Україні становить лише 2% від загальної.

На сучасний етап не можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках. Крім того, в сільській місцевості відсутні спеціалізовані стоматологічні центри, що ускладнює надання якісної медичної допомоги жителям сільських населених пунктів.

Важко і сказати, чи можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках.

Член Комітету ВР з організації державної влади, місцевого самоврядування, територіальної організації влади в Україні Ірина Сисоєнко, заступник голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, територіальної організації влади в Україні, розповіла про сільську місцевість.

Важко і сказати, чи можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках.

Система охорони здоров'я в Україні потребує реформування. Одним з ключових напрямків є покращення доступності медичної допомоги в сільській місцевості. Це включає в себе створення спеціалізованих стоматологічних центрів, покращення кваліфікації медичного персоналу та забезпечення сільських населених пунктів необхідними медичними ресурсами.

Важко і сказати, чи можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках.

КОНФЕРЕНЦІЯ 07.04.18

Показники, а головне, якість медичної допомоги в сільській місцевості України були на 100% нижчими від середніх. Це означає, що в сільській місцевості медична допомога надається набагато гірше, ніж в міській місцевості.

Важко і сказати, чи можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках.

Навчання 400 стоматологів в Україні. Це означає, що в Україні проводиться активна робота з підвищення кваліфікації медичного персоналу в сільській місцевості. Це включає в себе проведення спеціальних курсів та семінарів для лікарів, що працюють в сільській місцевості.

Важко і сказати, чи можна сказати, що медицина в сільській місцевості розвивається швидко. Наприклад, в Україні працює понад 10 тисяч стоматологів, з яких лише 10% працює в сільській місцевості. Це означає, що в сільській місцевості стоматологічна допомога надається лише в 10% випадках.

Рис. 10. Медична газета «Здоров'я України 21 сторіччя», 2018, №10 (431), с.72-73

регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Львом Парцхаладзе та іншими. Дискусія розгорнулася і на сторінках засобів масової інформації, зокрема у медичній газеті «Ваше здоров'я», де організатори практичної охорони здоров'я поділилися своїм досвідом та думками щодо реформування стоматологічної галузі (див. стор. 86-95).

СВЯТКУВАННЯ 90-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ ДУ «ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЦЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ НАМН УКРАЇНИ»

31 травня 2018 року стоматологічна спільнота святкувала визначну подію – 90-річчя створення ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України» в м. Одеса. Протягом усіх років наукові досягнення, професійні здобутки, результати епідеміологічних та інших досліджень були надбанням стоматологів України та світу! Стоматологічна спільнота прийняла активну участь в науково-практичній конференції, присвяченій впровадженню наукових здобутків колективу Інституту в стоматологічну науку і практику. На почесній конференції з нагоди святкування 90-річчя закладу виступив президент Національної академії медичних наук України, академік Цимбалюк В.І. та вручив почесні нагороди співробітникам науково-дослідного інституту. Привітання колективу від стоматологічної спільноти висловила президент ГО «Асоціація стоматологів України» професор Мазур І.П. Вона вручила «Подяку» від Асоціації стоматологів України колективу співробітників Інституту та Почесні відзнаки за досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя «Орден Святої Аполлонії» директору Інституту – професору Шнайдеру С.А., провідним вченим – професору Скибі В.Я., професору Деньге О.В.

Рис.11. Вручення Почесної відзнаки «Орден Святої Аполлонії» директору ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України», проф. Шнайдеру С.А.

Рис. 12-13. Вручення Почесної відзнаки «Орден Святої Аполлонії» співробітникам Інституту

ВІДКРИТТЯ ГОЛОВНОГО ОФІСУ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

19 червня 2018 року відбулося розширене засідання Правління ГО «Асоціація стоматологів України», під час якого відбулося обговорення підготовки до ІХ (XVI) З'їзду ГО «Асоціація Стоматологів України» – «Національна програма профілактики основних стоматологічних захворювань як складова державної системи охорони здоров'я України», запланованого на 18-19 жовтня 2018 року.

Після засідання правління відбулося урочисте відкриття головного офісу ГО «Асоціація стоматологів України» за адресою: м. Київ, вул. Пимоненка, 10 а, офіс 202. Головний офіс включає 3 кімнати – кімнату президента, зала для перемовин та приймальня, загальною площею більш

Рис. 14. Урочисте відкриття офісу ГО «Асоціація стоматологів України»

Рис. 15. На відкритті офісу ГО «Асоціація стоматологів України»

ніж 50м². Відтепер у членів Асоціації, стоматологів є чудова нагода зустрічатися, проводити наради в своєму приміщенні. З нагоди відкриття офісу привітати колег завітали стоматологи з різних регіонів України.

**СПІВПРАЦЯ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
З КОМІТЕТОМ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ НАУКИ І ОСВІТИ**

3 липня 2018 року на запрошення Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти ГО «Асоціація стоматологів України» прийняла

Рис. 16. Нарада в Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти

участь в обговоренні на круглому столі проекту Закону України «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про Вищу освіту» (щодо обов'язкової атестації осіб, що здобувають ступінь магістра медичного або фармацевтичного спрямування, інтернів). З доповіддю про якість медичної освіти та модель багатокритеріального оцінювання професійних компетенцій лікаря виступила президент

Рис.17. На нараді в Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти

ГО «АСУ» професор Мазур І.П. Про нові стандарти додипломної освіти лікарів-стоматологів говорила у своїй доповіді Генеральний секретар Асоціації доцент Скрипник І.Л. Учасникам круглого столу було запропоновано наступні пропозиції: залучення громадських професійних організацій до визначення місії і завдань по досягненню кінцевих результатів різних типів післядипломної медичної підготовки та безперервного професійного розвитку; створення багатокритеріальної моделі оцінювання професійних компетенцій лікарів із залученням зовнішніх експертів з професійних громадських організацій.

**СПІВПРАЦЯ ТА ЧЛЕНСТВО ГО
«АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ
України»
з ЄвРОПЕЙСЬКИМ
РЕГІОНАЛЬНИМ ВІДДІЛОМ
ВСЕСВІТНЬОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
СТОМАТОЛОГІВ (ERO FDI)**

ГО «Асоціація стоматологів України» є членом Європейського регіонального відділу Всесвітньої федерації стоматологів

логів (ERO FDI) та співпрацює із виконавчими органами цієї організації: приймає активну участь в обговоренні питань щодо регламентації роботи лікарів-стоматологів, розробки рекомендацій та пропозицій. 7 липня 2018 року вручено офіційний документ членства ГО «Асоціація стоматологів України» в поважній організації ERO FDI.

МІЖНАРОДНА МЕДИЧНА ВИСТАВКА «PUBLIC HEALTH»

2 жовтня 2018 року в Міжнародному виставковому центрі відбулося урочисте відкриття 27-ої Міжнародної медичної виставки «PUBLIC HEALTH».

Рис. 18. На відкритті медичної виставки «PUBLIC HEALTH»

В рамках виставки відбулися цікаві дискусії щодо питань реформування системи охорони здоров'я. Заступник Міністра МОЗ Ковтонюк П.А., що відповідає за фінансування реформи системи охорони здоров'я, виступив з доповіддю про перші результати медичної реформи. В ході дискусії надав відповіді стоматологічній спільноті щодо розвитку галузі в 2019–2020 роках та погодився відвідати ІХ (XVI) З'їзд ГО «Асоціація стоматологів України», що відбувся 18-19 жовтня 2018 року в м. Києві. Про діяльність Національної служби здоров'я йшлося у доповіді Олександра Жигінас. В ході дискусії пан Жигінас погодився

Рис.19. Зустріч із заступником Міністра МОЗ України Ковтонюком П.А. з питань реформ в медицині

Рис. 20. Урочисте відкриття медичної виставки «PUBLIC HEALTH»

розглянути лист від стоматологічної спільноти щодо гарантованого мінімуму.

**ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ
УКРАЇНИ», 19 ВЕРЕСНЯ 2018 РОКУ, М. КИЇВ**

Члени Координаційної ради обговорили та затвердили порядок денний ІХ (ХVІ) З'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України», запланованого на 19 жовтня 2018 року. Було обговорення доповнень до Статуту ГО «Асоціація стоматологів України» з подальшим затвердженням на З'їзді. Затверджено кандидата на посаду Президента ГО «Асоціація стоматологів України» професора Мазур І.П., за яку проголосували одноголосно усі члени Координаційної ради.

**ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА ГО «АСУ» З ВИКЛАДАЧАМИ І СТУДЕНТАМИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

21 вересня 2018 року в рамках роботи ХVІІ Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств в м. Тернополі відбулася зустріч президента ГО «Асоціація стоматологів України» професора Мазур І.П. та запрошення викладачів і студентів Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського на ІХ (ХVІ) З'їзд «Національна програма профілактики основних стоматологічних захворювань як складова державної системи охорони здоров'я України», що запланований на 18–19 жовтня 2018 року. Запрошено молодих вчених та студентів до роботи симпозіуму молодих вчених і лікарів-стоматологів представити наукові та практичні здобутки.

Рис. 21-22. З викладачами та студентами Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського

**СПІВПРАЦЯ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
З ОРГАНІЗАЦІЄЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ З ПИТАНЬ ПРЕВЕНЦІЇ
ОСНОВНИХ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ**

На сьогоднішній день хронічні неінфекційні хвороби є у фокусі уваги світової медичної спільноти. Такі захворювання як цукровий діабет, серцево-судинні та онкологічні захворювання, хронічні обструктивні захворювання легень мають спільні чинники ризику із хворобами

порожнини рота. Лікар-стоматолог має впливати на ці чинники ризику разом із спеціалістами загальної практики.

Асоціація стоматологів України під егідою Всесвітньої федерації стоматологів проводить активну роботу щодо визначення ролі лікаря-стоматолога в превенції основних неінфекційних захворювань.

27 вересня 2018 року в Нью-Йорку в рамках Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй відбулося третє засідання високого рівня щодо профілактики неінфекційних захворювань. Асоціація стоматологів України була акредитована та запрошена Мирославом Лайчеком на Генеральну асамблею ООН в Нью-Йорк щодо обговорення питань превенції неінфекційних хвороб. Розроблено та запропоновано для розгляду медичної спільноти рекомендації та резолюцію засідання. Всесвітня федерація стоматологів, Міжнародна асоціація стоматологічних досліджень розробили доповнення до резолюції щодо ролі лікаря-стоматолога в превенції основних неінфекційних хвороб, та звернулася до Асоціації стоматологів України підтримати доповнення на засіданні ООН.

ГО «Асоціація стоматологів України» проводить активну роботу щодо інформування медичної спільноти та громадськості про роль лікаря стоматолога в превенції основних неінфекційних хвороб, на медичних форумах, засіданнях представляє результати наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців щодо взаємозв'язку та взаємообтяження стоматологічного здоров'я та неінфекційних хвороб.

СТОМАТОЛОГІЯ
ОГЛЯД

Превенція неінфекційних захворювань: роль стоматолога

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй (ООН) у Нью-Йорку (США) затверджено надзвичайно спеціальну економічну програму «Глобальний план дій щодо розвитку... 2030». В укладенню документа надано величезне бачення нових ориєнтирів розвитку світового суспільства на період до 2030 року та визначено 17 пріоритетних завдань.

Якщо жовні Україна приєдналася до цієї програми. Для досягнення Глобального розвитку та економічного зростання України необхідно поліпшити якість життя та забезпечити абсолютну індивідуальну здоров'яльність, соціальну безпеку та соціальну справедливості. Вони створюють величезні можливості для покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

Відкриття дня стоматологічних департаментів в Україні

У вересні 2015 року в Нью-Йорку в рамках Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй (ООН) у Нью-Йорку (США) затверджено надзвичайно спеціальну економічну програму «Глобальний план дій щодо розвитку... 2030». В укладенню документа надано величезне бачення нових ориєнтирів розвитку світового суспільства на період до 2030 року та визначено 17 пріоритетних завдань.

У рамках цієї програми запроваджено спеціальну економічну програму з покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення. Найважливішим напрямком програми є покращення якості життя та здоров'я населення.

Рис. 23. Медична газета «Здоров'я України 21 сторіччя», 2018, №15-16 (436-437), с. 24-25.

1 June 2018

Excellency,

Further to my letter dated 24 May 2018 and in accordance with paragraph 13 of General Assembly resolution 72/274, I have the honour to enclose herewith a list of non-governmental organizations, civil society organizations, academic institutions and the private sector that have been approved to attend and participate in the interactive civil society hearing and the high-level meeting on non-communicable diseases.

Please accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

Miroslav Lajčák

To all Permanent Representatives and
Permanent Observers to the United Nations
New York

List of relevant organizations that have been approved to participate in the civil society hearing and high-level meeting on the prevention and control of non-communicable diseases

Organisation name	Country
AARP	United States of America
AB InBev Foundation	United States of America
ABN Associates	United States of America
Academy of Dentistry International	United States of America
ACT Health Promotion, former Alliance for the Control of Tobacco Use	Brazil
African Cancer Control Alliance (ACCA)	Uganda
AFRICAN INSTITUTE FOR HEALTH AND DEVELOPMENT	Kenya
ALAIAB	Costa Rica
ALIANZA ENT-PERU	Peru
Alliance for Food & Health	United States of America
All-Ukrainian Association of Preventive Cardiology and Rehab	Ukraine
Alzheimer's & Dementia Organisation Kenya	Kenya
APDP - Diabetes Portugal	Portugal
Asprafrique Jics	Switzerland
Associação de Diabetes Juvenil - ADJ Diabetes Brasil	Brazil
AstraZenca	United Kingdom
Baby Milk Action	United Kingdom
Bayer	Germany
Beer Institute	United States of America
Ben Newman Hope Care Foundation	Ghana
Bloomberg Philanthropies	United States of America
Brazilian Lymphoma and Leukemia Society - All Together Again	Brazil
Breast Care International	Ghana
Burundi NCD Alliance, BNCA	Burundi
Cameroon Baptist Convention (CBC) Health Services	Cameroon
Cancer Council Australia	Australia
Cancer Research UK	United Kingdom
Cancer Society of Maldives (CSM)	Maldives
Cargill	United States of America
Center for Law and Policy Affairs-CLPA	Bangladesh
Centre for Health Science and Law (CHSL)	Canada
Centro de Investigación para la Epidemia de Tabaquismo/ The Tobacco Epidemic Research Centre (CIET)	Uruguay
Children and Youth International	United Kingdom
Children Cancer Center of Lebanon (CCCL)	Lebanon
Children's HeartLink	United States of America

Third Way Foundation	United States of America
Tobacco Control Research Group, University of Bath (please n	United Kingdom
TogetHER	United States of America
Touch Foundation, Inc.	United States of America
Trinidad and Tobago NCD Alliance	Trinidad and Tobago
U.S. Alcohol Policy Alliance	United States of America
Uganda Cancer Society (UCS)	Uganda
Uganda Women's Cancer Support Organization (UWOCASO)	Uganda
Ukrainian Dental Association	Ukraine
Union for Affordable Cancer Treatment	United States of America
UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN, FACULTAD DE ENFERMERIA	Mexico
University of Rome Tor Vergata	Italy
Updating Medicina del Lavoro	Italy
Vital Strategies	United States of America
WELLNESS FOUNDATION	Italy
World Cancer Research Fund International	Belgium, United Kingdom
World Diabetes Foundation	Denmark
World NCD Fedearion	India
World Obesity Federation	United Kingdom
World Organization of Family Doctors	Thailand
Worldwide Brewing Alliance	Belgium
Young Professionals Chronic Disease Network	United States of America
Youth for Human Rights Pakistan	Pakistan
Youth Network No Excuse Slovenia	Slovenia

Рис. 24. Запрошення ГО «Асоціація стоматологів України» на третє засідання високого рівня з питань профілактики неінфекційних захворювань Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй

**IX (XVI) З'їзд ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
«НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА ПРОФІЛАКТИКИ
ОСНОВНИХ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

18-19 жовтня 2018 року в м. Києві відбувся IX (XVI) З'їзд громадської організації «Асоціація стоматологів України» «Національна програма профілактики основних стоматологічних захворювань як складова державної системи охорони здоров'я України», основною метою якого було привернути увагу громадськості до питань реформування стоматологічної галузі.

мування стоматологічної галузі.

Офіційну частину відкриття IX (XVI) З'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України» розпочали депутати Верховної Ради України – Богомолець О.В., Сисоєнко І.В., Мусій О.С., представники МОЗ України – Ілік Р.Р., президент НАМН України академік Цимбалюк В.І. та ректор НМАПО імені П.Л. Шупика академік Вороненко Ю.В. Після офіційного відкриття З'їзду відбулося вручення почесних відзнак та подяк членам громадської організації «Асоціація стоматологів України» та громадським діячам. На З'їзді відбулося обговорення ряду питань

щодо реформування та напрямків розвитку стоматологічної галузі, в якому взяло участь близько 400 ведучих спеціалістів стоматологічної служби з усіх регіонів України. У своїй доповіді чинний президент «Асоціації стоматологів України» Мазур І.П. доповіла про аналіз діяльності ГО «Асоціація стоматологів України» за звітний період та стратегічні напрямки розвитку стоматологічної галузі в Україні. Заступник голови Координаційної ради МОЗ України, Павленко О.В. розповів про роль та місце стоматологічної служби на первинній ланці медичної допомоги. Заслужений лікар України Коваленко І.О. під час свого виступу поділився досвідом організації стоматологічної допомоги сільському населенню України в

Рис. 25. Вітання Президента ГО «Асоціація стоматологів України» делегатів IX (XVI) З'їзду

Черкаській області. Заслужений лікар України Скульська С.В. під час своєї доповіді наголосила про важливість первинної профілактики у формуванні здоров'я порожнини рота, а Денга О.В., Шнайдер С.А. та Скіба В.Я. розповіли про сучасний стан комунальної профілактики основних стоматологічних захворювань. Обговорення основних напрямків діяльності Асоціації стоматологів України пройшло під час доповіді віцепрезидента ГО «Асоціація стоматологів України» Вахненка О.М.

Звичайно, головною подією 3'їзду стали вибори президента «Асоціації стоматологів України», під час якого делегати одностайно підтримали кандидатуру чинного президента Асоціації Мазур І.П., яка була єдиним кандидатом, висунутим на вибори. «Асоціацію стоматологів України» чекають відповідальні часи, адже зараз система охорони здоров'я та, зокрема, стоматологічна галузь стоять на шляху реформування, – сказала новообраний президент і запросила всіх до об'єднання та спільної співпраці на благо розвитку спеціальності та здоров'я людей! По закінченню 3'їзду було прийнято резолюцію ІХ (XVI) 3'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України».

ІХ (XVI) 3'їзд громадської організації «Асоціація стоматологів України», торкнувся найважливіших аспектів стоматологічної галузі, адже його наукова програма включала в себе не лише наукові та практичні досягнення вітчизняних і міжнародних вчених, а й актуальні питання стоматології.

Впередні 3'їзду, 18 жовтня 2018 року відбулися наукові симпозиуми з різних напрямків стоматології. В рамках проведення 3'їзду пройшли 5 різноманітних симпозиумів та було прочитано біля 60 наукових доповідей.

Стоматологічне здоров'я – розквіт? До питання оптимізації системи стоматологічної допомоги в Україні

18-19 жовтня в Києві відбувся ІХ (XVI) Всеукраїнський з'їзд громадської організації «Асоціація стоматологів України».

І.П. Мазур – голова Асоціації стоматологів України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини.

Голова стоматологічної спеціальності в Україні, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини.

Стоматологічне здоров'я – розквіт? До питання оптимізації системи стоматологічної допомоги в Україні

Президиум, **Почесна** **Рада** **№ 43**.

Президиум системи нашої спеці – об'єднаний орган всіх членів спеціальності.

Зауважуючи, що система нашої спеціальності в Україні розвивається, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності.

Система стоматологічної спеціальності в Україні розвивається, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності.

Заступник голови правління Української асоціації стоматологів України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини.

В. Вахненко – заступник голови правління Української асоціації стоматологів України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини, член Національного комітету з питань захисту прав людини.

Конференція, **Синд**.

Конференція системи нашої спеціальності – об'єднаний орган всіх членів спеціальності.

Зауважуючи, що система нашої спеціальності в Україні розвивається, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності.

Система стоматологічної спеціальності в Україні розвивається, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності, виступаючи на захист інтересів членів спеціальності.

Симпозіум “Мультидисциплінарний підхід до скронево-нижньощелепних розладів”, модераторами якого виступили проф. Неспрядько В.П., доц. Скрипник І.Л. та доц. Клітинський Ю.В. розкривав питання, що стосуються захворювання суглобів, захворювання скронево-нижньощелепних суглобів та скронево-нижньощелепних розладів. Серед вітчизняних вчених доповідачами в даній секції були іноземні колеги з Люблінського університету (Польща) Барбара Тимчина-Боровіч, Януш Боровіч, Фартушна Антонія з Відня (Австрія) та проф. Карло Заппала з Італії.

Доповіді симпозіуму “Актуальні питання стоматології” під керівництвом проф. Білоклицької Г.Ф. та проф. Петрушанко Т.О. стосувалися клінічної пародонтології: особливостей нової класифікації захворювань тканин пародонта, уражень тканин пародонта, що виникають під впливом стресових факторів, ендо-періо уражень та хірургічних технік лікування генералізованого пародонтиту.

Під час симпозіуму “Інфекційний контроль в стоматологічній практиці”, модератором якого була Хлебас С.В., значний акцент був поставлений на питаннях дезінфекції та інфекційної безпеки при наданні стоматологічної допомоги. Модератори симпозіуму “Фармакологічні та профілактичні засоби в практиці лікаря-стоматолога” проф. Хайтович М.В. та проф. Мазур І.П. головну увагу звертали на фармакотерапію в діяльності лікаря-стоматолога та нових підходів до визначення ефективності та використання лікарських засобів.

Під час симпозіуму молодих вчених та лікарів-стоматологів під керівництвом к.мед.н. Скрипник І.Л. та к.мед.н. Клітинського Ю.В. молоді вчені та лікарі різних спеціальностей мали змогу поділитися новими розробками в науці та продемонструвати свої практичні кейси. Загалом під час симпозіумів, які відвідали близько 400 слухачів, панувала

Рис. 27. Делегати ІХ (ХVІ) З'їзду ГО «Асоціація стоматологів України», м. Київ, 19 жовтня 2018 року

наукова та творча атмосфера. Значимість даних тем доповідачів та зацікавленість аудиторії не дозволила присутнім учасникам утриматися від питань, адресованих лекторам, на які вони отримали розгорнуті і вичерпні відповіді. По закінченню симпозіумів всі учасники отримали сертифікати, акредитовані МОЗ України, багаж нових знань та позитивні емоції.

РЕЗОЛЮЦІЯ

ІХ (ХVІ) З'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України»

м. Київ

19 жовтня 2018 р.

27 травня 2007 року було прийнято Резолюцію ВООЗ – WHA/17 – *Гігієна порожнини рота: план дій по її пропаганді та комплексній профілактиці захворювань*. У відповідності до цього документа, ВООЗ закликає країни-члени вжити заходи:

-щодо забезпечення здоров'я порожнини рота в національних програмах комплексної профілактики та лікуванні хронічних неінфекційних захворювань;

-щодо забезпечення здоров'я порожнини рота в національній політиці комплексної профілактики неінфекційних хвороб та боротьби з ними;

-включити забезпечення здоров'я порожнини рота в систему посиленої первинної медико-санітарної допомоги при хронічних неінфекційних захворюваннях та сприяти забезпеченню стоматологічної допомоги.

Резолюція ООН 66.1 від 19 вересня 2011 року щодо боротьби з неінфекційними захворюваннями в світі також звернула увагу на вказану проблему.

Це в такій же мірі стосується і України – члена ВООЗ, де однією з найбільш актуальних проблем в Україні є стан здоров'я населення, в тому числі його складової – стоматологічного здоров'я. Низький рівень стоматологічного здоров'я, насамперед дитячого населення та вагітних жінок, негативно впливає на стан загального здоров'я впродовж всіх періодів життя людини, спричиняючи соціальні та фінансові проблеми та негативно впливаючи на рівень соціально-економічного розвитку країни.

Глобальні цілі, визначені ВООЗ і FDI (2003) до 2020 року, передбачають:

- сприяння стоматологічному здоров'ю і зменшенню впливу захворювань стоматологічного та щелепно-лицевого походження на загальне здоров'я і психосоціальний розвиток, зосереджуючи сили на популяризації стоматологічного здоров'я серед населення, яке в найбільшій мірі страждає від вказаних станів і захворювань;

- зменшити вплив стоматологічних і щелепно-лицевих проявів загальних захворювань окремих осіб і суспільства в цілому, використовуючи ці прояви для ранньої діагностики, профілактики і ефективного лікування системних захворювань.

Аналіз сучасного стану стоматологічної галузі в Україні та перспектив її розвитку свідчить про необхідність реорганізації стоматологічної

служби. Загальні проблеми в галузі охорони здоров'я в сучасних умовах обумовлені негативною динамікою показників загального стану здоров'я населення та стану стоматологічного здоров'я як його невід'ємної складової, недостатньою увагою громадськості до питань збереження та підтримання здоров'я на тлі обмеженого бюджетного фінансування, недосконалості законодавчої бази, яка на сьогодні не забезпечує ефективну діяльність системи охорони здоров'я в цілому та стоматологічної галузі зокрема, запровадження засад міжгалузевої кооперації. Сучасна система організації надання стоматологічної допомоги населенню потребує кардинальних змін, що складає актуальну проблему для охорони здоров'я в цілому і для стоматологічної галузі.

В жодній з держав сучасного світу не існує практики державного фінансування повного обсягу стоматологічних послуг населенню. Забезпечення доступності у повному обсязі для всіх верств населення всіх видів стоматологічної допомоги, запровадження сучасних технологій профілактики та лікування можливе лише шляхом створення єдиного медичного простору, що забезпечує ефективну взаємодію стоматологічних закладів різних форм власності.

Для запровадження ефективної моделі єдиного медичного стоматологічного простору в Україні необхідно привести у відповідність діюче нормативно-правове забезпечення, що дозволить здійснити реорганізацію медичних стоматологічних закладів та їх підрозділів шляхом зміни форми господарювання, перетворюючи їх в державні, комунальні чи орендні підприємства. При цьому зобов'язання держави мають бути сформульовані у вигляді стандартів надання гарантованого обсягу стоматологічної допомоги населенню, насамперед дитячому населенню та декретованим групам населення.

Поступове закриття мережі стаціонарних стоматологічних кабінетів внаслідок граничної зношеності обладнання, неможливості дотримання вимог санітарно-епідемічного режиму під час їх використання, неузгодженості дій керівників закладів системи МОЗ та МОН України спричинило руйнацію діючої системи стоматологічної диспансеризації.

Важливе значення для державного підходу в профілактиці основних стоматологічних захворювань має систематизація епідеміологічних обстежень та моніторингу стоматологічних захворювань, розробка національної та комунальних програм профілактики серед населення України.

Потребує докорінних змін система додипломної та післядипломної освіти. На часі впровадження системи безперервної медичної освіти лікарів.

Необхідно приділяти більше уваги історії розвитку вітчизняної стоматології, яка вже налічує 100 років.

Заслухавши та обговоривши звітну доповідь Президента ГО «Асоціація стоматологів України», професора Мазур І.П. за період роботи з жовтня 2016 року по жовтень 2018 року IX (XVI) З'їзд ГО «Асоціація стоматологів України»

В И Р І Ш И В:

1. Визнати роботу Президента та керівних органів ГО «Асоціація стоматологів України» за період роботи з жовтня 2016 року по жовтень 2018 року задовільною.

2. Обрати Президентом громадської організації «Асоціація стоматологів України» на наступний термін професора Мазур Ірину Петрівну. “За” проголосувало – 257 делегатів з присутніх – 257 делегатів.

3. Обрати Ревізійну комісію ГО «Асоціація стоматологів України» у складі: Рейзвіх Ольга Едуардівна – голова Ревізійної комісії, Мельник Раїса Олександрівна – член Ревізійної комісії, Головка Олена Степанівна – член Ревізійної комісії. “За” проголосувало – 257 делегатів з присутніх – 257 делегатів .

4. Створити робочу групу по розробці проекту Національної програми профілактики основних стоматологічних захворювань як складової державної системи охорони здоров'я України. Робочій групі до березня 2019 року підготувати проект для розгляду Координаційною радою АСУ та подання на затвердження у відповідних органах державної влади.

5. Підтримати Проект Закону України № 7065 «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні» та добиватися виділення стоматологічної допомоги в окремий вид медичної допомоги, надання стоматологічної допомоги населенню України на первинному, вторинному та третинному рівнях.

6. Підтримати Проект Закону України № 8250 «Про лікарське самоврядування».

7. Продовжити роботу по просуванню та прийняттю відповідними органами державної влади гарантованого рівня безоплатної стоматологічної допомоги. Звернутись до Національної служби здоров'я України з пропозиціями щодо гарантованого рівня безоплатної стоматологічної допомоги та запропонувати співпрацю з ГО «Асоціація стоматологів України» з цього питання.

8. Звернутись до Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти та науки України з пропозицією видати спільний Наказ щодо організації надання стоматологічної допомоги та проведення профілактики основних стоматологічних захворювань в організованих дитячих колективах.

9. Рекомендувати МОН та МОЗ України реалізувати досвід вітчизняних експертів і міжнародних фахівців у галузі медичної/стоматологічної освіти щодо усунення невідповідностей з вимогами ВФМО і ЄС у «Стандарті вищої освіти з фаху “стоматологія”», а саме:

- адаптувати навчальні плани і програми до міжнародних, що сприятиме реальному упровадженню академічної мобільності як студентів, так і викладачів та оптимізації організаційних аспектів освітнього процесу;

- порушити клопотання перед МОН та МОЗ України найкоротші терміни затвердити «Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 221 «стоматологія» та створити на його основі Навчальний план та програми у галузі стоматологічної освіти;

- ввести для забезпечення магістерського рівня вищої медичної освіти, відповідно до “Закону про вищу освіту”, виконання і захист випускниками магістерської роботи у контексті внесення у комплекс необхідних випускнику компетентностей – науково-дослідної компетентності.

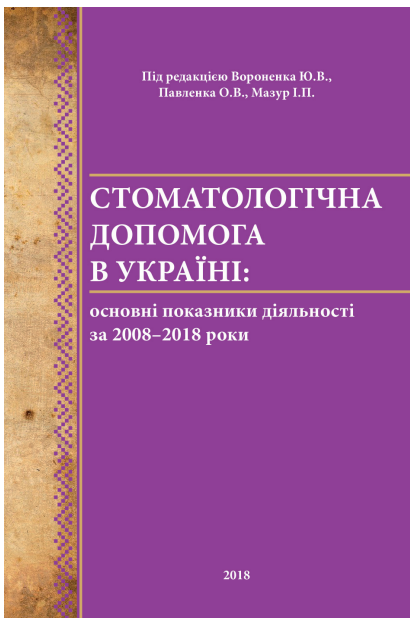
10.Звернутись до керівництва Національної Академії медичних наук України з пропозицією про створення на базі відділу епідеміології та профілактики основних стоматологічних захворювань ДЗ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України» Всеукраїнського центру з епідеміологічних обстежень та моніторингу стоматологічних захворювань, розробці комунальних програм профілактики серед населення України.

11.Звернутись до керівництва Національного музею історії медицини з пропозицією про створення експозиції з історії стоматології, включитись в роботу по практичній реалізації цієї пропозиції.

Резолюція прийнята IX (XVI) З'їздом ГО «Асоціація стоматологів України» 19 жовтня 2018 року в м. Києві.

“За” проголосувало – 257 делегатів з присутніх – 257 делегатів.

**Видання довідника «Стоматологічна допомога в Україні:
основні показники діяльності за 2008 – 2018 роки»**

В рамках IX (XVI) З'їзду громадської організації «Асоціація стоматологів України» стоматологічній громаді представлено довідник *«Стоматологічна допомога в Україні: основні показники діяльності за 2008–2018 роки»* під редакцією Вороненка Ю.В., Павленка О.В., Мазур І.П. та авторського колективу (Кропивницький: Поліум, 2018). В довіднику представлено дані державних та галузевих статистичних звітів закладів МОЗ України, які були подані до державного закладу «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» протягом 2008–2017 років. Працівниками Державного закладу «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України», Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені

П.Л. Шупика та громадської організації «Асоціація стоматологів України» проведено ретельний аналіз діяльності стоматологічної допомоги в Україні протягом останнього десятиріччя. По областях країни та України в цілому представлено основні показники забезпеченості стоматологічною допомогою населення України, кількість лікарів-стоматологів, лікувально-профілактичних закладів, забезпеченість лікарями на 10 тисяч населення та укомплектованість посад лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я. В довіднику надано основні показники діяльності стоматологічних кабінетів – кількість відвідувань, санацій порожнини рота, лікування основних стоматологічних захворювань, в тому числі ортопедичної, ортодонтичної та хірургічної допомоги. Проведено аналіз роботи приватних стоматологічних клінік та кабінетів, представлено основні показники їх діяльності. В довіднику представлено визначні події стоматологічної спільноти протягом останнього десятиріччя.

***ЗУСТРІЧ ІЗ СТОМАТОЛОГІЧНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ЛЬВІВЩИНИ НАРОДНОГО
ДЕПУТАТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ БОГОМОЛЕЦЬ О.В. ТА ПРЕЗИДЕНТА
ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ» 12 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ***

За ініціативи лікарів-стоматологів Львівської області та за підтримки ГО «Асоціація стоматологів України» відбулась робоча зустріч стоматологічної спільноти з народним депутатом Верховної Ради України Богомолець О.В., представниками обласної та міської рад. Обговорювали питання реформування стоматологічної галузі на Львівщині та можливі негативні наслідки. Відбулася прес-конференція, в рамках якої обговорювали питання різкого погіршення стоматологічного здоров'я львів'ян, відсутність профілактичних програм, втрату найкращих спеціалістів в галузі стоматології. На прес-конференції виступили професор Мазур І.П. – президент ГО «Асоціація стоматологів України» Надутий К.О. – координатор української медичної експертної спільноти, заступник голови правління Всеукраїнського лікарського товариства; Бурій О.М. – завідувач терапевтичного відділення Комунальної 3-ої стоматологічної поліклініки м. Львова. В своїх виступах експерти представили результати порівняльного аналізу стану стоматологічної допомоги Львівської області та в цілому в Україні, привернули увагу громадськості на ймовірні наслідки руйнації комунальної стоматології у Львові.

***ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ
УКРАЇНИ» 4 ГРУДНЯ 2018 РОКУ, м. Київ***

На засіданні затверджено віце-президентів ГО «АСУ» – професора Павленка О.В., професора Шнайдера С.А., професора Савичук Н.О., член-кор. НАМН України, професора Маланчука В.О., професора Скрипнікова П.М., доцента Вахненка О.М., генерального секретаря – Скрипник І.Л.; склад правління ГО «АСУ», склад Координаційної ради ГО «АСУ». Створено робочу групу по розробці проекту Національної

програми профілактики основних стоматологічних захворювань як складової державної системи охорони здоров'я України, яку очолила професор Деньга О.В. та затверджено склад робочої групи. Обговорено питання щодо імплементації рішень З'їзду та співпрацю з Національним музеем медицини України.

**МІЖПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ СТОМАТОЛОГІВ
З ЛІКАРЯМИ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

15-16 листопада 2018 року в м. Києві відбувся перший в Україні Міжнародний конгрес «Рациональне використання антибіотиків у сучасному світі «Antibioticresistance STOP!». Учасники конгресу заслухали 60 доповідей, взяли участь в роботі 6 майстер-класів, на яких розглядались питання управління АБР. Суттєва увага була приділена проблемним питанням ролі управління антибіотикорезистентності для медицини, громадського здоров'я, промисловості, перспективам наукових досліджень, метрології, підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів в медицині та ветеринарії тощо. Асоціація стоматологів України прийняла активну участь в інформуванні медичної спільноти про роль мікробного біофільму порожнини рота та системні захворювання, особливості міждисциплінарного підходу до подолання формування протимікробної резистентності (доповідь професора Мазур І.П.), а також прийняла участь в засіданні круглого столу з опрацювання резолюції конгресу.

Рис. 28. Інтерв'ю з Юджином Позняком, керівником проекту «Європейський форум безперервної медичної освіти» в рамках Міжнародного конгресу

ЗАСІДАННЯ «КРУГЛОГО СТОЛУ» НА ТЕМУ: «ПАРТНЕРСТВО В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІЇ» у КОМІТЕТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я до МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЗАГАЛЬНОЇ ДОСТУПНОСТІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ 12 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

До участі у «круглому столі» було запрошено народних депутатів України, представників Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, професійних спілок, організацій роботодавців, громадськості, міжнародних організацій, ЗМІ. Захід було проведено за сприяння Всеукраїнського Лікарського Товариства, медичних асоціацій і товариств – членів Національної Лікарської Ради України, Української медичної експертної спільноти. ГО «Асоціація стоматологів України» прийняла активну участь у засіданні «круглого столу». Модератор заходу – Голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, народний депутат України Богомолець О.В.

На порядок денний засідання «круглого столу» було винесено найгостріші питання національної політики охорони здоров'я, зокрема щодо: формування державно-громадської моделі управління охороною здоров'я через запровадження лікарського самоврядування; удосконалення процедур надання і припинення права на професійну діяльність, безперервного професійного розвитку лікарів; сучасних аспектів системного менеджменту і досконалості управління; стандартизації, оцінки технологій охорони здоров'я, доказового менеджменту; співвідношення національного контексту і кращих світових практик в охороні здоров'я; місця фармацевтичного обслуговування і стоматологічної медичної допомоги; місцевих аспектів політики охорони здоров'я.

Рис. 29. Засідання «круглого столу» у Верховній Раді України, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5, конференц-зала

Про безперервний професійний розвиток лікарів з промовою виступила Голова правління Національної лікарської ради України, професор Мазур І.П. «Створення національної системи безперервної медичної освіти лікарів, що об'єднує зусилля закладів післядипломної освіти МОЗ України (провайдери формальної освіти лікарів), лікарського самоврядування (провайдери неформальної освіти) та професійних медичних асоціацій (провайдери інформальної освіти), є стратегічним завданням системи охорони здоров'я України», – зазначила професор Мазур І.П. в своїй доповіді. Про важливість прийняття Закону України «Про лікарське самоврядування», авторитету медичної спільноти та поваги до медиків серед українців зазначив у своїй промові народний депутат Верховної Ради України Мусій Олег Степанович.

**СПІВПРАЦЯ ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
З НАЦІОНАЛЬНОЮ ЛІКАРСЬКОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ**

12 грудня 2018 року в м. Києві в конференц-залі Верховної Ради України (вул. Грушевського, 5) відбулося IV Річне зібрання Національної лікарської Ради України за участю ГО «Асоціація стоматологів України». На Зібранні було обрано голову правління Національної лікарської Ради України на наступний термін професора Мазур І.П. Головним завданням НЛРУ є прийняття закону України «Про лікарське самоврядування». Про діяльність Національної лікарської ради України та плани роботи на наступний рік було представлено в доповіді професора Мазур І.П.

Рис. 30. Після засідання IV Річного зібрання Національної лікарської Ради України

Привітання колективу стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету із 40-річним ювілеєм

14 грудня 2018 року у Харкові відбулося святкове урочисте засідання ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України» з нагоди 40-річчя відновлення стоматологічної освіти на Слобожанщині та присвяченого 40-річному ювілею стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету. Харківська наукова стоматологічна школа, видатні вчені Слобожанщини внесли значний вклад у розвиток вітчизняної науки.

Почесною відзнакою за досягнення в розвитку стоматології України, професіоналізм та милосердя, успіхи в організації та наданні висококваліфікованої медичної та стоматологічної допомоги, значні досягнення в розвитку освіти, успіхи у професійній підготовці висококваліфікованих медичних та стоматологічних кадрів, вагомий внесок в розвиток вітчизняної та світової науки, з нагоди святкування 40-річчя створення стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету та сторіччя Української наукової стоматологічної школи нагороджено колектив співробітників стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету «Орденом Святої Аполлонії».

Рис. 31-32. Вручення Почесної відзнаки «Орден Святої Аполлонії» співробітникам стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету, з професором Рябоконеєм Є.М.

Видавнича діяльність

ГО «АСУ» проводить координацію та видання науково-практичних фахових журналів «Сучасна стоматологія», «Вісник стоматології», міжнародний науково-практичний журнал «Стоматологія. Естетика. Інновації», «Дентаклуб».

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Безперервний професійний розвиток лікарів-стоматологів здійснюється науково-викладацьким колективом фахівців, науково-педагогічними працівниками стоматологічних факультетів вищих навчальних медичних закладів України, котрих об'єднує ГО «АСУ».

15 листопада 2018 року відбулася зустріч Президента ГО «Асоціація стоматологів України» професора Мазур І.П. з Євгеном Позняком, генеральним директором Siyemi Learning, організації від Акредитаційної ради Безперервної медичної освіти (АССМЕ) щодо впровадження міжнародної акредитації медичних форумів в Україні. Протягом 2018 року Асоціація у співпраці з компанією МедЕксперт і Національною медичною академією післядипломної освіти імені П.Л. Шупика проводила науково-практичні семінари в форматі телемосту «Імплемен-

тація міжнародних протоколів в стоматологічну практику» в різних регіонах України. Лікарі-стоматологи мали змогу отримувати сертифікати для атестації з національними та міжнародними балами. Асоціація співпрацює з Європейською академією безперервної медичної освіти та професійного розвитку (European CME-CPD Academy), що уповноважена організовувати та проводити освітні заходи на міжнародному рівні в рамках безперервної медичної освіти та присвоювати учасникам міжнародні кредити (European CME-CPD Academy CME credits).

Понад 3 тисячі лікарів-стоматологів було залучено до безперервного професійного розвитку на науково-практичних семінарах у форматі телемостів протягом 2018 року. Хронологія проведення заходів була наступною:

- 2 березня 2018 року** телеміст в м. Київ, м. Запоріжжя, м. Хмельницький
- 30 березня** – м. Київ, Київська обл., м. Львів, м. Луцьк
- 27 квітня** – м. Київ, Київська обл., м. Дніпро, м. Кривий Ріг
- 18 травня** – м. Київ, м. Івано-Франківськ
- 28 вересня** – м. Київ, м. Житомир, м. Вінниця
- 23 листопада** – м. Київ, м. Харків, м. Полтава
- 7 грудня** – м. Київ, м. Одеса, м. Миколаїв

навчальний семінар у форматі телемосту
«Імплементція міжнародних протоколів у стоматологічну практику»

2 березня 2018 р.

м. Київ, вул. Михайлівська, 1/3, готель «Козацький», (Майдан Незалежності);
м. Запоріжжя, просп. Соборний, 135, готель «Ігурист», конференц-зал, 2 поверх;
м. Хмельницький, вул. Свободи, 1-А, «СВ-Клуб», конференц-зал, 1 поверх

med-expert.com.ua

Аудиторія: стоматологи

Цілі навчання

- У результаті цієї освітньої діяльності учасники зможуть:
 - Краще орієнтуватися у проблематиці, представлений на лекціях
 - Застосовувати дані на практиці
 - Підвищити свою компетенцію
 - Передати досвід колегам
 - Надати більш ефективну допомогу пацієнтам

08:30 - 08:50	— Рамова кава, реєстрація учасників семінару
08:50 - 09:00	— Вітальні слова Першого проректора ІМАПО Івєні П.Л. Шушка, члена-кореспондента НАМІ України, професора <i>Володимир Юрій Петрович</i>
09:00 - 09:10	— Безперервна медична освіта та безперервний професійний розвиток фахівців галузі <i>своєїми зороч'я</i> <i>Мазур І.П.</i>
09:10 - 09:25	— Програма Національного стратегічного планування розвитку медичних стоматологічних стандартів в Україні <i>Павленко О.В.</i>
Лекції, акредитовані credit units	
Стандартизація стоматологічної допомоги як інструмент підвищення якості медичної допомоги	
09:30 - 10:00	— Фактори ризику стоматологічних захворювань: oral microbiome <i>Савчук Н.О.</i>
10:00 - 10:30	— Призначення лікарських засобів в практиці стоматолога: клінічні випадки <i>Мазур І.П.</i>
10:30 - 11:00	— Обґрунтування клінічних протоколів лікування ускладненого карієсу <i>Вішнівець Н.М.</i>
11:00 - 11:30	— Комп'ютерне моделювання та CAD/CAE/CAM технології в денгальній імплантації <i>Леоненко П.В.</i>

med-expert.com.ua

Савчук Наталія Олегівна, доктор мед. наук, професор,
 Професор з спеціальної роботи ІМАПО Івєні П.Л. Шушка
Комерційний інтерес: відсутній

Мазур Ірина Петрівна, доктор мед. наук, професор кафедри стоматології
 ІС ІМАПО Івєні П.Л. Шушка, президент Асоціації стоматологів України
Комерційний інтерес: відсутній

Юнкова Наталія Миколаївна, кандидат мед. наук,
 доцент кафедри стоматології ІС ІМАПО Івєні П.Л. Шушка
Комерційний інтерес: відсутній

Леоненко Павло Вікторович, доктор мед. наук, професор кафедри ортодонційної стоматології
 ІС ІМАПО Івєні П.Л. Шушка, керівник спеці. денгальної імплантології Асоціації
 стоматологів-ортодонців та дубних техніків України
Комерційний інтерес: відсутній

Персонал Групи компаній МедЕксперт та System Learning не мають жодного комерційного інтересу

Рис. 33. Програма навчального семінару у форматі телемосту «Імплементція міжнародних протоколів у стоматологічну практику» з міжнародною акредитацією лекцій

**21 грудня 2018 року затвердження в Міністерстві юстиції України
нової редакції Статуту ГО «Асоціація стоматологів України»,
прийнятої ІХ (ХVI) З'їздом 19 жовтня 2018 року**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
В НОВІЙ РЕДАКЦІЇ
ІХ(ХVI) З'ЇЗДОМ ГРОМАДСЬКОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ
СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»
19.10.2018 Р.**

**СТАТУТ
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»**

(Нова редакція)

(Ідентифікаційний код – 00013008)

м. Київ, 2018 рік

1. Загальні положення

1.1. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ» (далі за текстом АСУ) є всеукраїнською громадською організацією, яка об'єднує на основі єдності інтересів громадян України – лікарів-стоматологів, інших лікарів суміжних професій, а також спеціалістів з інших галузей знань, чия професійна діяльність пов'язана з проблемами стоматології для реалізації мети та завдань, передбачених цим Статутом.

1.2. Найменування:

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ».

Скорочене найменування: ГО «АСУ», АСУ.

1.3. АСУ створена і здійснює свою діяльність на принципах добровільності, самоврядності, вільного вибору території діяльності, рівності перед законом, відсутності майнового інтересу її членів, прозорості, відкритості та публічності.

1.4. АСУ здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, закону України «Про громадські об'єднання», іншого чинного законодавства та цього Статуту.

1.5. АСУ має право реалізувати свою мету (цілі) шляхом укладання між собою на добровільних засадах угод про співробітництво та/або взаємодопомогу, утворення, відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання», громадських спілок, а також в інший спосіб, не заборонений законом.

АСУ може здійснювати співробітництво з іноземними неурядовими організаціями та міжнародними урядовими організаціями з дотриманням законів України та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

1.6. АСУ набуває прав юридичної особи в установленому законодавством порядку, володіє відокремленим майном, може від свого імені набувати майнових та пов'язаних з ними немайнових прав, брати на себе зобов'язання, укладати угоди (договори, контракти), бути позивачем і відповідачем у суді, мати рахунки в установах банків, самостійний баланс, круглу печатку, штампи, емблему, іншу символіку, зразки яких затверджуються Координаційною радою АСУ.

Символіка АСУ реєструється в установленому законом порядку.

1.7. АСУ не відповідає за зобов'язання держави, а держава не відповідає за зобов'язання АСУ. АСУ відповідає за своїми зобов'язаннями усім своїм майном, на яке, відповідно до законодавства, може бути звернене стягнення.

2. Мета, завдання та форми діяльності АСУ

2.1. Основною метою діяльності АСУ є задоволення та захист законних соціальних, економічних, творчих, вікових та інших спільних інтересів своїх членів; сприяння професійній і науковій діяльності спеціалістів стоматологічного профілю, спрямованої на поліпшення рівня вітчизняної стоматологічної науки та практики.

2.2. Основними завданнями АСУ є сприяння:

- вдосконаленню організації управління стоматологічною службою та основних форм і методів надання стоматологічної допомоги;
- пропаганді досягнень стоматологічної науки та досвіду роботи стоматологічних установ, впровадженню пріоритетних напрямків наукових досліджень у галузі стоматології та суміжних спеціальностей;
- організації та проведенню безперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів України;
- підготовці експертної оцінки та впровадженню в практичну діяльність медико-технологічних документів щодо здійснення громадської експертизи законодавчих актів щодо питань у сфері стоматології.

2.3. АСУ для виконання своїх статутних завдань має право у порядку, визначеному законодавством:

- вільно поширювати інформацію про свою діяльність, пропагувати свою мету;
- звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами;
- одержувати публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації;
- брати участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності АСУ та важливих питань державного та суспільного життя;
- брати участь у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери АСУ;
- сприяти розробці програм щодо надання стоматологічної допомоги населенню України;
- проводити науково-громадський аналіз та оцінку методів профілактики, діагностики та лікування стоматологічних захворювань, розробляти рекомендації щодо їх практичного використання; сприяти організації, координації та здійсненню фінансування фундаментальних наукових досліджень з найважливіших проблем медичної науки, які виконуються членами АСУ у межах власних коштів;
- брати участь у розробці рекомендацій з виробництва та стандартизації стоматологічного обладнання, інструментарію та матеріалів;
- вносити пропозиції щодо номенклатури, об'єму та системи підготовки спеціалістів стоматологічного профілю;
- здійснювати науково-громадську експертизу стоматологічного устаткування, інструментарію та матеріалів, що випускаються, та давати громадський висновок про доцільність розробки та виробництва нових матеріалів та виробів;

- брати участь у формуванні програм та навчальних планів і здійснювати громадську експертизу підготовки кадрів стоматологічного профілю;
- скликати наради, семінари, наукові конференції, конгреси, з'їзди АСУ та брати у них участь;
- проводити пропаганду медичних та гігієнічних знань, організовувати публічні лекції, виставки, доповіді та наукові диспути з питань стоматології;
- засновувати засоби масової інформації та видавати журнали, наукові праці, бюлетені та інші видання;
- проводити науково-експертну оцінку медичних виробів стоматологічного профілю;
- проводити інформаційну та навчально-методичну роботу серед стоматологів та медичної спільноти, споживачів стоматологічних послуг.

3. Порядок набуття і припинення членства в АСУ, права та обов'язки її членів

3.1. В АСУ є індивідуальне та може бути почесне членство.

3.2. Індивідуальними членами АСУ можуть бути лікарі-стоматологи, молодші спеціалісти з медичною освітою за фахом «стоматологія» та «ортопедична стоматологія», лікарі суміжних професій, а також спеціалісти інших галузей, чия професійна діяльність пов'язана з розробкою, виробництвом, реалізацією та впровадженням стоматологічного обладнання та матеріалів, а також освітньою та інформаційною діяльністю в галузі стоматології, що є громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які досягли 18 років, перебувають в Україні на законних підставах, визнають цей Статут і беруть участь у діяльності АСУ незалежно від віросповідання, політичних поглядів, належності до тієї чи іншої партії, громадської організації.

Повноваження засновників АСУ закінчуються після державної реєстрації АСУ в установленому Законом порядку і вони набувають статус члена АСУ.

3.3. Рішенням з'їзду АСУ за значні досягнення в діяльності, що відповідає статутним цілям і завданням АСУ, члену АСУ може бути присвоєне звання „Почесного члена АСУ” і виданий диплом єдиного зразка, затвердженого Координаційною радою АСУ.

Почесними членами АСУ можуть бути громадяни України або інших країн, які внесли значний особистий внесок у діяльність і становлення АСУ, а також з питань поліпшення системи охорони здоров'я населенню України.

Почесний член АСУ може втратити своє звання, якщо він припускається дій, що компроментують цілі і завдання АСУ. Рішення про це виносить Координаційна рада АСУ.

3.4. Вступ до членів АСУ здійснюється на підставі письмової заяви, яка подається до Правління відокремленого підрозділу АСУ зі статусом юридичної особи, чи до Правління АСУ та сплати вступного внеску.

Членство в АСУ фіксується рішенням Правління відокремленого підрозділу АСУ зі статусом юридичної особи чи Правлінням АСУ відповідно більшістю голосів при відкритому голосуванні та відповідно беруться на облік відокремленим підрозділом АСУ зі статусом юридичної особи та відокремленим підрозділом без статусу юридичної особи – філією «Науковий центр стоматології» АСУ.

3.5. Члени АСУ сплачують членські внески. Розмір, спрямування, порядок та строки сплати членських внесків визначається Координаційною радою АСУ.

3.6. Членство в АСУ добровільно може припинитися у будь-який час шляхом подання заяви до Правління відокремленого підрозділу зі статусом юридичної

особи АСУ чи до Правління АСУ та відповідно знімаються з обліку Правлінням відокремленим підрозділом зі статусом юридичної особи АСУ чи філією «Науковий центр стоматології» АСУ.

Членство припиняється з дня подання заяви та не потребує додаткових рішень. З того самого дня припиняється перебування членів АСУ на будь-яких виборних посадах в АСУ.

Члени АСУ, які обрані на посади Президента АСУ, Першого віце-президента чи віце-президента АСУ припиняють своє перебування на посаді з дня, наступного за днем обрання нового президента чи віце-президента.

3.7. У разі порушення вимог статуту АСУ, а саме:

- невиконання рішень керівних органів АСУ, які прийняті на виконання статутних завдань;

- несплати без поважних причин членських внесків протягом більше шести місяців;

- учинення провин, несумісних із принципами загальнолюдської моралі за рішенням Правління відокремленого підрозділу зі статусом юридичної особи АСУ чи Координаційної ради, Правління АСУ здійснюється виключення із членів АСУ.

Рішення Правління відокремленого підрозділу зі статусом юридичної особи АСУ чи Координаційної ради, Правління АСУ про виключення із членів АСУ може бути оскаржене відповідно до етичної комісії, Правління, Координаційної ради, з'їзду АСУ чи до суду у строки, передбачені цим статутом та законодавством України.

3.8. У разі припинення членства в АСУ (добровільного виходу чи примусового виключення зі складу членів АСУ) членські внески не повертаються.

3.9. Члени АСУ мають право:

- на інформацію, яка є у розпорядженні АСУ;

- виступати з ініціативами, які не суперечать цьому Статуту та законодавству;

- брати участь в обговоренні з усіх питань діяльності АСУ;

- обирати і бути обраними до керівних та контрольних органів АСУ;

- вносити пропозиції і обговорювати на з'їзді, засіданнях Координаційної ради, Правління АСУ будь-які питання діяльності АСУ;

- одержувати інформацію про діяльність АСУ, користуватись навчальними, навчально-методичними, науковими та інформаційними розробками АСУ;

- брати участь у заходах, що проводить АСУ або в тих, що відбуваються за її участю на підтримку та захист у межах законодавства;

- користуватися у визначеному порядку організаційно-методичною та консультативною допомогою АСУ при здійсненні ними професійної діяльності;

- вільного виходу зі складу членів АСУ.

- оскаржувати рішення керівних органів АСУ та оскаржувати дії або бездіяльність посадових осіб АСУ шляхом звернення зі скаргою відповідних статутних органів або до суду у порядку, передбаченому законодавством. Скарги членів АСУ розглядаються у строки, передбачені законодавством України;

- вступати та бути членом інших наукових асоціацій та сприяти своєю діяльністю здійсненню її завдань.

3.10. Члени АСУ зобов'язані:

- дотримуватися вимог Статуту АСУ та статутних документів відокремлених підрозділів АСУ, в яких вони перебувають на обліку; сприяти своєю діяльністю здійсненню мети та завдань АСУ;

- виконувати рішення керівних органів АСУ;

- сплачувати членські внески;
- надавати всебічну допомогу АСУ та її членам у реалізації її статутних мети і завдань;
- надавати АСУ та її членам інформацію, необхідну для досягнення мети АСУ;
- утримуватися від дій, що можуть завдати шкоди АСУ та її членам;
- своєю діяльністю зміцнювати авторитет і матеріальну самостійність АСУ;
- втілювати в життя рішення керівних та контрольних органів АСУ, її мету та завдання.

3.11. Членство в АСУ не накладає ніяких обмежень щодо входження або діяльності в будь-яких громадських чи інших організаціях, діяльність яких не суперечить Статуту АСУ та законодавству.

3.12. Член АСУ не має права на частку майна АСУ та не відповідає за його зобов'язання. В свою чергу, АСУ не відповідає за зобов'язання члена АСУ.

4. Порядок утворення і діяльність статутних органів АСУ, відокремлених підрозділів АСУ та їхні повноваження

4.1. Статутними органами АСУ є:

- з'їзд членів (делегатів) АСУ (далі за текстом – з'їзд);
- Координаційна рада;
- Правління;
- Президент;
- Ревізійна комісія.

4.2. *З'їзд АСУ.*

Вищим керівним органом АСУ є з'їзд АСУ, який скликається Координаційною радою АСУ не менше одного разу на 4 (чотири) роки. Координаційна рада АСУ встановлює квоту представництва делегатів на з'їзд АСУ, визначає дату, час та місце проведення з'їзду АСУ.

Правління АСУ повідомляє членів АСУ про скликання з'їзду АСУ та його порядок денний не пізніше чим за 2 (два) місяця до його початку (шляхом поштового або електронного зв'язку).

У роботі з'їзду АСУ беруть участь:

- всі члени АСУ або делегати, які обираються членами АСУ, які перебувають на обліку в відокремлених підрозділах АСУ зі статусом юридичної особи та філії «Науковий центр стоматології» АСУ, на своїх загальних зборах (конференціях);
- з правами делегатів – члени Координаційної ради та Правління АСУ;
- з дорадчим голосом – члени Ревізійної комісії та інші члени АСУ, які не обрані делегатами.

На запрошення Правління АСУ у роботі з'їзду АСУ на правах гостей можуть брати участь представники органів державної влади й охорони здоров'я, громадських організацій, засобів масової інформації.

4.3. Позачерговий з'їзд АСУ скликається Координаційною радою АСУ, а також на вимогу не менше 10% членів АСУ. У таких випадках позачерговий з'їзд скликається на підставі відповідного рішення Координаційної ради АСУ і обговорює лише ті питання, для розгляду яких його було скликано. Якщо вимога 10% членів АСУ про скликання позачергового з'їзду не виконана, ці члени мають право самі скликати позачерговий з'їзд.

4.4. З'їзд АСУ має право приймати до розгляду будь-які питання, пов'язані з діяльністю АСУ.

З'їзд вважається легітимним, якщо на ньому присутні 2/3 (дві третини) членів АСУ або делегатів, обраних від відокремлених підрозділів АСУ зі статусом юридичної особи, філії «Науковий центр стоматології» АСУ та членів Координаційної ради, Правління АСУ, яким надані права делегатів з'їзду цим статутом.

Норма (квота) представництва на з'їзд від відокремлених підрозділів АСУ зі статусом юридичної особи та філії «Науковий центр стоматології» АСУ визначається Координаційною радою АСУ. Форма голосування визначається з'їздом АСУ.

4.5. До виняткової компетенції з'їзду АСУ належать питання щодо:

- внесення змін до цього Статуту;
- визначення і затвердження основних напрямків діяльності АСУ;
- обрання Президента, членів Ревізійної комісії АСУ шляхом відкритого або таємного голосування простою більшістю голосів на термін 4 (чотири) роки з можливістю пролонгації на наступний період. Один і той же член АСУ не може бути обраний Президентом АСУ більше двох термінів поспіль. Кількість кандидатів на посаду Президента АСУ не встановлюється. Кандидатури на посаду Президента АСУ висуваються відокремленими підрозділами АСУ зі статусом юридичної особи, філією «Науковий центр стоматології» АСУ та Координаційною радою АСУ. Висунення кандидатур закінчується за 1 місяць до початку з'їзду. Кандидатом на посаду Президента АСУ може бути особа, яка є членом АСУ не менше 5 років. Обраним вважається кандидат, який отримав більше половини голосів від числа присутніх на з'їзді делегатів. Якщо жоден з кандидатів не отримав необхідної для обрання кількості голосів, проводиться другий тур, в якому беруть участь кандидати, які зайняли перше та друге місця. Обраним за результатами другого туру, вважається кандидат, який отримав відносно більшість голосів. Президент АСУ може бути достроково звільнений від своєї посади за власною заявою або рішенням чергового або позачергового з'їздів АСУ, скликаного за рішенням Координаційної ради АСУ. Координаційна рада АСУ для вирішення цього питання може бути скликана за ініціативою не менше половини її членів;
- затвердження звіту Президента АСУ про роботу Координаційної ради, Правління АСУ, які він очолює, та про діяльність АСУ;
- затвердження звіту Ревізійної комісії АСУ;
- заслуховування та обговорення наукових доповідей, впровадження в практику досягнень науки, організації та вдосконалення медичної допомоги населенню і прийняття з цих питань рекомендацій;
- висловлення недовіри будь-якому члену виборного органу АСУ та виведення його зі складу; висловлення недовіри Президенту АСУ, прийняття відставки та проведення дострокових його перевиборів;
- прийняття рішення про припинення діяльності шляхом саморозпуску чи реорганізації (шляхом злиття, поділу, приєднання або перетворення) АСУ;
- призначення ліквідаційної комісії;
- реалізації права власності на кошти та майно АСУ;
- обрання Почесного Президента АСУ шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів пожиттєво;
- затвердження положення про Почесного Президента АСУ;

4.6. Рішення з'їзду АСУ приймаються $\frac{2}{3}$ (двома третинами) голосів, присутніх на з'їзді членів (делегатів) АСУ, крім випадків, передбачених цим статутом.

Рішення з питань затвердження статуту АСУ, внесення до нього змін та доповнень, використання майна та коштів АСУ (в тому числі відчуження майна АСУ на суму, що становить п'ятдесят і більше відсотків майна АСУ) та

припинення діяльності (в тому числі ліквідації) АСУ приймаються $\frac{3}{4}$ голосів, присутніх на з'їзді членів (делегатів) АСУ. Рішення з'їзду АСУ можуть бути оскаржені до суду. Розгляд скарг здійснюється у порядку та строки, передбачені чинним законодавством.

4.7. Координаційна рада АСУ.

Координаційна рада АСУ є керівним органом у період між з'їздами АСУ, обирається терміном на 4 роки.

До складу Координаційної ради обов'язково входять за посадою:

Президент, Перший віце-президент, віце-президенти, члени Правління АСУ, голови відокремлених підрозділів АСУ зі статусом юридичної особи та філії «Науковий центр стоматології» АСУ. Вказані посадові особи АСУ є членами Координаційної ради протягом всього строку їх повноважень. Координаційна рада може кооптувати до свого складу й інших членів АСУ строком на 4 роки.

Засідання Координаційної ради АСУ проводяться не менше 2-х разів на рік і є легітимними при наявності $\frac{1}{2}$ її членів. Рішення приймаються більшістю голосів, присутніх членів на засіданні Координаційної ради АСУ. На засіданнях Координаційної ради головує Президент АСУ.

Про дату, час та місце проведення засідання Координаційної ради АСУ її члени повідомляються шляхом поштового або електронного зв'язку.

4.8. До компетенції Координаційної ради АСУ належить:

- заслуховування звіту про роботу Президента та Правління АСУ, яке він очолює, затвердження плану роботи, бюджету на поточний рік та внесення до них змін;
- розгляд питання прийому до членів або виключення з членів АСУ у разі особливих обставин;

- присудження премії АСУ;

- утворення та затвердження складу постійних комісій та положень про їхню діяльність АСУ;

- опрацювання порядку денного чергового та позачергового з'їздів АСУ;

- затвердження символіки АСУ;

- кооптація та обрання (переобрання) Першого віце-президента та віце-президентів, інших членів Правління АСУ терміном на 4 роки за пропозицією Президента АСУ;

- затвердження бюджету та кошторису витрат АСУ;

- затвердження перспективних програм, поточних робіт та визначення головних напрямків діяльності АСУ;

- затвердження кандидатури генерального секретаря за поданням Президента АСУ (генеральний секретар працює у м. Києві).

- затвердження положення про Виконавчу дирекцію АСУ;

- затвердження прийнятих на посаду директора та штатних працівників виконавчої дирекції за поданням Президента АСУ.

4.9. Правління АСУ

Правління АСУ складається не більше, як з 21 члена. До складу членів Правління АСУ обов'язково входять Президент, Перший віце-президент, віце-президенти, Генеральний секретар АСУ.

Засідання Правління АСУ проводяться не менше 2-х разів на рік і є легітимними при наявності $\frac{1}{2}$ її членів. Рішення приймаються більшістю голосів, присутніх членів на засіданні Правління АСУ. На засіданнях Правління головує Президент АСУ.

Про дату, час та місце проведення засідання Правління АСУ його члени повідомляються шляхом поштового або електронного зв'язку.

Правління АСУ є виконавчим органом АСУ, що:

- проводить поточну організаційну роботу та забезпечує виконання рішень з'їзду та Координаційної ради АСУ перспективних і поточних планів її діяльності;
- здійснює оперативне управління коштами АСУ згідно з затвердженим бюджетом та приймає рішення про одержання кредитів в межах чинного законодавства;
- здійснює прийом та виключення членів АСУ;
- затверджує зразки печатки, штампів та іншої атрибутики АСУ;
- утворює відокремлені підрозділи без прав юридичної особи (філії чи представництва) АСУ та беруть їх на облік;
- затверджує зміни до статутів (положень) відокремлених підрозділів з правами юридичної особи АСУ;
- затверджує реєстр заходів АСУ;
- створює тимчасові комісії та затверджує їхній кількісний склад, структуру та умови оплати праці постійних штатних працівників, залучених до роботи в АСУ.

Правління діє від імені АСУ в межах, передбачених Статутом АСУ, внутрішніми документами АСУ та законодавством України (Правління АСУ працює в м. Києві).

4.10. Президент АСУ.

Президент АСУ очолює Координаційну раду та Правління АСУ, скликає їхні засідання та несе повну відповідальність за виконання рішень з'їзду, Координаційної ради та Правління АСУ.

Президент АСУ:

- пропонує Координаційній раді АСУ на затвердження кандидатури Першого віце-президента, віце-президентів та Генерального секретаря АСУ, розподіляє обов'язки між членами Правління АСУ;
- підписує документи від імені АСУ, Координаційної ради та Правління АСУ;
- приймає рішення про витрати коштів АСУ згідно з її цілями і завданнями та відповідно до своїх повноважень;
- репрезентує АСУ в усіх інстанціях;
- від імені АСУ укладає угоди, договори, видає довіреності іншим особам для здійснення певних дій від імені АСУ;
- приймає на роботу штатних працівників АСУ;
- звітує з'їзду АСУ про свою роботу та роботу Координаційної Ради та Правління АСУ.

У випадках відсутності Президента АСУ його обов'язки виконує Перший Віце-президент.

4.11. У період виконання своїх обов'язків Президент АСУ та віце-президент АСУ, організуючи роботу АСУ та Правління АСУ, не можуть керуватися будь-якими державними, ідеологічними, політичними, відомчими, релігійними, національними або іншими пріоритетами, а у взаємовідносинах з іншими організаціями й установами не можуть представляти інтереси будь-якої групи членів АСУ за рахунок інших її членів.

4.12. Ревізійна комісія АСУ.

З'їзд АСУ обирає голову та членів Ревізійної комісії АСУ, визначає її кількісний склад, термін діяльності 4 (чотири) роки.

Ревізійна комісія АСУ контролює виконання норм статуту АСУ, рішень з'їздів, Координаційної ради та Правління АСУ, перевіряє фінансову діяльність АСУ та її відокремлених підрозділів.

Голова Ревізійної комісії АСУ та її члени не є членами Правління та Координаційної ради АСУ, разом з тим можуть бути присутніми на їх засіданнях з правами дорадчого голосу.

4.13. Засідання Ревізійної комісії АСУ є легітимними при наявності більшості її членів, присутніх на засіданні.

Рішення Ревізійної комісії АСУ приймаються більшістю голосів, присутніх її членів на засіданні.

4.14. Відокремлені підрозділи АСУ.

Основою АСУ є відокремлені підрозділи, які діяли зі статусом юридичної особи або легалізовані шляхом повідомлення про заснування до 01 січня 2013 року, та відокремлені підрозділи без прав юридичної особи (філії, представництва), створені після 01 січня 2013 року, діяльність яких поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

4.15. Діяльність відокремлених підрозділів (зі статусом юридичної особи та без статусу юридичної особи) АСУ базується на таких основних принципах:

- дотримання встановлених цим статутом положень відокремленими підрозділами порядку звітності, періодичності обрання (затвердження, призначення) і переобрання (зняття) статутних органів та їхніх керівників;
- виконання усіма відокремленими підрозділами АСУ рішень керівних органів АСУ та керівних органів (керівників) відокремлених підрозділів АСУ, ухвалених ними відповідно до їхньої компетенції та цього статуту, положень відокремлених підрозділів АСУ та чинного законодавства;
- відокремлені підрозділи АСУ обліковуються Правлінням АСУ.

4.16. Відокремлені підрозділи АСУ, які діяли зі статусом юридичної особи до 01 січня 2013 року, зберігають статус юридичної особи на підставі рішення з'їзду АСУ та чинного законодавства.

Відокремлені підрозділи зі статусом юридичної особи АСУ здійснюють свою діяльність відповідно до положень (статутів), які не повинні суперечити Статуту АСУ, приймаються їхніми вищими керівними органами та затверджуються Правлінням АСУ.

4.17. Рішення про зміни до положень (статутів) відокремлених підрозділів АСУ, зміни у складі їхніх керівних органів, припинення їхньої діяльності, зміни місцезнаходження приймаються вищими керівними органами відокремленого підрозділу АСУ та погоджуються (затверджуються) з Правлінням АСУ.

4.18. Відокремлені підрозділи без прав юридичної особи (філії та представництва) АСУ створюються на підставі рішення Правління АСУ, беруться ним на облік і діють на території, визначеній Правлінням АСУ.

Філії та представництва діють на підставі статуту АСУ.

4.19. Філії та представництва АСУ здійснюють всі або частину делегованих функцій та представляють і захищають інтереси членів АСУ та АСУ в обсягах, визначених рішенням Правління АСУ про створення філії чи представництва АСУ.

Керівники філій, представництв АСУ призначаються Правлінням АСУ і діють на підставі довіреностей, виданих Президентом АСУ.

4.20. Припинення діяльності (закриття) філії чи представництва відбувається за рішенням Правління АСУ у порядку, визначеному законодавством України.

4.21. Голосування шляхом використання засобів зв'язку на засіданнях Координаційної ради, Правління та Ревізійної комісії допускається лише за попередньою згодою з'їзду. Голосування шляхом використання засобів зв'язку на

з'їзді можливе лише за одногосним погодженням з таким голосуванням всіх делегатів з'їзду.

4.22. Координаційна Рада, Ревізійна комісія, Президент та Правління звітують про свою діяльність перед членами АСУ на кожному черговому З'їзді. Своїм рішенням З'їзд може відхилитися від цієї процедури і не заслуховувати звіти. Питання заслуховування звітів розглядається в загальному порядку, як і всі інші питання, що виносяться на розгляд З'їзду. Стосовно діяльності Координаційної ради та Правління на З'їзді звітує Президент АСУ, стосовно діяльності Ревізійної комісії – Голова Ревізійної комісії. Президент та Правління звітують про свою діяльність також Координаційній раді не рідше одного разу на 2 роки. Питання заслуховування звітів розглядається в загальному порядку, як і всі інші питання, що виносяться на розгляд Координаційної ради.

4.23. Рішення, дії та бездіяльність Президента, Координаційної ради та Правління можуть бути оскаржені до Ревізійної комісії. Такі скарги розглядаються на засіданнях Ревізійної комісії протягом 45 днів з дня надходження в порядку, передбаченому цим статутом для всіх інших питань, що виносяться на розгляд засідання Ревізійної комісії. За результатами розгляду таких скарг, Ревізійна комісія може призупинити виконання дій чи рішень Президента, Координаційної ради та Правління до проведення З'їзду, на якому такі рішення можуть скасовуватися або підтверджуватися. Скарги на рішення, дії та бездіяльність Ревізійної комісії в обов'язковому порядку розглядаються на Правліннях протягом 45 днів в загальному порядку, як і всі інші питання, що виносяться на розгляд Правління. Рішення З'їзду АСУ можуть бути оскаржені до суду. Розгляд скарг здійснюється у порядку та строки, передбачені чинним законодавством

5. Джерела надходження та порядок використання коштів та іншого майна АСУ, порядок звітності

5.1. АСУ є неприбутковою організацією, основною метою якої не є одержання прибутку.

В діяльності АСУ забороняється розподіл отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів АСУ, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших, пов'язаних з ними осіб. Доходи (прибутки) АСУ використовуються виключно для фінансування видатків на утримання АСУ, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямків діяльності, визначених її установчими документами.

5.2. АСУ для виконання своєї статутної мети має право володіти, користуватися і розпоряджатися коштами та іншим майном, яке, відповідно до закону, передане АСУ її членами або державою, набуто як членські внески, пожертвоване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, а також майном, придбаним за рахунок власних коштів, тимчасово наданим у користування (крім розпорядження) чи на інших підставах, не заборонених законом.

5.3. Право власності АСУ реалізує її вищий орган управління – З'їзд АСУ у порядку, передбаченому законом та цим статутом.

Окрім функції щодо управління майном за рішенням з'їзду АСУ може бути покладено на Координаційну раду АСУ чи Правління АСУ.

5.4. АСУ веде бухгалтерський облік, фінансову та статистичну звітність, зареєстрована в органах доходів і зборів та сплачує до бюджету обов'язкові платежі відповідно до закону. АСУ в установленому законом порядку подає державним органам декларації про свої фінансові надходження та витрати.

6. Порядок внесення змін до статуту АСУ

6.1. Право внесення змін до статуту АСУ належить кожному члену АСУ.

Попередній розгляд пропозицій щодо змін до статуту АСУ належить Координаційній раді та Правлінню АСУ та зобов'язує їх розглянути на своїх засіданнях та висловити свою думку з'їзду АСУ щодо зазначених змін до статуту АСУ.

6.2. Затвердження змін до статуту АСУ є виключною компетенцією з'їзду АСУ. Рішення про затвердження змін до Статуту АСУ приймається $\frac{3}{4}$ (трьома чвертями) голосів, присутніх делегатів чи членів на з'їзді АСУ.

6.3. Про внесенні зміни до цього статуту, АСУ повідомляє уповноважений орган з питань реєстрації протягом 60 днів з дня прийняття такого рішення з'їздом АСУ.

7. Порядок припинення діяльності АСУ

7.1. Припинення діяльності АСУ здійснюється за рішенням АСУ, прийнятим з'їздом, шляхом саморозпуску або реорганізації, чи за рішенням суду про заборону (примусовий розпуск) громадського об'єднання.

7.2. Припинення діяльності АСУ має наслідком припинення юридичної особи.

7.3. АСУ має право у будь-який час прийняти рішення про припинення своєї діяльності (саморозпуск).

7.4. Рішення про саморозпуск АСУ приймається з'їздом, якщо за це проголосували не менш як $\frac{3}{4}$ присутніх делегатів чи членів на з'їзді АСУ. З'їзд створює ліквідаційну комісію або доручає Правлінню здійснювати повноваження ліквідаційної комісії для проведення припинення діяльності АСУ як юридичної особи, а також приймає рішення щодо використання коштів та майна АСУ після її припинення відповідно до статуту.

7.5. Реорганізація АСУ здійснюється за рішенням з'їзду, якщо за це проголосували не менш як $\frac{3}{4}$ присутніх делегатів чи членів на з'їзді АСУ, шляхом злиття, поділу, приєднання або перетворення.

7.6. Порядок та правові наслідки припинення діяльності АСУ шляхом саморозпуску, реорганізації або заборони (примусового розпуску) АСУ визначається відповідно до цього Статуту та чинного законодавства України.

7.7. У разі припинення діяльності АСУ (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) її активи повинні бути передані одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховані до доходу бюджету.

Головуюча на ІХ(ХVІ) З'їзді ГО «АСУ»
Секретар ІХ(ХVІ) З'їзду ГО «АСУ»

І. П. Мазур
О.М. Ступницька

**За матеріалами проф. Мазур І.П.,
Президента ГО “Асоціація стоматологів України”**

ВИВЧЕННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА МОНІТОРИНГ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ У ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

В останні роки велика увага приділяється питанням застосування статистики здоров'я населення в вивченні тенденції розвитку захворювань, а також рівня та формам надання допомоги.

Стоматологічна захворюваність характеризується двома основними показниками – розповсюдженістю та інтенсивністю, які характеризують кількісні показники захворюваності зубів, ясен, а також рівень гігієни порожнини рота.

Вивчення епідеміології стоматологічної захворюваності дозволяє вивчити залежність розповсюдженості та частоти виникнення цих хвороб від вмісту фтору в питній воді, впливу геохімічних факторів, характеру харчування та віку дітей.

Проведення епідеміологічних досліджень та моніторинг стоматологічної захворюваності необхідно для прогнозування стоматологічної захворюваності, оптимізації профілактичних заходів та планування об'єму надання стоматологічної допомоги в конкретних умовах з урахуванням впливу природних та соціальних факторів.

Для утворення національного банку стоматологічної захворюваності необхідно вивчити репрезентативну кількість регіонів огляду, котрі представляють різноманітні біогеохімічні особливості країни, а також різні контингенти населення. При цьому в кожному конкретному регіоні необхідно проводити стоматологічні огляди в обласних центрах, містах, приміських зонах та сільській місцевості, котрі характеризують різні умови життя населення.

Стоматологічне обстеження та анкетування 12-15-річних школярів по 100 дітей та більше в кожній віковій групі проведено в містах Львів, Мінськ та Тбілісі професором Н.І. Смоляр та співавторами в 2015 році. Відсоток здорових дітей, які не мали карієсу зубів, коливався від 15% в місті Тбілісі до 38% в містах Мінську і Львові. У цих дітей були різні рівні інтенсивності карієсу зубів: КПВ 1,6 в Мінську; 2,04 в Тбілісі та 2,8 у Львові.

Основними факторами, котрі визначали різну інтенсивність карієсу зубів, були відмінності в дотриманні дітьми рекомендованого режиму чистки зубів та використанні фторвмісних зубних паст.

Виявлення факторів ризику та оцінки стоматологічного здоров'я дітей шкільного віку в республіці Білорусь проведено П.А. Леусом та співавторами в 2015 році при обстеженні 120 дітей по всім обласним містам Білорусі.

Середній показник КПВ постійних зубів коливався від 1,6 до 3,1 у 12-річних школярів та від 3,0 до 5,6 у 15-річних школярів. Розповсюдженість хвороб пародонту за симптомом кровотечі ясен сягала 37%.

Bruce A. Dye (2017), на основі аналізу даних літератури, робить висновок про те, що пародонтальний статус населення світу в першій декаді XXI століття малодосліджений. Лише 5 країн проводять дослідження захворюваності пародонта у людей молодше 55 років. Отримані результати досліджень встановили, що глибина пародонтальних карманів у населення Австралії, Великобританії та Америки зменшується, а в Німеччині та Угорщині – збільшується. Автор рекомендує проводити постійний моніторинг рівня захворюваності пародонту.

Frencken J. E. et al. (2017), на основі даних літератури, свідчать про зменшення глибини пародонтальних карманів та збільшення рівня захворюваності на карієс у людей 5-12 та 35-44 років і рекомендують відстежувати рівень захворюваності.

Holtfreter B. et al. (2015), на основі обробки даних захворюваності пародонту, роблять висновок, що на визначення її рівня має велике значення методологія досліджень, та пропонують стандартизовані принципи оцінки захворювань в майбутніх епідеміологічних обстеженнях.

В 2015 році F. Schwendicke et al. провели аналіз впливу табакопаління на захворюваність пародонту у людей в 186 країнах світу. Проведений аналіз свідчить про необхідність постійного моніторингу.

Моніторинг стоматологічних захворювань на основі оглядів населення різного віку, починаючи з 70 років XX століття, проводився Центральним науково-дослідним інститутом стоматології в різних регіонах Росії, Середньої Азії, Вірменії та Грузії.

Вивчення розповсюдженості та інтенсивності уражень зубів карієсом, захворювань тканин пародонту та розповсюдженості зубо-щелепних аномалій на основі масових оглядів дітей в Україні було почато в 1960-х роках минулого століття в Державній установі «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України».

Об'єкти та методи дослідження. Оцінку стоматологічного статусу проводили у дітей трьох ключових вікових груп: 6-7, 12 та 15 років в центральному, південному та західному регіонах України. Кожна група оглянутих дітей складалась із 40 дітей. У відповідності з рекомендаціями ВООЗ, вік 6-7 років був вибраний для оцінки розповсюдженості та інтенсивності уражень карієса зубів тимчасового прикусу. У 12-річних дітей оцінювали захворюваність карієсом зубів постійного прикусу, у 15-річних оцінювали також ураження тканин пародонту.

В клінічних дослідженнях вивчали стан твердих тканин зубів, стан тканин пародонту, розповсюдженість зубо-щелепних аномалій в різні періоди формування прикусу. В оглядах брали участь лікарі, що проходили калібрування, що дозволяло порівнювати отримані результати досліджень в різні роки. Паралельно вивчали отримані в санітарно-епідеміологічних станціях та на кафедрах загальної гігієни медичних університетів санітарно-географічні, санітарно-геологічні дані, доповнені складом питної води.

Епідеміологічні дослідження проводили в різних регіонах України в 1960, 1985, 2003 та 2017 роках. В епідеміологічних дослідженнях використовували достатньо інформативний *розвідний* метод.

Результати обстеження занесли в розроблену розширену карту, яку можна порівняти зі стандартною формою ВООЗ. Розроблено комп'ютерну програму з обробки отриманих даних.

Результати дослідження.

В 1960 році в різних містах та сільській місцевості України Масленкова Н.В. з бригадою стоматологів на основі масових оглядів дітей різних вікових груп розпочала вивчення розповсюдженості та інтенсивності уражень зубів каріесом. Було встановлено, що повікова ураженість зубів каріесом серед сільських дітей складала в віці 7 років – 89,9%, в 12 років – 42,1%, і до 13-15 років процес стабілізувався на рівні 44,8%, а у віці 16-19 років він становив 60,9%.

Згідно з рекомендаціями ВООЗ, розповсюдженість, інтенсивність карієса зубів оцінюється по відношенню до 12-річних дітей. Розповсюдженість карієса зубів у міського населення в віці 12 років складала 42%, а у сільських дітей – 67%.

Проведені в цей час епідеміологічні дослідження свідчать про те, що розповсюдженість зубо-щелепних аномалій в віці 7-9 років складала 587-628 на 1000 дітей та знижувалась у дітей 12 років до 421 на 1000 дітей. У 13-14-річних дітей відмічається збільшення кількості зубо-щелепних аномалій до 512 на 1000 обстежених. У обстежених віком 15-17 років кількість зубо-щелепних аномалій стабілізується та складає 515 на 1000 обстежених дітей. Отримані дані свідчать про те, що в процесі формування дитячого організму тільки незначна частина аномалій піддається саморегуляції, а основна їх маса зберігається і часто погіршується.

Порівнюючи дані, отримані у 12-річних дітей в 60-х роках та отримані в 1980 роках, відмічається зростання захворюваності каріесом зубів. Так, розповсюдженість карієса у міських дітей зросла на 18,1% (60,1%), а інтенсивність процесу зросла у 1,6 рази. В сільській місцевості за цей період розповсюдженість ураження каріесом виросла вдвічі (89,7%), а індекс КПВз виріс в 3,5 рази.

В наступні 15 років (1985–2000 роки) ця тенденція змінюється. Проведені дослідження в усіх областях України свідчать про те, що розповсюдженість карієсу зубів у міських дітей дванадцяти років знижується з 85,2 до 73,6%, а інтенсивність процесу знизилась в 1,4 рази. У сільських дітей показник розповсюдженості змінився незначно – з 89,7% до 83,2%. Індекс КПВ знизився лише на 0,5 бала. Зниження

рівня стоматологічної захворюваності ми пов'язуємо з проведенням програм профілактики основних захворювань в регіонах.

Інтенсивність ураження карієсом зубів оцінювалась у дітей за наступними рівнями: високий (КПВ $\geq 6,0$), середній (КПВ = 3,0-6,0), низький (КПВ < 3,0). В структурі інтенсивності ураження 56,3% складає середній рівень ураження карієсом зубів, 37,5% – низький і лише 6,2% високий рівень інтенсивності ураження карієсом. Два міста України (Львів та Чернівці) – мали суцільний рівень розповсюдженості карієсу зубів при високому ступені ураження.

Основні результати проведених у 2003–2017 роках досліджень наведені в *таблицях 1-7*. З цих даних видно, що у 12-річних дітей практично в усіх регіонах України по-різному – в постійному прикусі підвищились показники середнього ступеня ураження карієсом зубів у порівнянні з 7-річними дітьми.

В *таблицях 1-2* наведені дані про стоматологічну захворюваність в регіонах, де в питній воді відмічається різний рівень фтора. В них відмічається різний рівень стоматологічної захворюваності. В містах, де питна вода фторувалась, значна більшість дітей мали здорові зуби.

Багаторічні дослідження, проведені в Івано-Франківській області в м. Калуш, в якому питна вода фторується, та в м. Долина, в якому вода не фторується, свідчать про те, що в цих регіонах, котрі географічно знаходяться поблизу, відмічається різний рівень захворюваності. Отримані дані свідчать про те, що фторування питної води призводить до суттєвого зниження карієсу зубів.

Аналогічні дані отримані при обстеженні дітей в Полтавській області, де вміст фтору в питній воді високий. Низький рівень захворюваності на карієс зубів відмічається в регіонах, в яких вміст фтору в питній воді коливався в концентраціях від 0,8 до 1,3 мг на літр води.

Таблиця 1

Ступінь ураження карієсом зубів у тимчасовому і постійному прикусі у дітей в різних регіонах України

Регіон	Населений пункт	Здорові діти, %	Низький ступінь, %	Середній ступінь, %	Високий ступінь, %
<i>тимчасовий прикус</i>					
Захід	м. Івано-Франківськ	10,00	20,00	36,67	33,33
	м. Долина	3,33	6,67	46,67	43,33
	м. Калуш	3,33	0	26,67	70,33
	м. Львів	0	17,24	37,93	44,83
	м. Сколе	13,33	16,67	26,67	43,33
<i>постійний прикус</i>					
Південь	м. Євпаторія	76,67	0	23,33	0
Центр	м. Полтава	83,33	0	16,67	0
	м. Карлівка	53,84	0	42,31	3,85

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

Захід	м. Івано-Франківськ	83,33	0	13,33	3,34
	м. Долина	0	90,00	6,67	3,33
	м. Калуш	0	76,66	16,67	6,67
	м. Львів	75,86	0	24,14	0
	м. Сколе	76,67	0	20,00	3,33

Таблиця 2

Поширеність та інтенсивність карієсу зубів у 12-річних дітей в різних регіонах України

Регіон	Населений пункт	Здорові діти	Поширеність		Інтенсивність (КПВз)
		%	%	оцінка	
Південь	м. Євпаторія	16,67	83,33	масова	3,23
	м. Севастополь	23,33	76,67	масова	2,13
	м. Одеса	24,00	76,00	масова	2,40
Центр	м. Полтава	36,67	63,33	висока	2,00
	м. Карлівка	40,00	60,00	висока	2,10
Захід	м. Івано-Франківськ	36,67	63,33	висока	2,00
	м. Долина	6,67	93,33	суцільна	5,23
	м. Калуш	26,67	73,33	масова	3,50
	м. Львів	26,67	73,33	масова	2,17
	м. Сколе	10,00	90,00	масова	5,20

Таблиця 3

Структура поширеності карієсу зубів у 12-річних дітей в різних регіонах України

Регіон	Населений пункт	Низький ступінь, %	Середній ступінь, %	Високий ступінь, %
Південь	м. Євпаторія	43,33	43,33	13,34
	м. Севастополь	63,33	33,33	3,34
	м. Одеса	-	-	-
Центр	м. Полтава	63,33	26,67	10,00
	м. Карлівка	53,33	36,67	10,00
Захід	м. Івано-Франківськ	53,33	36,67	10,00
	м. Долина	20,00	30,00	50,00
	м. Калуш	36,67	30,00	33,33
	м. Львів	60,00	33,33	6,67
	м. Сколе	26,67	50,00	23,33

Аналіз змін поширеності та інтенсивності ураження карієсом зубів у дітей 12 років показав, що з 1960 по 1985 роки ці показники як в міських, так і в сільських регіонах значно зросли (рис. 34-35). Однак, в наступні роки (1985-2017), вочевидь, за рахунок появи ефективних профілактичних засобів (зубних паст, еліксирів), зростання поширеності та інтенсивності карієсу зубів у дітей 12 років, особливо, які проживають в містах, практично припинились.

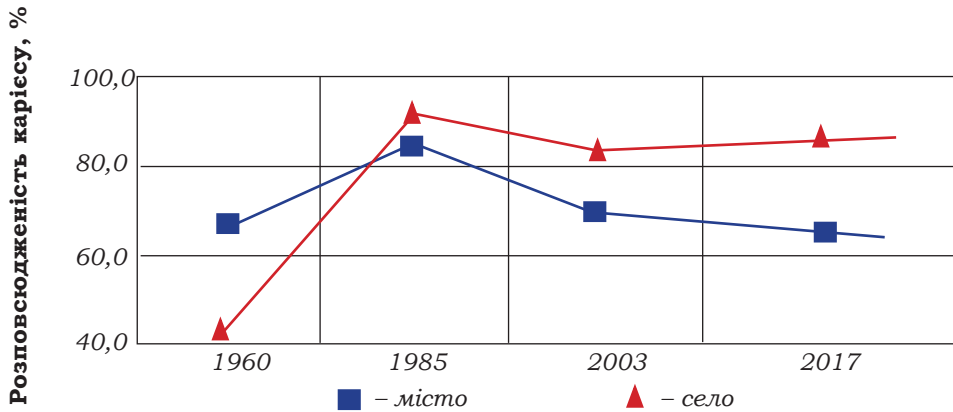

Рис.34. Розповсюдженість карієсу зубів у 12-річних дітей України

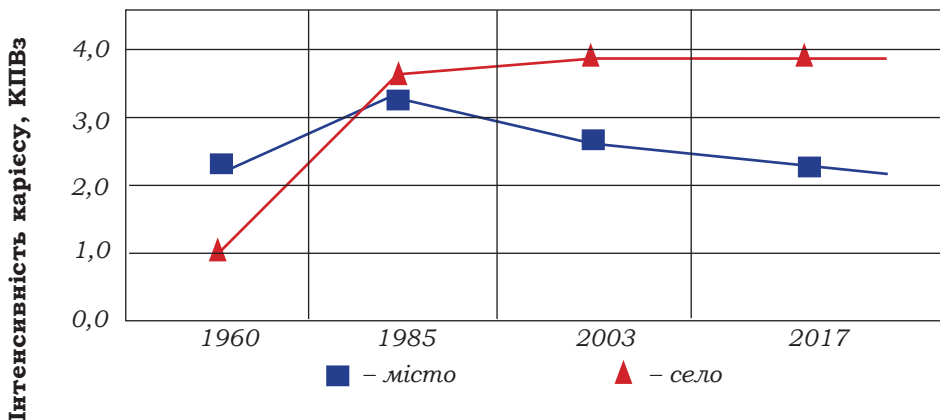

Рис. 35. Інтенсивність карієсу зубів у 12-річних дітей України

Оцінка поширеності та інтенсивності ураження зубів флюорозом у дітей різного віку (7, 12, 15 років) в зонах з високим вмістом фтору в питній воді (м. Соснівка Львівської області та м. Карлівка Полтавської області) показала, що інтенсивність і ступінь ураження флюорозом у дітей до 12 років збільшувалася практично в 2 рази, проте, до віку 15 років вона помітно зменшувалася (табл. 4).

Поширеність та інтенсивність ураження флюорозом зубів у дітей 7, 12 та 15-ти років в зонах із підвищеним вмістом фтору у питній воді

Населений пункт	Поширеність, %	Інтенсивність, %	Ступінь ураження флюорозом, %				
			I	II	III	IV	V
7 років							
м. Соснівка	93,33	1,82	46,42	32,16	14,28	7,14	-
м. Карлівка	76,92	1,88	20,00	40,00	15,00	25,00	-
12 років							
м. Соснівка	93,33	2,43	20,00	28,60	30,00	21,40	-
м. Карлівка	86,66	2,60	23,10	11,53	19,22	46,15	-
15 років							
м. Соснівка	76,60	1,34	73,90	17,40	8,70	-	-
м. Карлівка	76,66	1,70	34,78	17,39	39,14	8,69	-

Наведені в таблиці 4 результати обстежень свідчать про те, що в регіонах з великим вмістом фтору в питній воді, наряду з флюорозом, відмічається вторинний карієс зубів на тлі флюорозу IV-V ступеня.

Оцінка стану тканин пародонта у дітей 15-ти років у різних регіонах України показала, що поширеність запалення (РМА,%) становила в середньому 53,2%, а симптому кровоточивості – 37,9% (табл. 5, стор. 62).

У таблиці 6 наведені показники поширеності зубо-щелепних аномалій у дітей 7,12,15 років в різних регіонах України.

Поширеність зубо-щелепних аномалій у дітей 7, 12, 15-ти років в різних регіонах України

Вид аномалії	Вік		
	7 років	12 років	15 років
Дистальний прикус	42,20 %	36,18 %	29,73 %
Глибокий прикус	18,50 %	19,80 %	19,20 %
Мезіальний прикус	3,30 %	3,30 %	3,30 %
Відкритий прикус	2,40 %	2,90 %	0,60 %
Косий прикус	3,60 %	3,12 %	3,30 %
Скупченість зубів	30,00 %	34,70 %	43,87 %

Таблиця 5

Стан тканин пародонту у дітей 15-ти років у різних регіонах України

Регіон	Населений пункт	Симптоми ураження пародонту											
		Інтактний пародонт, %	Поширеність запалення (РМА% > 0)	Поширеність симптомів кривоточивості, %	Оцінка	Інтенсивність симптомів кривоточивості, секстанти	Оцінка	Поширеність зубного каменю, %	Оцінка	Інтенсивність зубного каменю, секстанти	Оцінка	Частота пародонтогенної кишечної дисбактеріозу, %	Інтенсивність кишечної дисбактеріозу, секстанти
Південь	Євпаторія	51,7	44,83	27,6	середня	0,76	середня	10,3	низька	0,28	низька	0	0
	Одеса	31,8	56,40	49,5	середня	1,01	середня	39,0	середня	0,69	низька	1,87	0,04
Центр	Севастополь	23,3	73,33	26,6	середня	0,71	середня	26,7	низька	0,50	низька	0	0
	Полтава	30,0	33,33	53,3	середня	1,30	середня	50,0	середня	1,00	низька	0	0
	Карлівка	30,0	43,33	36,7	середня	1,03	середня	50,0	середня	0,83	низька	3,33	0,06
Захід	Івано-Франківськ	50,0	50,00	26,7	середня	0,72	середня	26,7	низька	0,43	низька	0	0
	Долина	36,7	63,33	53,4	середня	1,81	середня	66,7	середня	1,70	середня	3,33	0,08
	Калуш	46,6	53,33	30,0	середня	1,30	середня	63,3	середня	1,77	середня	0	0
	Львів	23,3	56,67	46,6	середня	1,16	середня	50,0	середня	1,26	середня	0	0
	Сколе	27,8	61,11	33,3	середня	0,58	середня	16,6	низька	0,17	низька	2,83	0,04

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

Слід зазначити, що з роками (1960-2017 рр.) показники поширеності зубо-щелепних аномалій у дітей України в різні періоди формування прикусу помітно збільшилися (тимчасовий прикус – з 38,7% до 74,4%; змінний прикус – з 52,4% до 69,5%; постійний прикус – з 45% до 76,3%).

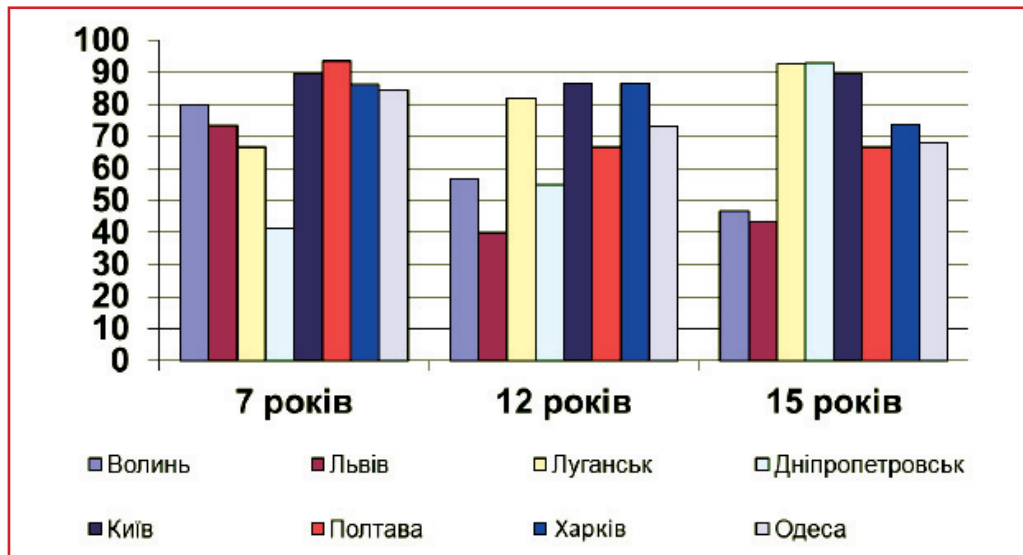

Рисунок 3. Частота зубо-щелепних аномалій у дітей різних регіонів України.

Таблиця 7

Поширеність, інтенсивність карієсу зубів та стан тканин пародонту у 12, 15-річних дітей різних регіонів України (M±m)

Вік обстежених	Показники				
	КПВз	Поширеність карієсу зубів (%)	Індекс РМА (%)	Проба Шиллера-Писарева (бали)	Індекс кровоточивості (бали)
Волинська область					
12 років	3,33±0,2	90,00	36,0	1,7±0,16	1,6±0,15
15 років	6,0±0,61	96,67	32,1	1,8±0,16	0,7±0,09
м. Львів					
12 років	2,93±0,02	93,33	37,8	1,6±0,12	1,5±0,14
15 років	3,03±0,32	80,0	32,6	1,6±0,15	1,3±0,14
Луганська область					
12 років	2,54±0,20	63,63	20,15	1,5±0,15	0,4±0,06
15 років	3,11±0,30	75,0	20,91	1,6±0,15	0,3±0,03
Дніпропетровська область					
12 років	1,96±0,20	63,33	15,6±4,2	1,41±0,01	0,39 ± 0,04

15 років	3,18±0,31	78,33	9,7 ± 2,7	1,41±0,02	0,32 ± 0,02
Київська область					
12 років	1,72±0,12	63,33	9,0	1,4±0,15	0,9±0,08
15 років	4,20±0,46	95,0	6,9	1,4±0,15	0,8±0,08
Полтавська область					
12 років	1,9±0,20	60,0	20,1	1,6±0,13	0,1±0,01
15 років	2,03±0,20	63,33	19,2	1,4±0,13	0,1±0,01
Одеська область					
12 років	1,37±0,12	53,84	9,6	1,31±0,15	0,11±0,012
15 років	4,0±0,43	76,0	32,0	1,4±0,15	0,5±0,041

Отримані результати свідчать про необхідність проведення постійного моніторингу стоматологічних захворювань у дітей на території України у зв'язку зі змінами біогеохімічних умов проживання та постійного коригування лікувально-профілактичних заходів, що проводяться.

Як показали епідеміологічні дослідження, в результаті реалізації Національних програм профілактики в республіці Білорусь, Грузії та в Україні за останні 25 років вдалося значно (на 30-40%) зменшити інтенсивність карієсу зубів у дітей шкільного віку, однак, досягнутий рівень КПВ постійних зубів у дітей ключової вікової групи 12 років в два і більш рази вищий, ніж в більшості країн Західної Європи. Все це вказує на необхідність оптимізації програм профілактики на основі ідентифікації факторів ризику, оцінки ефективності методів профілактики, що використовуються, та нових сучасних технологій.

За матеріалами проф. Скиби В. Я., проф. Дєньги О.В., проф. Шнайдера С.А.

Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України», м. Одеса

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Організація та надання стоматологічної допомоги в Збройних Силах України (ЗСУ) здійснюється відповідно до Законів України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та «Основ законодавства України про охорону здоров'я».

Одна з основних задач військової стоматології – організація надання усіх видів стоматологічної допомоги особовому складу Збройних Сил в специфічних умовах життя і діяльності військ. Обсяг допомоги, яку надають військові лікарі-стоматологи дуже різноманітний. У плані поточної або профілактичної допомоги військові стоматологи надають всі види терапевтичної стоматологічної допомоги (лікування зубів, захворювань слизової оболонки порожнини рота, пародонта тощо), ортопедичної стоматологічної допомоги (зубне протезування, в тому числі і складне щелепно-лицеве протезування) та хірургічної стоматологічної допомоги (лікування запальних і онкологічних захворювань, травм лица, відновлювальна хірургія щелепно-лищевої ділянки тощо).

Існуюча система організації стоматологічної допомоги в ЗСУ в мирний час передбачає послідовність і спадкоємність в лікуванні військовослужбовців. Для кожного рівня надання стоматологічної допомоги визначені свої (характерні для цього рівня) завдання й обсяги проведеного лікування, заходи щодо профілактики основних одонтогенних захворювань. При організації стоматологічної допомоги військовим чітко відпрацьована система, що дає можливість оперативного одержання консультативної допомоги, а також направлення (при необхідності) хворого або постраждалого зі складною патологією в будь-який військово-медичний лікувальний заклад. На даний час стоматологічну допомогу в ЗСУ надають 264 штатні лікарі-стоматологи.

В Українській військово-медичній академії (УВМА) створена кафедра щелепно-лищевої хірургії і стоматології, завданням якої є підготовка і перепідготовка військових стоматологів, а також науково-методична робота з різноманітних питань стоматології в армії.

Первинною ланкою стоматологічної служби в ЗСУ є стоматологічний кабінет медичної роти бригади (медрб). Керує цим кабінетом ординатор операційно-перев'язувального взводу медрб (лікар-стоматолог). Основне завдання стоматолога медрб – надання амбулаторної стоматологічної допомоги особовому складу бригади.

В військових госпіталях (ВГ) розгортаються стоматологічні кабінети. Начальник стоматологічного кабінету ВГ відповідає за надання стоматологічної допомоги всім хворим, які знаходяться на лікуванні в госпіталі, та військовослужбовцям, ветеранам ЗСУ гарнізону. Відповідно до цього, начальник стоматологічного кабінету ВГ є позаштатним головним стоматологом гарнізону, де розгорнутий госпіталь.

Ушкодження щелепно-лицевої ділянки складають близько 6% в загальній кількості бойових санітарних втрат антитерористичної операції на Сході України. При цьому, суттєво змінилася структура зазначених поранень: значно збільшилась частка осколкових ушкоджень, відмічається тенденція до збільшення кількості поєднаних травм щелепно-лицевої ділянки.

В ході проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей були сформовані нові принципи організації медичної допомоги щелепно-лицевим пораненим, які наближені до відповідних євроатлантичних стандартів.

У складі п'яти військово-медичних клінічних центрів (ВМКЦ) створені клініки щелепно-лицевої хірургії (ЩЛХ) та стоматології, де функціонують щелепно-лицеві стаціонари (5 одиниць) та стоматологічні відділення. На ці клініки покладені завдання з надання всіх видів стоматологічної допомоги в регіоні та надання допомоги пораненим в щелепно-лицеву ділянку. Начальник клініки – позаштатний головний стоматолог ВМКЦ відповідного регіону.

Клініка ЩЛХ і стоматології Національного військово-медичного клінічного центру (НВКМЦ) – центр надання стаціонарної стоматологічної допомоги в ЗСУ. В клініці надається високоспеціалізована стоматологічна допомога при всіх захворюваннях (в тому числі і при злоякісних новоутвореннях), пошкодженнях та пораненнях щелепно-лицевої ділянки (рис. 36).

Існуюча система лікувально-евакуаційних заходів дозволяє ефективно та своєчасно забезпечити медичну допомогу військовослужбовцям з бойовими ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки в зоні проведення антитерористичної операції (ООС) на Сході України (рис. 37).

Центром надання амбулаторної стоматологічної допомоги в ЗСУ є Центральна стоматологічна поліклініка (ЦСП). Штатна структура й оснащення ЦСП МО України дозволяє надавати стоматологічну допомогу військовослужбовцям на високому рівні з використанням сучасних методів діагностики і лікування: сучасних пломбувальних матеріалів і ендодонтичних інструментів; сучасних фізіотерапевтичних методів лікування; зубного протезування з використанням металопластмаси і металокераміки; імплантацію штучних коренів зубів (рис. 38).

Рис. 36. Операційна клініка щелепно-лицевої хірургії

Рис. 37. Евакуація пораненого повітряним транспортом

Рис. 38. Хірургічний стоматологічний кабінет в ЦСП МО України

Підготовка і перепідготовка військових лікарів-стоматологів ЗСУ здійснюються на кафедрі щелепно-лицевої хірургії і стоматології УВМА. Кафедра щелепно-лицевої хірургії і стоматології УВМА є навчально-методичним та науковим центром стоматології в ЗСУ.

Одним з головних завдань ЗСУ, на сучасному етапі їх розвитку, є приведення до 2020 року всіх ключових функцій сил оборони до відповідності стандартам НАТО. Змінам підлягають практично всі аспекти діяльності Збройних сил: структура командування, матеріальне забезпечення, озброєння, військова медицина та багато іншого.

Серед медичних стандартів НАТО слід виділити три, що безпосередньо стосуються стоматологічного забезпечення військовослужбовців.

STANAG 2466 “Стандарти стоматологічного здоров’я військовослужбовців і система класифікації стоматологічного здоров’я” (Dental Fitness Standards for Military Personnel and a Dental Fitness Classification System) присвячений контролю за станом стоматологічного здоров’я військовослужбовців ще до розгортання медичних підрозділів в зоні театру воєнних дій (ТВД). В НАТО впроваджена система комплексної профілактики стоматологічної захворюваності серед військовослужбовців. Система планових стоматологічних обстежень, профілактичних заходів та єдиних стандартизованих програм лікування мінімізує потрапляння військовослужбовців з гострими формами хвороб органів порожнини рота в ТВД. Цей стандарт містить єдину класифікацію стоматологічного здоров’я військовослужбовців та передбачає 4 групи: DENTAL FITNESS

CLASS 1, DENTAL FITNESS CLASS 2, DENTAL FITNESS CLASS 3, DENTAL FITNESS CLASS 4.

Аналізуючи ситуацію, слід зазначити, що останнім часом в Україні згорнуті програми стоматологічної профілактики як на рівні держави, так і в системі ЗСУ. Відмічається тенденція до збільшення рівня стоматологічної захворюваності серед військовослужбовців, особливо під час часткової мобілізації.

Наприклад, в 2015 році було оглянуто 1678 мобілізованих на 4 полігонах та навчальних центрах (НЦ): полігон «Дівички», 235 полігон «Широкий Лан», 199 НЦ ВДВ ЗСУ, 184 НЦ «Старичі».

Виявлено, що серед оглянутих військовослужбовців 94,4% потребують санації порожнини рота. При цьому даний показник був майже однаковий в усіх категоріях мобілізованих військовослужбовців, незалежно від їх військової спеціальності (табл. 1).

Так, в НЦ «Дівички», де проходять підготовку артилеристи, потребували санації порожнини рота 96,47% з оглянутих військовослужбовців. В 184 НЦ «Старичі», де готують механізовані підрозділи, цей показник – 95,91%. Навіть у десантників, в 199 НЦ, лікування потребують 87,71% оглянутих мобілізованих військовослужбовців.

Четверта частина оглянутих військовослужбовців (25,06%) потребують хірургічного лікування, а кожен десятий мобілізований (11,74%) – зубного протезування.

Таблиця 1.

Результати профілактичних оглядів військовослужбовців 4 хвили часткової мобілізації в НЦ ЗСУ

Навчальний центр	Оглянуто мобілізованих	Потребують лікування	
		абс.	%
НЦ «Дівички»	368	355	96,47%
235 полігон «Широкий лан»	357	349	97,48%
199 НЦ ВДВ	415	364	87,71%
184 НЦ «Старичі»	538	516	95,91%
Разом	1678	1584	94,40%

Все це свідчить про відсутність стоматологічної санації резервістів та мобілізованих військовослужбовців, які повинні були лікуватись в цивільних лікувальних закладах Міністерства охорони здоров'я до призову в ЗСУ.

Для вирішення цієї проблеми в військових мобільних госпіталях (ВМГ) створені штатні пересувні стоматологічні кабінети (ПСК) та залучаються пересувні стоматологічні кабінети стоматологів-волонтерів (рис. 39-40).

Рис. 39. Пересувний стоматологічний кабінет в зоні АТО

Рис. 40.
Пересувний
стоматологічний
кабінет (ПСК)

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

Основне навантаження з надання стоматологічної допомоги військовослужбовцям в зоні АТО несуть ВМГ, з підсиленням штатом (рис. 41-42).

Рис. 41.
Стоматологічний кабінет ВМГ

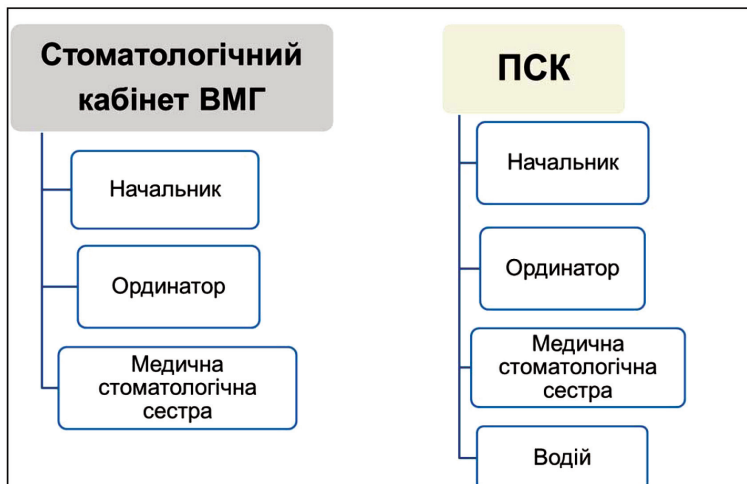

Рис. 42.
Штатна структура ВМГ та ПСК

Потребує доопрацювання класифікація груп стоматологічного здоров'я військовослужбовців та адаптація груп до STANAG 2466. Необхідно, в рамках адаптації до цього стандарту, внести зміни до діючого «Положення про військово-лікарську експертизу...» і підвищити вимоги до стану стоматологічного здоров'я військовослужбовців. А головне, слід розробити та впровадити комплексну програму профілактики стоматологічних захворювань в ЗСУ.

STANAG 2453 AMedP-35 “Обсяг стоматологічного та щелепно-лицевого лікування на ролях 1-3” (The Extent of Dental And Maxillofacial Treatment at Role 1-3) визначає кадрове, матеріально-технічне забезпечення та обсяг медичної допомоги військовослужбовцям із стоматологічними захворюваннями та пораненнями щелепно-лицевої ділянки на трьох етапах (ролях), що розгортаються в зоні ТВД (батальйон – бригада – мобільний госпіталь). В основі цього стандарту лежить модульний підхід. Модульний підхід ґрунтується на заздалегідь визначених групах персоналу та обладнанні, для простоти управління і більшої гнучкості роботи визначених як стандартизована одиниця (модуль). Кожен модуль – це неподільна функціональна сукупність сил та засобів, яку обирають відповідно до особливостей завдання і оперативних вимог.

Для адаптації стоматологічної служби ЗСУ до зазначеного стандарту НАТО, слід розробити відповідне «Положення про обсяг стоматологічної допомоги на 1-3 рівнях її надання».

При розробці цього Положення слід звернути увагу на кілька суттєвих відмінностей в системі вітчизняної організації стоматологічної допомоги в зоні ведення бойових дій та адаптувати їх до зазначеного стандарту НАТО.

Слід визначити, яким чином забезпечується стоматологічна допомога на рівні батальйону (роль 1), враховуючи відсутність в штаті медичної служби цього підрозділу стоматолога. STANAG 2453 AMedP-35 передбачає на цьому рівні роботу лікаря-стоматолога та асистента стоматолога (тобто медичної сестри стоматологічної).

Відповідно до цього стандарту НАТО, на рівні 1 надається невідкладна стоматологічна допомога. Обсяг цієї допомоги в ЗСУ потребує уточнення та розробки локальних клінічних протоколів.

На рівні бригади (роль 2) стоматологічна служба ЗСУ за штатом укомплектована в відповідності до стандарту НАТО (лікар-стоматолог та медична сестра стоматологічна) та дає можливість забезпечити відповідний обсяг стоматологічної допомоги: терапевтичну стоматологічну та хірургічну стоматологічну (primary dental care та dental alveolar surgery).

На рівні мобільного госпіталю (роль 3) STANAG 2453 AMedP-35 передбачає наявність лікаря-стоматолога, хірурга-стоматолога (щелепно-лицевого хірурга) та їх асистента, що необхідно враховувати при розробці вітчизняного стандарту.

Для адаптації до стандартів НАТО, ми змушені будемо суттєво змінювати вміст існуючого комплектно-табельного оснащення та створювати нові комплекти (модулі).

Актуальність цієї проблеми полягає в тому, що відповідно до STANAG 2453 AMedP-35 2 рівень оснащується мобільним дентальним рентгенапаратом (візіографом), а 3 рівень – ортопантомографом. В ЗСУ такого устаткування немає навіть в більшості військових госпіталів.

Існуючий вітчизняний комплект ЗВ (зуболікарський) лише частково відповідає 5 натівським комплексам (модулям):

- ↪ **Emergency dental care (невідкладна стоматологічна допомога);**
- ↪ **Primary dental care (первинна стоматологічна допомога);**
- ↪ **Dental alveolar surgery (стоматологічна альвеолярна хірургія);**
- ↪ **Secondary dental care (вторинна стоматологічна допомога);**
- ↪ **Oro-maxillofacial (OMF) surgery (щелепно-лицева хірургія).**

STANAG 2464 AMedP-3.1 “Військова судово-стоматологічна ідентифікація” (Military Forensic Dental Identification) наводить рекомендації щодо організаційної структури груп військово-польової стоматологічної ідентифікації та стандартизованого оснащення для обробки, експертизи, тлумачення та представлення стоматологічних доказів. Він також наголошує на сучасних міжнародно визнаних протоколах та процедурах ідентифікації особи шляхом дослідження останків ротової порожнини.

Цей стандарт передбачає, що в процесі судово-медичної експертизи приймає участь лікар-стоматолог.

В Україні для виконання вимог зазначеного стандарту необхідно впроваджувати законодавчі зміни для можливого допуску військових стоматологів до процесу судово-медичної експертизи в зоні ТВД. Також необхідно створення єдиної електронної бази ортопантограм військово-службовців (Рентгенологічний стоматологічний паспорт військовослужбовця), що на даному етапі розвитку ЗСУ є досить проблематичним.

Таким чином, існуюча система організації стоматологічної допомоги в ЗСУ відповідає поставленим завданням.

Система лікувально-евакуаційних заходів дозволяє ефективно та своєчасно забезпечити 100% медичну допомогу військовослужбовцям з бойовими ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки в зоні проведення антитерористичної операції (ООС) на Сході України.

Аналізуючи ситуацію, слід зазначити, що останнім часом в Україні згорнуті програми стоматологічної профілактики як на рівні держави, так і в системі ЗСУ. Відмічається тенденція до збільшення рівня стоматологічної захворюваності серед військовослужбовців, особливо під час часткової мобілізації.

Стоматологічну допомогу всім категоріям населення, які підлягають призову (мобілізації) в ЗСУ потрібно надавати не в зоні АТО (ООС) з залученням волонтерів, а в місцях обліку призовників та резервістів силами МОЗ України, Асоціації стоматологів України та волонтерів.

Для успішної адаптації стоматологічного забезпечення ЗСУ до стандартів НАТО, першочергово до 2020 року слід розробити та затвердити комплексну програму збереження стоматологічного здоров'я військовослужбовців, положення про обсяг стоматологічної допомоги на 1-3 рівнях її надання та положення про судово-стоматологічну ідентифікацію.

*За матеріалами Лихоти А.М., Коваленка В.В.,
Лищишина М.З.*

Українська військово-медична академія

АНАЛІЗ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ ЗА 2018 РІК

За результатами державних та галузевих статистичних звітів закладів МОЗ України, які були подані до державного закладу «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» у 2018 році, працівниками ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України», Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика та фахівцями громадської організації «Асоціація стоматологів України» проведено аналіз стоматологічної допомоги в Україні протягом 2018 року. В Україні станом на 1 січня 2019 року стоматологічну допомогу населенню України надавало 25651 лікарів стоматологічного профілю в 6034 установах різних форм власності.

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ЩО НАДАЮТЬ СТОМАТОЛОГІЧНУ ДОПОМОГУ В УКРАЇНІ

За даними ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України», на 01.01.2019 року стоматологічну допомогу мешканцям України надавали 6034 (1450 державні та 4584 приватні) заклади різних форм власності.

У системі МОЗ України функціонує потужна мережа медичних стоматологічних закладів. У 2018 році стоматологічну допомогу надавали 1445 заклади охорони здоров'я, з них 179 самостійних стоматологічних поліклінік (143 стоматологічні поліклініки для дорослих, 18 поліклінік для дітей, 5 стоматологічних поліклінік ВНМЗ та НДІ, 13 госпрозрахункових поліклінік), та 1266 лікувально-профілактичних закладів, у структурі яких є стоматологічні відділення або кабінети (міські, центральні районні лікарні, районні лікарні, дільничні лікарні, сільські амбулаторії).

За останні роки кількість самостійних стоматологічних поліклінік суттєво зменшилась за рахунок реорганізації самостійних поліклінік у відділення Центральних районних або міських лікарень. Суттєве зменшення закладів, які мають в складі стоматологічні відділення

(кабінети), в основному відбулося за рахунок дільничних лікарень та сільських лікарських амбулаторій, які увійшли як структурні підрозділи до складу Центрів первинної медико-санітарної допомоги та інших закладів, а раніше враховувались як самостійні заклади. Скорочення мережі стоматологічних закладів відбулось також за рахунок Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей, де було 52 самостійні стоматологічні поліклініки та більше 200 закладів, які мали стоматологічні кабінети.

За останні роки розширилася система стоматологічної допомоги приватної форми власності. На 01.01.2019 року в Україні функціонують 4584 стоматологічні заклади та кабінети приватної форми власності. У 2018 році функціонувало 669 самостійних стоматологічних поліклінік приватної форми власності та 3915 стоматологічних кабінетів приватної форми власності.

Ліжковий фонд у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України у 2018 році становив 1319 ліжок стоматологічного профілю, у тому числі для дорослих – 1188, для дітей – 131. Із загального числа ліжок – 47,2% розгорнуто в обласних лікарнях, 24,6% – у міських лікарнях, 17,1% – у лікарнях швидкої медичної допомоги.

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

За даними статистичної звітності МОЗ України, станом на 01.01.2019 року в Україні працювало 25651 лікарів стоматологічного профілю. У закладах системи МОЗ України працювало 16852 спеціалістів стоматологічного профілю. В інших міністерствах та відомствах у 2018 році стоматологічну допомогу надавали 720 спеціалістів стоматологічного профілю (в тому числі: 542 лікаря-стоматолога, 23 дитячих стоматологів, 54 стоматолога-хірурга, 90 лікарів-стоматологів-ортопедів, 11 лікарів-стоматологів-ортодонтів).

У комунальних та державних закладах охорони здоров'я системи МОЗ та інших відомств працювало 17572 лікаря стоматологічного профілю всіх спеціальностей.

У закладах охорони здоров'я системи МОЗ України у 2018 році працювало 16852 спеціалістів стоматологічного профілю, в тому числі 10964 лікаря-стоматолога, дитячих стоматологів – 1673; стоматологів-хірургів – 1620, лікарів-стоматологів-ортопедів – 2168, лікарів-стоматологів-ортодонтів – 427.

У закладах охорони здоров'я приватної форми власності працювало 8079 лікарів стоматологічного профілю, в тому числі: лікарів-стоматологів 6034, дитячих стоматологів – 223; стоматологів-хірургів – 439, лікарів-стоматологів-ортопедів – 1073, лікарів-стоматологів-ортодонтів – 310. У 4584 закладах приватної форми власності стоматологічну допомогу надавали 669 стоматологічних поліклінік, 3915 приватних стоматологічних кабінетів.

Співвідношення працюючих лікарів-стоматологів у державному секторі охорони здоров'я до лікарів, що працюють у приватному секторі, складає 68,5% осіб до 31,5%.

СТРУКТУРА СТОМАТОЛОГІЧНИХ КАДРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

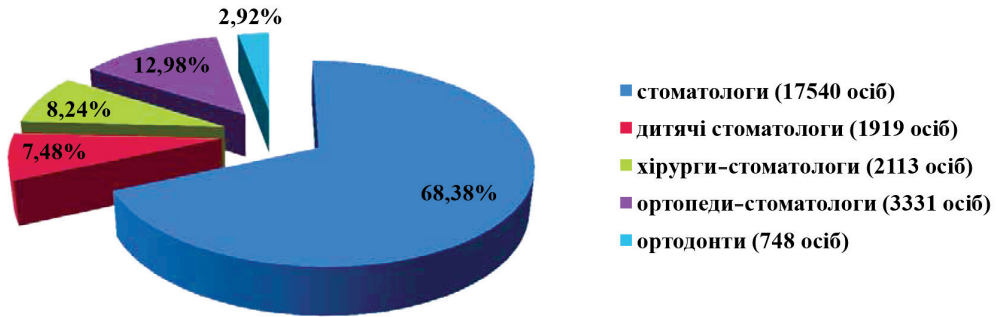

Рис. 43. Структура стоматологічних кадрів за спеціальностями станом на 01.01.2019 р.

У цілому в Україні на 01.01.2019 року надавали стоматологічну допомогу 17540 лікарів-стоматологів та лікарів-стоматологів терапевтичного профілю (68,38%). Допомогу дітям та підліткам надавали 1919 стоматологічних фахівців (7,38%). Проводили оперативні втручання на щелепно-лицевій ділянці, видалення зубів – 2113 хірурги-стоматологи (8,24%). Відновлення цілісності зубних рядів, протезування зубів проводили 3331 лікар-стоматолог-ортопед (12,98%) та 748 стоматологів-ортодонтів (2,92%).

В Україні функціонує 14 вищих навчальних медичних закладів системи МОЗ України, з яких 13 здійснюють підготовку лікарів-стоматологів, та 3 академії, які проводять післядипломну підготовку лікарів-стоматологів.

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ТА УКОМПЛЕКТОВАНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНИМИ КАДРАМИ

У 2018 році забезпеченість спеціалістами стоматологічного профілю, що працюють в закладах МОЗ України, становила 4,01 на 10 тисяч населення, лікарями-стоматологами – 3,01, лікарями-стоматологами-ортопедими – 0,52, стоматологами-хірургами – 0,39, лікарями-стоматологами-ортодонтами – 0,10.

Найвищі показники забезпеченості лікарями-стоматологами у м. Києві – 6,85 на 10 тисяч населення, в Івано-Франківській області – 6,67, у Львівській – 6,58. Значно нижчі показники реєструвались в областях: Миколаївській – 2,45, Запорізькій – 2,46, Херсонській – 2,60.

Укомплектованість посад стоматологічними кадрами у закладах системи МОЗ України становить 106,2%. Даний показник значно варіює у різних регіонах. Низькі показники укомплектованості реєструвались в областях: Запорізькій (74,8), Херсонській (83,1), Сумській (88,1). Значно вищою була укомплектованість у Львівській області (127,1), в Івано-Франківській (129,4), Одеській (133,2).

Забезпеченість стоматологічними ліжками для дорослих на 10 тисяч населення у 2018 році, як і в минулому, становила 0,28; стоматологічними ліжками для дітей – 0,17 на 10 тисяч населення віком 0-17 років

включно (у 2017 році – 0,19). Середнє число днів зайнятості ліжка для дорослих становило 307 днів. Середнє перебування хворого на ліжку – 8,5 днів (у 2017 році – 8,8).

Для дітей віком 0-17 років середнє число днів зайнятості ліжка – 354, середнє перебування хворого на ліжку – 5,25 дні.

За даними Європейського регіонального бюро ВООЗ, забезпеченість лікарями-стоматологами у європейському регіоні становила 6,0 (2014 рік), у країнах Євросоюзу – 6,8 (2014 рік). В Україні цей показник становить 6,1 (у 2018 році), враховуючи лікарів-стоматологів закладів усіх форм власності та підпорядкування (розрахунок проводили за даними чисельності населення Державної служби статистики України станом на 01.01.2019 року – 41 млн. 983 564 українців).

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ ВИЩИМИ НАВЧАЛЬНИМИ МЕДИЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ

У 2018 році за фахом «стоматологія» навчання проводили 21 заклад вищої освіти (ЗВО). Підготовку спеціалістів стоматологічного профілю здійснюють 13 вищих навчальних медичних закладів системи охорони здоров'я МОЗ України, а саме Буковинський ДМУ, Вінницький НМУ, Дніпровська медична академія, Донецький ДМУ, Запорізький ДМУ, Івано-Франківський НМУ, Луганський ДМУ, Львівський НМУ, Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця, Одеський НМУ, Тернопільський ДМУ, Українська медична стоматологічна академія, Харківський НМУ. Підготовку спеціалістів стоматологічного профілю здійснюють 2 навчальні заклади Міністерства освіти і науки України, а саме: Ужгородський національний університет та Сумський державний університет. Підготовку лікарів-стоматологів здійснюють 6 приватних вищих навчальних закладів, а саме Київський медичний університет, Львівський медичний інститут, Міжнародний гуманітарний університет (м. Одеса), Київський міжнародний університет, Дніпровський медичний інститут традиційної та нетрадиційної медицини, Міжнародна академія екології та медицини.

У 2018 році за навчальними програмами спеціалізації (інтернатури) за фахом «стоматологія» проходили навчання 1583 лікаря-інтерна у 18 закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку лікарів-інтернів за фахом «стоматологія»: 13 – закладів вищої освіти МОЗ України та 2 заклади післядипломної освіти (НМАПО імені П.Л. Шупика, Харківська МАПО), 1 – заклад вищої освіти МОН України (Ужгородський НУ), 1 – заклад вищої освіти Міністерства оборони України (Українська військово-медична академія) та 1 – приватний заклад вищої освіти (Київський медичний університет).

20 лютого 2018 року Центром тестування при МОЗ України було проведено ліцензійний іспит «Крок 1. Стоматологія», у якому взяли участь 1856 студентів, з яких 103 бюджетної та 1753 контрактної форм навчання. В іспиті не приймали участі студенти 3-го курсу стоматологічного факультету НМУ імені О.О. Богомольця, які склали цей іспит пізніше. З 1856 студентів не склали державний іспит 42,7%

(794 студенти), з яких 7,8% (8 студентів) бюджетної та 44,8% (786 студентів) контрактної форм навчання. Національний показник іспиту був 60,8% (порівняно з 2017 роком – 63,7%).

Завершили п'ятирічне навчання у 2018 році на 20 стоматологічних факультетах ЗВО (13 ЗВО МОЗ України, 2 – ЗВО МОН України, 5 приватних ЗВО) 2367 студентів, з яких 108 студентів бюджетної та 2259 студентів контрактної форм навчання. Із 2367 студентів-громадян України іспит успішно склали 2141 (90,5%) студентів, які підтвердили наявність у них мінімального необхідного рівня професійної компетентності для отримання Диплому лікаря та Сертифікату успішно складених ліцензійних іспитів. Державний іспит «Крок 2. Стоматологія» з 2367 студентів не склали 226 (9,5%) студентів-громадян України, з яких 2 студенти бюджетної та 224 студенти контрактної форм навчання. Повторно іспит склали 159 студентів, з яких 2 студенти бюджетної та 157 студентів контрактної форм навчання. Повторно іспит не склали 76 студентів, з яких 1 студент бюджетної та 75 студентів контрактної форм навчання. У ЗВО МОЗ України не склали державний іспит «Крок 2» – 7,7% студентів, у ЗВО МОН України – 15,2% у приватних ЗВО – 23,4% студентів.

Зменшується кількість студентів ВНМЗ, які здобувають освіту за фахом «стоматологія». Обсяг прийому на стоматологічні факультети ВНМЗ III-IV рівнів акредитації у 2018 році становив 959 осіб, в тому числі за рахунок держбюджету – 63 особи. Випущено ЗВО МОЗ України в 2018 році 1838 лікарів-стоматологів, з них 88 навчались за рахунок державного фінансування.

Знижується кількість студентів, які навчаються за бюджетні кошти: у 2017 році цей показник був 5,8%, у 2018 році – 4,8%.

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Система професійного розвитку лікарів передбачає підвищення кваліфікації та атестацію фахівців кожні 5 років і затверджена в Україні на законодавчому рівні. На сьогоднішній день держава проводить підвищення кваліфікації лікарів-стоматологів, які працюють у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України, за рахунок державних коштів.

Лікарі-стоматологи, які працюють у приватних стоматологічних закладах, проходять підвищення кваліфікації власним коштом або за рахунок клінік, де вони працюють.

Підвищення кваліфікації лікарів-стоматологів значно впливає на якість надання стоматологічної допомоги.

На високому рівні зберігається відсоток лікарів-стоматологів, які пройшли підвищення кваліфікації та атестацію.

Станом на 01.01.2019 року в Україні мали кваліфікаційну категорію 9309 лікарів-стоматологів закладів охорони здоров'я системи МОЗ, що складає 73,7%, з них дитячих лікарів-стоматологів – 1227 (73,3%), стоматологів-хірургів – 1209 (74,6%), лікарів-стоматологів-ортопедів – 1584 (73,1%), лікарів-стоматологів-ортодонтів – 282 (66%).

***МОЛОДШІ СПЕЦІАЛІСТИ З МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ ЗА ФАХОМ
«СТОМАТОЛОГІЯ», «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»***

Підготовка молодших спеціалістів з медичною освітою за фахом «Стоматологія» та «Ортопедична стоматологія» проводиться у 23 вищих навчальних закладах системи МОЗ України I-II рівнів акредитації. За останні роки спостерігається значне скорочення підготовки молодших спеціалістів з медичною освітою за фахом «Стоматологія». Випуск молодших спеціалістів стоматологічного профілю у 2017 році становив 941 особу, у 2018 році – 880.

Зменшується кількість зубних лікарів, які надають стоматологічну допомогу. Це зумовлено тим, що підготовка цих спеціалістів у медичних училищах, коледжах протягом останніх 11 років не проводиться.

У 2018 році зубних лікарів в Україні працювало 1100 осіб (система МОЗ та відомчі заклади). Стоматологічну допомогу надавали 695 зубних лікарів у державних закладах та 405 фахівців у приватних клініках.

Скорочення кількості зубних техніків, які працюють у стоматології, пов'язано з введенням сучасних цифрових технологій.

У 2018 році всього працювало 4422 зубних техніків, у тому числі у закладах системи МОЗ України – 3659 осіб, у приватних клініках – 604, в інших відомствах – 159.

Для отримання кваліфікації «медична сестра зі стоматології» молодші спеціалісти з медичною освітою (медичні сестри, фельдшери, акушерки) проходять відповідну спеціалізацію протягом 1,5 місяця у закладах післядипломної освіти.

ПОТРЕБА МЕШКАНЦІВ УКРАЇНИ В СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ДОПОМОЗІ

Значна інтенсивність ураження дорослого та дитячого населення стоматологічними захворюваннями висуває проблему збереження та зміцнення стоматологічного здоров'я до числа значимих і актуальних. Збереження стоматологічного здоров'я є не тільки медичною, а й важливою соціальною проблемою України.

Основне місце в стоматологічній практиці для збереження стоматологічного здоров'я займає профілактична робота: проведення обов'язкових профілактичних оглядів, планова санація населення, запровадження системи гігієнічного навчання та виховання населення з питань стоматологічного здоров'я.

В Україні функціонує система щорічного планового огляду мешканців України. У 2018 році лікарями-стоматологами у державних закладах охорони здоров'я стоматологічного профілю планово оглянуто всього 9312438 осіб, що становить 22,1% до відповідної кількості населення України.

Серед дорослого населення України планово оглянуто 5379271 мешканців, що становить 15,5% до відповідної кількості населення. Відмічалось значне коливання зазначеного показника в різних регіонах України. Найвищим був відсоток планово оглянутих у Харківській

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК

області (29,7%), у м. Києві (25,9%), у Чернігівській області (23,2%); найнижчим в областях: Запорізькій (4,8%), Миколаївській (7,1%).

Планово оглянуто дітей до 17 років включно у 2018 році в Україні 3933167, що становить 51,7% до відповідної кількості населення; у м. Києві – 88,3%, у Кіровоградській області – 81,0%, у Черкаській – 79,8%, у Сумській – 73,0%, у Чернігівській – 72,1%, але у Волинській – 20,6%, у Запорізькій – 23,8%, Рівненській – 33,5%.

Серед дорослого населення віком 18 років і старше, оглянутого у порядку планової санації, потребували санації до кількості оглянутих у 2018 році 55,6%, у м. Києві – 83,5%, у Закарпатській області – 73,2%, у Львівській – 68,5%, у Волинській – 64,8%, у той же час, у Херсонській – 28,6%, у Харківській – 37,3%, у Сумській – 39,7%.

**Планово оглянуто в комунальних закладах у 2018 році
15,5% людей до відповідної кількості населення**

Рис. 44. Потребували стоматологічного лікування серед оглянутих мешканців України (%) віком 18 років і старше у 2018 році

Серед оглянутих у порядку планової санації дітей віком до 17 років включно в Україні у 2018 році потребували санації 48,7%, у Закарпатській області – 74,2%, у Львівській – 69,8%, в той же час, у Харківській – 28,8%, у Сумській – 37,3%.

**Планово оглянуто в комунальних закладах у 2018 році
56,4% дітей до відповідної кількості населення**

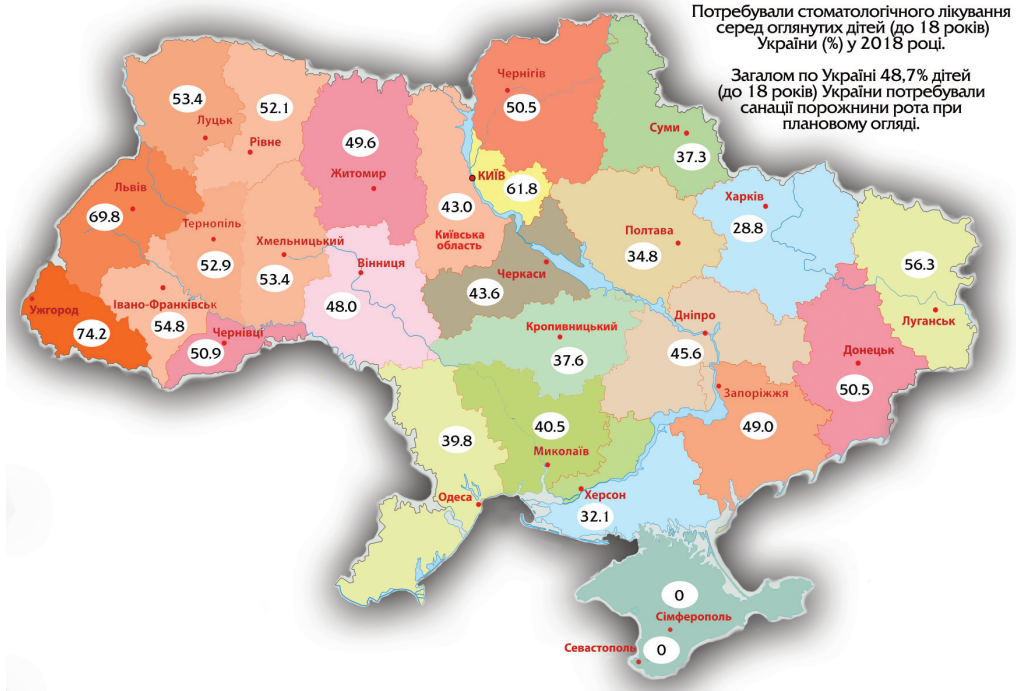

Рис. 45. Потребували стоматологічного лікування серед оглянутих дітей України (%) віком до 18 років у 2018 році

Питома вага санованих при плановій санації від кількості, що її потребували, у 2018 році в Україні серед дорослого населення віком 18 років і старше становила 74,2%. Значно вищим цей показник був у Дніпропетровській області – 87,7%, у Закарпатській – 86,0%, у Херсонській області – 85,1%, але у Волинській області – 51,7%, у Київській – 59,5%.

Серед дітей віком до 17 років включно частка санованих від кількості, що її потребували, в Україні у 2018 році, становить 76,9%, у Дніпропетровській області – 93,9%, у Черкаській – 90,2%, у Кіровоградській – 86,3%, у Закарпатській – 85,4%, але у Волинській – 40,9%, у Київській – 52,9%.

За результатами аналізів щорічних звітів, що надаються до МОЗ України, найбільш висока потреба у лікуванні хвороб порожнини рота (санації) зареєстрована серед дорослого населення м. Києва (83,5%), Закарпатської (73,2%) та Львівської (69,8%) областей.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ СИСТЕМИ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Протягом останніх років в практичну стоматологію впроваджуються медичні стандарти, засновані на принципах доказової медицини.

Стоматологічні поліклініки вищих навчальних медичних закладів надають високоспеціалізовану медичну допомогу та відіграють роль консультативно-діагностичних центрів, запроваджують механізми керованого надання пацієнтам спеціалізованої медичної допомоги за направленням лікаря.

Протягом 2018 року кількість відвідувань спеціалістів стоматологічного профілю (лікарі-стоматологи та зубні лікарі) становила 32534221 відвідування державних закладів охорони здоров'я за стоматологічною допомогою. З них 23133606 відвідувань було дорослим населенням України (18 років і старше), та 9400615 – дитячим контингентом. Загалом, протягом 2018 року на 1 посаду лікаря стоматологічного профілю, який працював у закладах охорони здоров'я МОЗ України, було 2431,1 відвідування за рік. Деяко вищий цей показник у Херсонській області – 3234,0, у Полтавській – 3078,8, у Кіровоградській – 3019,1, у Луганській – 3019,4, але у м. Києві – 1419,6. Суттєво не змінюється показник відвідувань лікаря-стоматолога за рік протягом останніх десяти років. І середнє навантаження на 1 посаду лікаря-стоматолога, що працює в стоматологічних закладах МОЗ України, становило 12 пацієнтів на день (за умови 200 робочих днів на рік).

Такі показники свідчать про достатню можливість надання якісної стоматологічної допомоги. Разом з тим, слід відмітити зменшення показника відвідувань лікаря-стоматолога на одного жителя України, який становив у 2018 році 0,8 відвідувань за рік (0,7 – дорослими та 1,2 – дітьми).

Кількість відвідувань приватних стоматологічних закладів у 2018 році становила 7265248, з них 6797934 відвідування пацієнтами 18 років і старше та 467314 – дитячим контингентом. На одну посаду лікаря приватної клініки було 878,9 відвідувань.

Загалом, за 2018 рік по Україні зареєстровано 39799469 відвідувань спеціалістів стоматологічного профілю (лікарі-стоматологи та зубні лікарі): на державні заклади охорони здоров'я припадає 81,7% усіх відвідувань, на приватні заклади стоматологічного профілю – 18,3%.

Відвідування лікарів-стоматологів мешканцями України

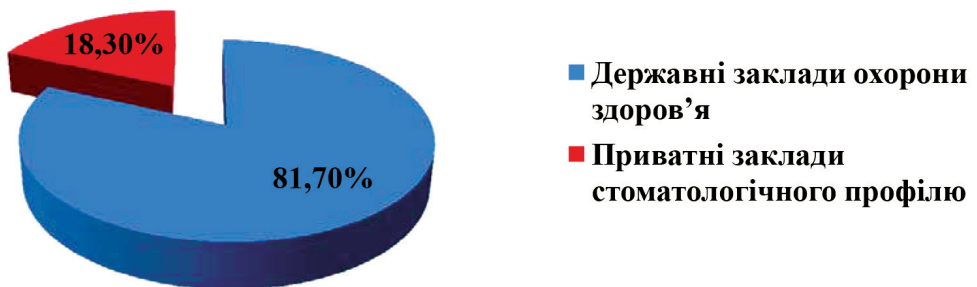

Рис.46. Відвідування лікарів-стоматологів у стоматологічних закладах різних форм власності

**ЗАХВОРЮВАННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА ТА
ЗЛОЯКІСНІ НОВОУТВОРЕННЯ**

Захворюваність слизової оболонки порожнини рота в Україні у 2018 році (на 10 тисяч всього населення) становила 84,2; серед дорослого населення віком 18 років і старше – 75,1. Найвищі показники серед дорослого населення реєструвались у м. Києві – 275,9, у Рівненській області – 248,0, у Дніпропетровській – 153,2, у той же час, у Херсонській області – 15,1, у Запорізькій – 17,2.

Діти у віці до 17 років включно страждають на ці захворювання значно частіше; показник (на 10 тисяч дитячого населення) у 2018 році в Україні становив 125,4; у м. Києві – 223,6, у Дніпропетровській області – 204,4, у Львівській – 191,6, але у Волинській області – 46,6, у Херсонській – 64,1, у Харківській – 65,1.

Зростає показник поширеності злоякісних новоутворень ротової порожнини. У 2017 році зареєстровано всього 9650 випадків ЗН або 22,8 (на 100 тисяч населення); у 2018 році – 9828 або 23,3 (на 100 тисяч населення), у Сумській області – 37,8; у Полтавській – 35,6; у Черкаській – 32,6.

Викликає занепокоєння високий відсоток показника занедбаності злоякісних новоутворень ротової порожнини в Україні (за даними форми № 35-здоров «Звіт про контингенти хворих на злоякісні новоутворення»).

У 2018 році показник занедбаності випадків ЗН (III–IV стадії) серед вперше зареєстрованих форм усіх візуальних локалізацій в Україні становив – 21,1%, при злоякісних новоутвореннях губи – 11,1%, але при злоякісних новоутвореннях ротової порожнини – 50,4%; у Тернопільській області – 75,5%, у Закарпатській – 73,8%, у Київській – 71,3%, у Чернігівській – 65,5%, що свідчить про необхідність більш детального проведення щорічних оглядів порожнини рота з метою своєчасного виявлення онкологічних захворювань порожнини рота.

Питома вага хворих із злоякісними новоутвореннями ротової порожнини, виявлених при профілактичних оглядах, із кількості вперше зареєстрованих випадків у 2018 році, в Україні становила: 20,9%, у м. Києві – 41,2%, у Миколаївській області – 40,7%, у Харківській – 40,5%, у той же час, в областях: Волинській – 2,0%, Одеській – 5%, Херсонській – 6,8%, Івано-Франківській – 7,1%.

Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати (на 10 тисяч населення) серед всього населення України у 2018 році становила 63,7, у Чернігівській – 148,8, у Кіровоградській області – 141,0, у Сумській – 112,6; в той же час, у Закарпатській області – 23,6, у Тернопільській – 41,4, у Миколаївській – 46,4.

ЛІКУВАННЯ КАРІЕСУ ТА ЙОГО УСКЛАДНЕНЬ У МЕШКАНЦІВ УКРАЇНИ

У 2018 році проліковано 23748780 зубів у населення України з приводу карієсу. У державних закладах охорони здоров'я проведено лікування 18059270 зубів (у тому числі у дітей – 4705226) або 76,0% від усіх пролікованих зубів; у приватних закладах стоматологічного

профілю – 5689510 зубів (у т.ч. у дітей – 374953) (24 % від усіх пролікованих зубів).

У порівнянні з 2017 роком ці показники дещо нижчі за рахунок державних закладів. У 2018 році проведено лікування 6284469 зубів з ускладненим карієсом у мешканців України; в державних закладах охорони здоров'я – 4439056 зубів (70,6%), у приватних – 1845413 зубів (29,4%). У 2017 році кількість пролікованих зубів з ускладненим карієсом була дещо нижчою.

Питома вага пролікованих зубів з ускладненим карієсом до всіх пролікованих зубів складала 24,6% у мешканців, яким проводилось лікування у державних закладах охорони здоров'я та 32,4% у приватних закладах.

ОРТОПЕДИЧНА ТА ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати (на 10 тисяч населення) в Україні серед міського населення у 2018 році становила 71,5, у Кіровоградській області – 166,7, у Рівненській – 116,5, у Чернівецькій – 113,4, але у Закарпатській – 31,0, у Тернопільській – 39,6.

Кількість сільських жителів, які отримали зубні протези, апарати в Україні у 2018 році становила 46,4 (на 10 тисяч населення), у Кіровоградській області – 97,5, у Чернігівській – 97,9, у Сумській – 73,3, у той же час, у Закарпатській області – 19,3, у Чернівецькій – 24,3, у Миколаївській – 30,4.

Аналіз діяльності хірургічної допомоги, що надається в амбулаторно-поліклінічних закладах, свідчить про те, що йде тенденція до зниження кількості видалених зубів та коренів; у 2017 році видалено 5058449 зубів чи коренів або 1192,6 (на 10 тисяч населення), у 2018 році – 4678163 або 1108,1 (на 10 тисяч населення), що свідчить про тенденцію до збереження зубів та проведення їх лікування. Зменшується кількість оперативних втручань на щелепно-лицевій ділянці та ротовій порожнині: у 2017 році проведено 263763 оперативних втручань або 62,2 (на 10 тисяч населення), у 2018 році – 249676 або 59,1 (на 10 тисяч населення).

СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА НА ПЕРВИННОМУ РІВНІ: ДИСКУСІЯ ОРГАНІЗАТОРІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

РЕФОРМА ПЕРВИННОЇ ДОПОМОГИ ЗАГУБИЛА СТОМАТОЛОГІЮ ПО ДОРОЗІ «УСПІХІВ»?

*Медична газета «Ваше здоров'я», 18 травня 2018 року,
журналіст Тернова Світлана Іванівна*

У більшості країн Європи майже 85% лікарів стоматологічного профілю працюють за принципом сімейного лікаря. Донедавна і в Україні такого фахівця можна було зустріти чи не в кожній сільській амбулаторії. Вихор реформ уцент зруйнував доступність стоматологічної допомоги та профілактики для більшості населення.

**Олександр ВАХНЕНКО, віце-президент ГО
«Асоціація стоматологів України»,
Заслужений лікар України, кандидат
медичних наук**

Медична стоматологічна допомога — один з наймасовіших видів медичної допомоги. У більшості європейських країн вона виділена в окремий вид медичної допомоги, яка надається на всіх рівнях. Так має бути і в Україні, тому потрібно внести відповідні зміни до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо виділення стоматологічної допомоги в окремий вид медичної допомоги, яка має надаватися на первинному, вторинному та третинному рівнях на засадах співфінансування з державного бюджету та коштів місцевої влади.

Нині в Україні виникла певна колізія: де-юре стоматологія є однією з лікарських спеціальностей, а де-факто ця галузь практично не фінансується, і місцеві органи самоврядування на власний розсуд вирішують, як мають виживати комунальні стоматологічні заклади —

кого фінансувати, кого переводити на госпрозрахунок, а кого й позбутися взагалі. Державної політики у сфері стоматології в Україні не існує. Що вона має передбачати?

По-перше, держава зобов'язана визначити гарантований мінімум стоматологічної допомоги (профілактичної, лікувальної, хірургічної й ортопедичної), яка надаватиметься за рахунок бюджетних коштів чи коштів обов'язкового медичного страхування (якщо таке буде запроваджене в Україні — іншого виходу не існує). Як засвідчує досвід європейських країн, гарантований державний рівень надання стоматологічної допомоги використовується під час формування програми загальнодержавного обов'язкового медичного страхування.

По-друге, такий гарантований рівень має визначитися окремо для дорослого населення, дітей, а також для пільгових категорій. Перший включатиме лише профілактичні огляди (1 раз на рік) та надання лікувальної й хірургічної стоматологічної допомоги у визначеному обсязі. Пакет для дітей має бути доповнено (окрім згаданих складових) ще й профілактичними заходами відповідно до затверджених програм. Зокрема, повинна бути розроблена та затверджена комплексна міжгалузева програма профілактики стоматологічних захворювань у дітей в організованих дитячих колективах і закладах. А для пільгових категорій окрім щорічних профілактичних оглядів, лікувальної та хірургічної стоматологічної допомоги має бути гарантовано ще й надання ортопедичної допомоги за маловитратними технологіями у визначеному обсязі.

В свою чергу, місцеві органи самоврядування зможуть «розширювати» обсяги державних гарантій, враховуючи свої фінансові можливості та регіональне бачення проблем стоматологічного здоров'я населення. Однак, нижче гарантованої межі опускатися не можна. Решта стоматологічних послуг оплачуватиметься коштами громадян за тарифами, що мають розраховуватися за єдиною затвердженою методикою. Але й тут виникає багато проблем, передусім через відсутність затверджених стандартів і протоколів, без яких узагалі неможливо розрахувати гарантований мінімум. Тому МОЗ має забезпечити розробку галузевих стандартів з надання стоматологічної допомоги усіх видів і рівнів.

По-третє, я проти того, аби ділити стоматологію на комунальну, державну та приватну. Це єдина галузь, і пацієнти у нас спільні. Тому потрібно забезпечити рівний доступ до оплати гарантованого державного рівня для всіх стоматологічних медичних закладів чи кабінетів (незалежно від їх підпорядкування та форми власності).

По-четверте, для того аби підвищити відповідальність населення за своє здоров'я, гарантований державний рівень надання стоматологічної допомоги має бути забезпечено кожному громадянину, але лише за умови своєчасного проходження ним щорічного профілактичного огляду та виконання всіх рекомендацій фахівця. Це також досвід європейських країн. Наприклад, у Німеччині, якщо людина вчасно не пройшла профілактичного огляду в стоматолога або не виконала його рекомендації, то в разі захворювання їй безкоштовно нададуть тільки швидку і

невідкладну допомогу, про весь гарантований обсяг послуг згідно із страховим полісом не може бути і мови.

Окремо хотів би наголосити на проблемі пільгового протезування в комунальних закладах. У вітчизняному законодавстві таке право задеклароване, але недостатньо визначене і конкретизоване, а головне, що на його реалізацію не виділяється необхідного обсягу коштів. Тому лікар залишається віч-на-віч з пацієнтом, який вимагає (і з юридичної точки зору він правий) певного обсягу пільгових послуг, але не може їх отримати з незалежних від лікаря причин. Нині перелік пільговиків поповнився учасниками АТО, які конче потребують такої допомоги (у тому числі й реабілітаційних заходів), часто звертаються до нас зі складними проблемами. Що відповісти цим людям? Що існує величезне протиріччя між законодавчим декларуванням пільг та їх фінансовим забезпеченням? Але кому від того стане легше? Тому необхідно внести зміни до законів України, які стосуються протезування у пільгових категоріях населення з конкретизацією й уточненням його видів та обсягів.

Іван КОВАЛЕНКО, головний лікар КЗ «Черкаська обласна стоматологічна поліклініка» Черкаської обласної ради, Заслужений лікар України

Нині для первинного рівня стоматологічної допомоги настали дуже складні часи, особливо це стосується сільської місцевості, де її доступність зменшується через погане транспортне забезпечення, розпорошеність населення у віддалених населених пунктах (іноді мешканцям сіл, де проживає приблизно 500 осіб, доводиться долати майже 30-35 км, аби отримати стоматологічну допомогу). Почалися ці труднощі з того, що посади лікарів-стоматологів вилучили зі штатних розписів дільничних лікарень і амбулаторій й ввели до штатів ЦРЛ. Таке рішення було великою помилкою, яка обернулася серйозними проблемами. Наприклад, 56% населення нашої області мешкає у сільській місцевості. До так званої реформи (бо я не розумію, чому реформою називають фактичне відновлення статус-кво вкрай недостатнього фінансування галузі й скорочення штатів. На моє переконання, реформа — це покращення) у кожному закладі первинки сіл, де мешкає 1,5-3 тис. осіб, були передбачені ставки лікарів-стоматологів, які до всього обслуговували ще й «приписні» малі населені пункти, віддалені щонайбільше на 7-8 км.

Нині залишилося ледь більше половини таких стоматологічних кабінетів (120 із 200), та й то лише тому, що голови місцевих рад поставилися до цієї проблеми з розумінням і допомогли їх відстояти. Тож, якщо у містах області забезпеченість населення лікарями-стоматологами становить 4,5-5 на 10 тис. населення, у сільській місцевості цей показник знизився до 2,2 (враховуючи стоматологів, які

виїздять туди у відрадження, аби проводити прийом пацієнтів). А в малих селах (де проживає 52% сільського населення регіону) забезпеченість стоматологами дорівнює нулю: вони туди взагалі не потрапляють. Ми провели моніторинг захворюваності сільського населення та забезпечення доступності стоматологічної допомоги. Тож, лише у 3 районах області налагоджено щоденне транспортне сполучення із райцентром, у 7 районах воно відсутнє взагалі, у решті — забезпечується кілька разів на тиждень. Це катастрофа — люди не можуть дістатися до лікаря!

Також ми провели моніторинг захворюваності дитячого населення (для цього виокремили 3 райони області), для порівняння оглянувши дітей у сільській місцевості та в містах. Тож, показники захворюваності 12-річних дітей скрізь виявилася приблизно однаковими (це заслуга віку і природи), а у 17-річних підлітків, які мешкають у сільській місцевості, де немає лікарів стоматологічного профілю, вони вдвічі більші порівняно з міськими однолітками (чи тими, що мешкають у селах, де на первинному рівні збереглися стоматологи). Наприклад, ускладнений карієс зафіксовано у 7% сільських дітей 13-річного віку (у міських цей показник становить 0,9%), пломбування виконано лише у 55% сільських дітей і понад 83% міських, тобто там, де є стоматологи, відповідна робота проводиться. З урахуванням усіх наведених проблем ми отримали (за сприяння британських колег) 3 пересувні стоматологічні амбулаторії із сучасним обладнанням й організували виїзди фахівців у малі села. Коли об'їхали віддалені населені пункти вперше, жажнулися: 87% оглянутих дітей підлягали санації! Оскільки мобільна амбулаторія працює вже кілька років поспіль, ситуація трохи покращилася, але ж це не вирішить проблеми в цілому, бо в такий спосіб не можна охопити стоматологічною допомогою всіх, хто її потребує. Також на місцевому рівні була затверджена Комплексна програма профілактики стоматологічних захворювань на 2015-2020 роки, і ми її виконуємо. Однак потрібні системні зрушення на рівні держави.

Вихід один: МОЗ України зобов'язане включити лікаря-стоматолога до переліку фахівців первинної ланки, адже ні лікарі загальної практики-сімейної медицини, ні лікарі-педіатри та лікарі-терапевти за своїми кваліфікаційними характеристиками й освітою не можуть надавати стоматологічну допомогу, так само як і займатися профілактикою у цій сфері (як серед дорослих, так і серед дітей). На жаль, згідно із чинним законодавством усі лікарі стоматологічного профілю юридично віднесені до вторинного рівня медичної допомоги. І в цьому причина проблеми. Також Уряд під час розробки Програми медичних гарантій має включити до переліку медичних послуг первинного рівня послуги з надання стоматологічної медичної допомоги.

Сподіваємося, що ці питання таки вдасться вирішити, оскільки їм приділено безпрецедентну увагу: вперше проблеми стоматологічної служби було заслухано й обговорено на рівні Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, під час круглого столу, де представники всіх регіонів (управління охорони здоров'я, наукових медичних установ та

закладів освіти, громадських організацій, а також фахівці, експерти говорили про наболіле. На основі їх пропозицій та зауважень було напрацьовано резолюцію, за умови виконання пунктів якої вдасться значно поліпшити ситуацію і вивести надання стоматологічної допомоги населенню України на належний рівень. От тільки залишається питання до МОЗ: як формувалися списки експертів Міністерства з напрямку стоматології, якщо 4 із 8 осіб є представниками приватного сектора? Ніхто не має зауважень до їх професійного рівня чи компетенції, однак звідки така пропорція, якщо приватних стоматологів в Україні лише 17% від загальної кількості фахівців цього профілю? Чи ж сприятиме така невідповідність вирішенню проблеми комунальної стоматології та пацієнтів, які вдаються до її послуг? До речі, за статистикою МОЗ, 80% нашого населення отримує стоматологічну допомогу в закладах охорони здоров'я державної форми власності.

Так, за останні 25 років стоматологічна допомога досягла прогресу в плані впровадження ринкових засад, новітніх технологій діагностики та лікування. Однак, неприпустимо, що при цьому значно послабилася увага до проблеми доступності стоматологічних послуг, суттєво зменшилася профілактична складова, особливо серед дитячого населення. Як наслідок, стоматологічна захворюваність в Україні — одна з найвищих у Європі.

Володимир САВЧЕНКО, заступник директора Медичного інституту Сумського державного університету зі стоматології, головний стоматолог УОЗ Сумської ОДА, Заслужений лікар України, кандидат медичних наук

Після набуття чинності Закону України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» стоматологія не тільки залишилася без фінансової підтримки держави, а й взагалі випала з медичної реформи як галузь медицини.

Адже реформа первинної ланки передбачає, що держава щорічно платитиме лікарю первинки 370 грн за одного пацієнта (з коригуючими коефіцієнтами). Однак, ніде не сказано, що до цієї суми входять витрати на первинну стоматологічну допомогу. Тоді з яких коштів вони покриватимуться? Йдеться бодай про мінімальний обсяг надання невідкладної безоплатної допомоги з приводу гострого болю, запальних процесів тощо. І чи «йтимуть за пацієнтом» кошти з первинної ланки на вторинну, куди віднесено лікаря-стоматолога? Це питання не вирішене!

Крім того, резолюція ВООЗ ВНА 60.17 передбачає надання стоматологічної допомоги особам із хронічними неінфекційними захворюваннями, а це можливо лише в разі співпраці стоматолога із сімейним лікарем, тобто на первинній ланці.

Зрештою, не визначено, які саме стоматологічні послуги фінансуватимуться за рахунок бюджетних коштів, а за які сплачуватимуть пацієнти. У зв'язку із цим виникла потреба в розробці та затвердженні переліку невідкладних станів у стоматології, які фінансуватимуться державою, визначенні пільгових категорій населення, котрим забезпечать гарантований рівень безкоштовної допомоги, та його обсягу. Також на часі розробка організаційно-правових й фінансових моделей діяльності стоматологічних закладів, створення системи управління стоматологічної служби України.

Серед надважливих питань — збереження кадрового потенціалу і штатів нашої служби. Нині ми лише спостерігаємо за відтоком спеціалістів (і досвідчених, і молодих) за кордон. У зв'язку зі скороченням лікарів-стоматологів на первинній ланці останнім часом збільшується кількість хворих на рак ротової порожнини, який діагностується на пізніх стадіях, оскільки пацієнти несвоєчасно потрапляють на огляд до стоматолога. Зокрема, лише у Сумській області показник за давнених випадків онкозахворювань порожнини рота у 2016 році становив 15,7% (у середньому по Україні — 48%), а у 2017-му — вже 19,7%. Захворюваність слизової оболонки порожнини рота в Україні сягає майже 97 випадків на 10 тис. населення, а серед дітей та підлітків — понад 151 на 10 тис. дитячого населення. Також велика кількість випадків несвоєчасного звернення пацієнтів з приводу гнійно-запальних процесів щелепно-лицевої ділянки, при яких надається стаціонарна допомога. Наприклад, у Сумській області цей показник становить 15,8%.

Як зберегти кадри в стоматології? Передусім потрібно ліквідувати «зрівнялівку» в оплаті праці за рахунок підвищення тарифних розрядів ЄТС посадових окладів лікарів та медичних сестер. Адже на сьогодні середній посадовий оклад лікаря-стоматолога становить 3600 грн, молодого спеціаліста після закінчення вищого навчального закладу — 3048 грн, а сестри медичної — 2800 грн. Нині медики, які працюють у сільській місцевості, навіть не отримують пільг і 40% надбавки до заробітної плати, як це передбачено спільним Наказом МОЗ і Міністерства праці та соціальної політики України від 05.10.2005 р. №308/519 «Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення».

Чи врятують сільську стоматологію місцеві громади? Окремі їх керівники доволі непогано розуміються на питаннях охорони здоров'я, однак, таких небагато. Особливо важко пояснити їм, яким саме має бути обсяг стоматологічної допомоги на первинній ланці. Тобто дехто вважає нормальною ситуацію, коли лікарі великих стоматологічних поліклінік їдуть лікувати їх мешканців за 50 км від свого місця роботи, або ж пацієнти до лікарів — на таку саму відстань. Тому подібні питання мають вирішуватися не в громадах, а на рівні Міністерства охорони здоров'я, Уряду та Верховної Ради України.

На найвищому рівні мусять «забити тривогу» і з приводу того, що ми втрачаємо профілактичний напрям, який відіграє важливу роль у забезпеченні стоматологічного здоров'я суспільства. Запровадження

державної та регіональних програм профілактики стоматологічних захворювань сприятиме поліпшенню ситуації (зменшенню захворюваності, зміцненню матеріально-технічної бази галузі) за умови активної підтримки місцевої влади (як фінансової, так і логістичної).

Одним із пунктів такої програми має стати забезпечення стоматологічної допомоги в організованих дитячих колективах шляхом збереження шкільних стоматологічних кабінетів або створення нових, із сучасною матеріально-технічною базою. Цього можна досягти лише за підтримки освітянської галузі. Наприклад, у Сумській області функціонує 50 шкільних кабінетів, однак у зв'язку з обмеженим фінансуванням та застарілою матеріально-технічною базою там немає можливості надавати сучасну і якісну стоматологічну допомогу.

На сьогодні розглядається питання доцільності (вона обґрунтована фінансово) введення до штату медичного пункту освітнього закладу, у якому навчається понад 1 тис. дітей, посади лікаря-стоматолога дитячого (разом з посадою лікаря-педіатра), що дасть змогу активно спостерігати, профілактично оглядати та лікувати всі види стоматологічних захворювань на ранніх стадіях і в динаміці.

Чи не найпоказовішими наслідками відсутності профілактики сьогодні є стан стоматологічного здоров'я молодих бійців АТО: щойно вони потрапляють в екстремальні умови, у них одразу розвиваються гострі запальні процеси, зокрема й такі, що становлять загрозу для життя. Нині бійців не санують навіть напередодні мобілізації, як це було раніше!

Особливу увагу потрібно приділити стоматологічній реабілітації учасників АТО, оскільки їх кількість зростає. На часі затвердити відповідну державну програму, яка передбачала б профілактику, зубне протезування та дентальну імплантацію цієї категорії. Зокрема, стоматологи Сумщини оглянули понад 6 тис. учасників АТО і виявили, що більше ніж 38% з них потребують зубного протезування, а по нашій обласній поліклініці — майже 58%. Врахуйте й те, що це молоді люди, тому багатьом з них потрібна дентальна імплантація.

Ми порахували: у цілому на стоматологічну реабілітацію учасників АТО по Сумській області необхідно понад 4 млн грн. Однак, на ці цілі виділяється обмаль коштів. Також потрібно чітко визначитися, хто має платити за такі послуги, можливо, Міністерство оборони за окремою статтею, оскільки місцева влада не зможе охопити всіх пільговиків (у нас навіть пенсіонери чекають своєї черги на протезування по 4-5 років). Бо ж молоді люди, які боронять нашу державу, мають право на гідний рівень медичного обслуговування. І це наш спільний борг перед ними.

Тому питання про те, чи має бути безоплатна стоматологія, навіть не підлягає обговоренню — її потребує багато наших громадян. Тож закликаю МОЗ прислухатися до думки Асоціації стоматологів України, інших громадських об'єднань, які знають реальну ситуацію на місцях і розуміють, як її змінити на краще. Бо реформи без урахування думки професіоналів (на зразок «скасувати» лікаря-стоматолога на первинній ланці) призведуть до негативних наслідків.

Світлана МУШАК, лікар-стоматолог стоматологічного практично-навчального медичного центру НМАПО ім. П. Л. Шупика, Заслужений лікар України

За статистикою, майже у 88% громадян України – карієс зубів, приблизно у 90% діагностують захворювання тканин пародонта, а потреба населення в протезуванні становить 75-80%. Ситуація ускладнюється бойовими діями на Сході України: 35% вогнепальних поранень припадає на ділянку обличчя, тож останнім часом виникла нагальна потреба в розвитку потужностей щелепно-лицевої хірургії. При цьому 95% учасників АТО потребують стоматологічного лікування.

До того ж суттєво зменшився рівень профілактичної роботи, стоматологічна допомога як дороговартісна послуга стала недоступною значному прошарку наших громадян, збільшилася кількість ускладнень стоматологічних захворювань. Тож сьогодні, як ніколи, актуальний вислів: «Спочатку організація, а потім – медицина». Бо скільки стоматологів «на душу населення» ми не забезпечували б, без профілактичної роботи, належного охоплення населення стоматологічною допомогою, без співпраці стоматологів з фахівцями інших профілів ситуація не поліпшиться. З огляду на те, що лікарі-стоматологи перебувають на передовій профілактики не лише хвороб порожнини рота, а й системних соматичних захворювань, у багатьох країнах світу стоматологічна допомога надається на первинній ланці. Система організації медичної допомоги Семашка відслужила своє, нині вона деформована і не відповідає ані економічним, ані соціальним реаліям, тож зміни у вітчизняній системі охорони здоров'я вкрай необхідні. Однак медична реформа — надзвичайно складний процес, який потребує значного фінансування і безпосередньо пов'язаний з економічною та політичною ситуацією в державі.

Яке ж місце в нових реаліях (зокрема, в «оновленій» первинній ланці) відвели медичні реформи стоматології? Поки що ні самі стоматологи, ні сімейні лікарі, ні навіть організатори охорони здоров'я та керівники медичних закладів не дуже добре розуміють, у яких умовах їм доведеться працювати завтра.

Адже сімейна медицина – це не тільки медична допомога, а й, насамперед, медична опіка, спрямована на запобігання хворобам та їх хронізації. Лікар первинної ланки повинен вирішувати 80% проблем пацієнта, утверджувати здоровий спосіб життя, займатися профілактикою захворювань. То як же він обійдеться без стоматолога? Адже наукою доведено вплив стоматологічної захворюваності на загальний стан організму, виникнення та перебіг низки соматичних хвороб.

Наразі стоматологічна допомога не вкладається в ті кошти, які держава виділятиме сімейному лікарю на кожного пацієнта, котрий підписав із ним декларацію. Чітких роз'яснень з приводу того, як саме і з яких джерел оплачуватиметься первинна стоматологічна допомога, сьогодні немає. Новітня медична реформа запущена до виконання 1 квітня 2018 року. Відповідальність за неї лягає на Президента України, Уряд, Верховну Раду, МОЗ, а її успіх залежить від узгодженості їх роботи

в цьому напрямку. Однак, без підтримки «знизу» реформа перетвориться на соціальний експеримент: уже сьогодні виникає дуже багато питань щодо її реалізації, проте медична громадськість та населення не отримують на них чітких відповідей.

Тому важливою подією для стоматологічної спільноти (а це майже 20 тис. лікарів) стало засідання “круглого столу”, організованого Комітетом Верховної Ради України з питань охорони здоров’я, де розглядалися проблеми та напрямки подальшого розвитку системи організації стоматологічної допомоги в Україні. Обговорили дуже багато нагальних питань: пошук можливостей надання якісної, доступної, профілактично спрямованої стоматологічної допомоги населенню, збереження (замість руйнації, яка нині відбувається) матеріальної бази галузі, її кадрового потенціалу, кричущий стан надання стоматологічної допомоги у сільській місцевості, необхідність визначення галузевих стандартів у чинному правовому полі й на перспективу, питання медичної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів, партнерство комунальної й приватної медицини тощо.

Особливу занепокоєність викликає дитяча стоматологія, адже поширеність карієсу в цій категорії населення сягає 80%, що в декілька разів більше, ніж у країнах Європи. А в екологічно забруднених регіонах стоматологічна захворюваність дітей у 1,5-3 рази перевищує аналогічні показники на екологічно благополучних територіях України. І навіть для такої надважливої групи населення досі не визначено гарантованого державного рівня надання стоматологічної допомоги! Це ще одне яскраве свідчення того, що державної політики в цій царині в Україні не існує.

Викликає тривогу і занедбаність профілактичного напрямку. Згідно із статистикою, тільки 5% відвідувань терапевтів-стоматологів — це візити з профілактичною метою, решта — з приводу лікування стоматологічних захворювань, передусім у гострому стані, а часто й з ускладненнями. Тому пріоритетною темою наступного з’їзду стоматологів, який відбудеться в жовтні цього року, визначено саме профілактику.

Оскільки нині система охорони здоров’я в Україні переживає переломний момент, медична спільнота усвідомлює необхідність згуртування, тому особливо жваво обговорюється питання лікарського самоврядування, яке має змінити систему управління галуззю, та механізми його впровадження.

Десятирічне гальмування розгляду законопроекту про лікарське самоврядування в Україні засвідчує небажання чиновників віддавати владу в медицині лікарській спільноті. Однак, без дієвого лікарського самоврядування та створення широкого представництва асоціацій лікарів, куди входили б лікарі всіх медичних спеціальностей, докорінних позитивних змін у системі охорони здоров’я не відбудеться. У жовтні 2017 року на IV Національному стоматологічному конгресі було підтримано рішення про створення трипалатної Національної лікарської ради. Тож очікуємо на прийняття зареєстрованого у Верховній Раді законопроекту України від 06.04.2018 р. №8250 «Про лікарське самоврядування», узгодженого і підписаного більшістю членів Комітету ВРУ з питань охорони здоров’я та іншими депутатами, після чого лікарська спільнота зможе активніше впливати на вирішення важливих як для лікарів, так і для пацієнтів питань.

СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ:

**стоматологічна діяльність в Україні
за 2017 – 2018 роки**

(статистичний довідник)

Перелік таблиць, що характеризують стоматологічну діяльність в Україні протягом 2017-2018 років

№ з/п	Назва таблиці	Номер сторінки
1	Мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України, які надають стоматологічну допомогу населенню за 2017, 2018 роки	101
2	Чисельність лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та забезпеченість ними населення України за 2017 рік	102
3	Чисельність лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та забезпеченість ними населення України за 2018 рік	103
4	Дані про атестацію лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	104
5	Дані про лікарів-стоматологів та зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік	105
6	Дані про лікарів-стоматологів та зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік	106
7	Посади лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік	107
8	Посади лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік	108
9	Штати зубних техніків бюджетних стоматологічних кабінетів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	109
10	Укомплектованість зубними техніками бюджетних стоматологічних відділень (кабінетів) (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	110
11	Штати зубних техніків у госпрозрахункових стоматологічних кабінетах у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	111
12	Укомплектованість зубними техніками госпрозрахункових стоматологічних відділень (кабінетів) (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	112
13	Стоматологічні ліжка у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та забезпеченість ними населення за 2017, 2018 роки	113
14	Показники використання ліжкового фонду у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки (стоматологічні ліжка для дорослих)	114
15	Показники використання ліжкового фонду у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки (стоматологічні ліжка для дітей)	115
16	Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього (абсолютні числа) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	116
17	Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього (на одного жителя та на одну зайняту посаду лікаря) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	117
18	Кількість первинних відвідувань до лікарів-стоматологів і зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки.	118
19	Питома вага первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів серед усіх відвідувань до лікарів стоматологічного профілю (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	119
20	Робота стоматологічного кабінету. Кількість бюджетних та госпрозрахункових відвідувань, питома вага стоматологічних відвідувань у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки.	120

21	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація всього населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та питома вага планово оглянутих за 2017 рік (у %).	121
22	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація всього населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та питома вага планово оглянутих за 2018 рік (у %)	122
23	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація дорослого населення віком 18 років і старші та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік	123
24	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація дорослого населення віком 18 років і старші та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік	124
25	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація дітей віком до 17 років включно та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік	125
26	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація дітей віком до 17 років включно та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік	126
27	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація населення. Потребують санації у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік	127
28	Робота стоматологічного кабінету. Планова санація населення. Потребують санації у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік	128
29	Серед оглянутих у порядку планової санації потребують санації до кількості населення (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	129
30	Серед оглянутих у порядку планової санації потребують санації до кількості оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	130
31	Кількість санованих із числа тих, які потребували санації (абсолютні числа) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	131
32	Питома вага санованих при плановій санації від кількості, що її потребують (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	132
33	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації і за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Все населення (2017 рік)	133
34	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації і за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Все населення (2018 рік)	134
35	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Доросле населення віком 18 років і старші (2017 рік)	135
36	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Доросле населення віком 18 років і старші (2018 рік)	136
37	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Діти віком до 17 років включно (2017 рік)	137
38	Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Діти віком до 17 років включно (2018 рік)	138

39	Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати (абсолютні числа) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	139
40	Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати (на 100 осіб) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	140
41	Зубопротезування населення України у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	141
42	Зубопротезування населення України у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки (продовження)	142
43	Кількість виготовлених зубних протезів (на 10 тисяч дорослого населення) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	143
44	Зубопротезування населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України, питома вага виготовлених протезів (у %) за 2017, 2018 роки	144
45	Зубопротезування населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України, виготовлено протезів на одну особу, на одного зубного техника за 2017, 2018 роки	145
46	Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки (кількість осіб, вперше оглянутих лікарем-ортодонтом)	146
47	Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік (кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування)	147
48	Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік (кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування)	148
49	Кількість пролікованих зубів з приводу карієсу у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	149
50	Питома вага пролікованих зубів з приводу карієсу до усіх стоматологічних відвідувань (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	150
51	Кількість пролікованих зубів із ускладненим карієсом у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	151
52	Питома вага ускладненого карієсу до усіх пролікованих зубів з приводу карієсу (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	152
53	Проведено курс лікування з приводу захворювань слизової оболонки порожнини рота у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	153
54	Захворюваність слизової оболонки порожнини рота (на 10 тисяч населення) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки	154
55	Злоякісні новоутворення губи та ротової порожнини серед населення України за 2017 рік	155
56	Злоякісні новоутворення губи та ротової порожнини серед населення України за 2018 рік	156
57	Хірургічна стоматологічна допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки (в амбулаторно-поліклінічних та стаціонарних закладах охорони здоров'я)	157
58	Кількість лікарів-стоматологів та зубних лікарів у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017 рік	158
59	Кількість лікарів-стоматологів та зубних лікарів у приватних закладах охорони здоров'я України за 2018 рік	159
60	Штати зубних техніків у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017 рік	160
61	Штати зубних техніків у приватних закладах охорони здоров'я України за 2018 рік	161

62	Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	162
63	Кількість первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	163
64	Питома вага первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів серед усіх відвідувань до лікарів стоматологічного профілю (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	164
65	Сановано в порядку планової санації та за зверненнями у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	165
66	Планова санація населення у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	166
67	Кількість санованих із числа тих, які потребували санації, у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	167
68	Питома вага санованих при плановій санації від кількості, що її потребують (у %), у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	168
69	Ортодонтична допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки (кількість осіб, вперше оглянутих лікарем-ортодонтом)	169
70	Ортодонтична допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки (кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування)	170
71	Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	171
72	Кількість пролікованих зубів з приводу карієсу у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	172
73	Питома вага пролікованих зубів з приводу карієсу до усіх стоматологічних відвідувань (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	173
74	Кількість пролікованих зубів з ускладненим карієсом у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	174
75	Питома вага ускладненого карієсу до усіх пролікованих зубів з приводу карієсу (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	175
76	Проведено курс лікування з приводу захворювань слизової оболонки порожнини рота у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	176
77	Захворюваність слизової оболонки порожнини рота (на 10 тисяч населення) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	177
78	Хірургічна стоматологічна допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки	178

**Мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України, які надають стоматологічну допомогу населенню,
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Кількість самостійних стоматологічних поліклінік		Лікувально-профілактичні заклади, які мають стоматологічні відділення (кабінети)	
		2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0
2	Вінницька	8	8	37	37
3	Волинська	5	5	35	32
4	Дніпропетровська	22	22	72	74
5	Донецька	15	13	32	34
6	Житомирська	13	11	42	40
7	Закарпатська	3	4	85	28
8	Запорізька	10	10	53	53
9	Івано-Франківська	7	7	156	104
10	Київська	7	8	62	56
11	Кіровоградська	6	6	39	33
12	Луганська	2	2	20	20
13	Львівська	15	16	268	157
14	Миколаївська	2	2	30	32
15	Одеська	8	7	65	65
16	Полтавська	8	6	35	36
17	Рівненська	9	9	49	49
18	Сумська	5	5	47	40
19	Тернопільська	5	5	72	52
20	Харківська	11	11	93	86
21	Херсонська	3	3	31	30
22	Хмельницька	3	2	48	43
23	Черкаська	5	5	40	41
24	Чернівецька	3	3	30	30
25	Чернігівська	5	5	43	45
26	м. Київ	17	4	53	49
27	м. Севастополь	0	0	0	0
	Україна	197	179	1 537	1 266

Чисельність лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та забезпеченість ними населення України за 2017 рік

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологи (вся група)				в тому числі:							
		на 10 тис. населення		стоматологи		з них дитячі		стоматологи-хірурги		стоматологи-ортопеди		стоматологи-ортоданти	
		абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 1000 населення (0-17 років)	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення
1	АР Крим	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Вінницька	554	3,53	407	2,59	52	0,18	58	0,37	80	0,51	9	0,06
3	Волинська	409	3,95	314	3,03	41	0,17	29	0,28	56	0,54	10	0,1
4	Дніпропетровська	1 355	4,2	1 001	3,1	169	0,29	155	0,48	165	0,51	34	0,11
5	Донецька	641	3,35	459	2,4	66	0,22	73	0,38	83	0,43	26	0,14
6	Житомирська	364	2,95	256	2,08	14	0,06	36	0,29	62	0,5	10	0,08
7	Закарпатська	510	4,06	445	3,54	22	0,08	24	0,19	31	0,25	10	0,08
8	Запорізька	433	2,51	302	1,75	42	0,14	60	0,35	63	0,37	8	0,05
9	Івано-Франківська	1 024	7,45	782	5,69	111	0,4	87	0,63	129	0,94	26	0,19
10	Київська	767	4,39	626	3,58	50	0,15	46	0,26	83	0,47	12	0,07
11	Кіровоградська	339	3,57	252	2,65	15	0,09	29	0,31	54	0,57	4	0,04
12	Луганська	192	2,73	155	2,2	18	0,17	14	0,2	22	0,31	1	0,01
13	Львівська	1 975	7,86	1 536	6,12	222	0,46	153	0,61	250	1,00	36	0,14
14	Миколаївська	290	2,54	202	1,77	22	0,11	43	0,38	34	0,3	11	0,1
15	Одеська	1 332	5,62	1 033	4,35	116	0,25	114	0,48	150	0,63	35	0,15
16	Полтавська	935	6,65	713	5,07	82	0,35	79	0,56	121	0,86	22	0,16
17	Рівненська	382	3,29	295	2,54	12	0,04	27	0,23	50	0,43	10	0,09
18	Сумська	417	3,82	315	2,88	40	0,23	38	0,35	53	0,49	11	0,1
19	Тернопільська	559	5,33	466	4,44	50	0,25	28	0,27	55	0,52	10	0,1
20	Харківська	1 661	6,2	1 222	4,56	161	0,38	199	0,74	199	0,74	41	0,15
21	Херсонська	281	2,69	204	1,95	17	0,09	28	0,27	42	0,4	7	0,07
22	Хмельницька	392	3,08	282	2,22	30	0,13	47	0,37	57	0,45	6	0,05
23	Черкаська	493	4,05	408	3,35	25	0,12	33	0,27	45	0,37	7	0,06
24	Чернівецька	485	5,37	388	4,29	34	0,18	40	0,44	51	0,56	6	0,07
25	Чернігівська	416	4,11	309	3,05	33	0,2	36	0,36	65	0,64	6	0,06
26	м. Київ	2 071	7,16	1 503	5,19	306	0,58	196	0,68	293	1,01	79	0,27
27	м. Севастополь	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Україна		18 277	4,33	13 875	3,29	1 750	0,23	1 672	0,40	2 293	0,54	437	0,10

**Чисельність лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України
та забезпеченість ними населення України за 2018 рік**

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологи (вся група)				в тому числі:				стоматологи-ортопеди		стоматологи-ортоданти	
		на 10 тис. населення		з них дитячі		стоматологи-хірурги		на 10 тис. населення		на 10 тис. населення		на 10 тис. населення	
		абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 1000 населення (0-17 років)	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення
1	АР Крим	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Вінницька	493	3,17	351	2,26	51	0,18	57	0,37	77	0,50	8	0,05
3	Волинська	348	3,37	267	2,59	42	0,18	29	0,28	45	0,44	7	0,07
4	Дніпропетровська	1264	3,95	906	2,83	156	0,27	153	0,48	172	0,54	33	0,10
5	Донецька	610	3,16	444	2,30	60	0,20	67	0,35	77	0,40	22	0,11
6	Житомирська	351	2,87	241	1,97	13	0,05	38	0,31	61	0,50	11	0,09
7	Закарпатська	462	3,68	405	3,23	25	0,09	21	0,17	27	0,22	9	0,07
8	Запорізька	419	2,46	291	1,71	44	0,15	56	0,33	65	0,38	7	0,04
9	Івано-Франківська	914	6,67	680	4,96	108	0,39	86	0,63	124	0,90	24	0,18
10	Київська	739	4,19	592	3,36	49	0,15	48	0,27	85	0,48	14	0,08
11	Кіровоградська	320	3,41	237	2,52	15	0,09	27	0,29	52	0,55	4	0,04
12	Луганська	183	2,64	149	2,15	19	0,18	12	0,17	21	0,30	1	0,01
13	Львівська	1647	6,58	1249	4,99	178	0,37	147	0,59	217	0,87	34	0,14
14	Миколаївська	277	2,45	192	1,70	23	0,11	38	0,34	36	0,32	11	0,10
15	Одеська	1274	5,38	978	4,13	119	0,26	112	0,47	151	0,64	33	0,14
16	Полтавська	855	6,14	640	4,60	85	0,36	77	0,55	113	0,81	25	0,18
17	Рівненська	357	3,09	274	2,37	12	0,04	24	0,21	48	0,42	11	0,10
18	Сумська	390	3,61	288	2,67	35	0,20	36	0,33	55	0,51	11	0,10
19	Тернопільська	488	4,68	399	3,83	53	0,27	28	0,27	51	0,49	10	0,10
20	Харківська	1550	5,83	1136	4,27	160	0,37	189	0,71	183	0,69	42	0,16
21	Херсонська	269	2,60	196	1,89	17	0,09	27	0,26	39	0,38	7	0,07
22	Хмельницька	337	2,67	240	1,90	32	0,13	42	0,33	49	0,39	6	0,05
23	Черкаська	481	4,00	399	3,32	23	0,11	33	0,27	42	0,35	7	0,06
24	Чернівецька	447	4,96	352	3,91	35	0,19	42	0,47	48	0,53	5	0,06
25	Чернігівська	383	3,84	278	2,79	25	0,15	38	0,38	60	0,60	7	0,07
26	м. Київ	1994	6,85	1453	4,99	294	0,54	193	0,66	270	0,93	78	0,27
27	м. Севастополь	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Україна		16 852	4,01	12 637	3,01	1 673	0,22	1 620	0,39	2 168	0,52	427	0,10

Дані про агестацію лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	% агестованих від загального числа лікарів											
		2017						2018					
		стоматологи	у т.ч. дитячі	стоматологи-хірурги	стоматологи-ортопеди	стоматологи-ортодонти	стоматологи	у т.ч. дитячі	стоматологи-хірурги	стоматологи-ортопеди	стоматологи-ортодонти		
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	65,1	59,6	75,9	68,8	66,7	66,7	62,7	82,5	66,2	75,0	66,2	75,0
3	Волинська	69,1	68,3	82,8	73,2	60,0	60,0	73,0	89,7	77,8	71,4	77,8	71,4
4	Дніпропетровська	72,3	71,0	73,5	77,0	73,5	73,5	73,6	74,5	70,3	69,7	70,3	69,7
5	Донецька	72,1	57,6	72,6	79,5	76,9	76,9	73,4	73,1	75,3	77,3	75,3	77,3
6	Житомирська	80,1	71,4	88,9	79,0	80,0	80,0	83,4	84,2	73,8	72,7	73,8	72,7
7	Закарпатська	66,1	72,7	54,2	51,6	90,0	90,0	65,7	42,9	51,9	77,8	51,9	77,8
8	Запорізька	64,2	47,6	78,3	74,6	25,0	25,0	62,2	78,6	70,8	28,6	70,8	28,6
9	Івано-Франківська	74,9	74,8	75,9	60,5	69,2	69,2	76,3	76,7	62,9	66,7	62,9	66,7
10	Кіївська	63,4	68,0	76,1	72,3	58,3	58,3	67,4	70,8	68,2	57,1	68,2	57,1
11	Кіровоградська	77,4	66,7	82,8	77,8	25,0	25,0	80,6	77,8	71,2	25,0	71,2	25,0
12	Луганська	71,6	83,3	85,7	86,4	100,0	100,0	76,5	83,3	81,0	100,0	81,0	100,0
13	Львівська	77,0	82,4	83,7	78,4	86,1	86,1	79,0	83,7	78,3	79,4	78,3	79,4
14	Миколаївська	68,8	54,5	76,7	85,3	81,8	81,8	74,5	76,3	83,3	81,8	83,3	81,8
15	Одеська	69,8	75,0	75,4	74,7	65,7	65,7	71,0	77,7	71,5	57,6	71,5	57,6
16	Полтавська	72,8	70,7	77,2	82,6	77,3	77,3	75,8	83,1	78,8	72,0	78,8	72,0
17	Рівненська	79,0	83,3	74,1	74,0	50,0	50,0	78,1	87,5	72,9	45,5	72,9	45,5
18	Сумська	68,9	67,5	68,4	67,9	54,5	54,5	68,8	69,4	65,5	54,5	65,5	54,5
19	Тернопільська	62,0	44,0	42,9	45,5	90,0	90,0	65,2	39,3	51,0	80,0	51,0	80,0
20	Харківська	79,9	85,1	76,4	84,9	73,2	73,2	81,4	79,9	85,2	64,3	85,2	64,3
21	Херсонська	77,0	82,4	71,4	73,8	71,4	71,4	80,6	66,7	79,5	71,4	79,5	71,4
22	Хмельницька	69,5	63,3	72,3	75,4	66,7	66,7	71,3	73,8	85,7	50,0	85,7	50,0
23	Черкаська	75,2	76,0	81,8	80,0	100,0	100,0	76,7	78,8	76,2	85,7	76,2	85,7
24	Чернівецька	57,7	41,2	72,5	76,5	66,7	66,7	63,4	64,3	79,2	80,0	79,2	80,0
25	Чернігівська	75,1	66,7	77,8	70,8	83,3	83,3	78,8	71,1	70,0	71,4	70,0	71,4
26	м. Київ	69,5	75,8	61,2	67,6	58,2	58,2	71,1	60,6	70,0	59,0	70,0	59,0
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	71,7	72,1	74,2	74,0	69,6	69,6	73,7	74,6	73,1	66,0	73,1	66,0

Дані про лікарів-стоматологів та зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологи та зубні лікарі												
		у бюджетних закладах					у госпрозрахункових відділеннях					всього		
		штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи		
1	АР Крим	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
2	Вінницька	426,00	393,00	431	78,75	59,50	504,75	70	504,75	452,50	501	452,50	452,50	501
3	Волинська	268,50	247,25	271	153,50	131,25	422,00	135	422,00	378,50	406	378,50	378,50	406
4	Дніпропетровська	1 102,75	1 016,00	1 090	288,00	224,75	1 390,75	171	1 390,75	1 240,75	1 261	1 240,75	1 240,75	1 261
5	Донецька	565,25	518,00	536	131,75	103,75	697,00	100	697,00	621,75	636	621,75	621,75	636
6	Житомирська	481,50	451,00	511	108,75	92,00	590,25	60	590,25	543,00	571	543,00	543,00	571
7	Закарпатська	332,75	326,25	446	58,00	41,50	390,75	50	390,75	367,75	496	367,75	367,75	496
8	Запорізька	425,75	375,00	342	108,50	80,50	534,25	65	534,25	455,50	407	455,50	455,50	407
9	Івано-Франківська	555,00	548,50	736	85,50	74,75	640,50	103	640,50	623,25	839	623,25	623,25	839
10	Київська	562,75	509,00	590	188,50	132,75	751,25	146	751,25	641,75	736	641,75	641,75	736
11	Кіровоградська	346,00	331,50	331	14,75	11,50	360,75	11	360,75	343,00	342	343,00	343,00	342
12	Луганська	178,50	165,25	163	32,00	24,50	210,50	24	210,50	189,75	187	189,75	189,75	187
13	Львівська	1 114,00	1 082,25	1 522	209,75	177,75	1 323,75	249	1 323,75	1 260,00	1 771	1 260,00	1 260,00	1 771
14	Миколаївська	252,50	236,25	254	53,75	44,25	306,25	43	306,25	280,50	297	280,50	280,50	297
15	Одеська	750,25	709,25	985	347,50	306,25	1 097,75	226	1 097,75	1 015,50	1 211	1 015,50	1 015,50	1 211
16	Полтавська	568,50	546,25	642	81,00	69,75	649,50	84	649,50	616,00	726	616,00	616,00	726
17	Рівненська	392,50	362,50	411	85,25	60,00	477,75	64	477,75	422,50	475	422,50	422,50	475
18	Сумська	397,25	351,75	349	124,00	88,25	521,25	75	521,25	440,00	424	440,00	440,00	424
19	Тернопільська	338,50	315,50	423	68,25	54,50	406,75	60	406,75	370,00	483	370,00	370,00	483
20	Харківська	1 168,50	1 135,00	1 332	146,25	125,25	1 314,75	160	1 314,75	1 260,25	1 492	1 260,25	1 260,25	1 492
21	Херсонська	292,00	261,25	239	62,25	53,00	354,25	52	354,25	314,25	291	314,25	314,25	291
22	Хмельницька	371,25	330,50	373	87,25	66,75	458,50	69	458,50	397,25	442	397,25	397,25	442
23	Черкаська	464,00	446,25	447	57,50	44,75	521,50	45	521,50	491,00	492	491,00	491,00	492
24	Чернівецька	314,75	308,00	355	60,00	49,25	374,75	58	374,75	357,25	413	357,25	357,25	413
25	Чернігівська	361,75	338,25	353	89,50	70,25	451,25	64	451,25	408,50	417	408,50	408,50	417
26	м. Київ	1 308,75	1 228,75	1 427	500,25	414,25	1 809,00	372	1 809,00	1 643,00	1 799	1 643,00	1 643,00	1 799
27	м. Севастополь	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
Україна		13 339,25	12 532,50	14 559	3 220,50	2 601,00	16 559,75	2 556	16 559,75	15 133,5	17 115	15 133,5	15 133,5	17 115

Дані про лікарів-стоматологів та зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологи та зубні лікарі											
		у бюджетних закладах				у госпрозрахункових відділеннях				всього			
		штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи
1	АР Крим	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
2	Вінницька	343,75	311,00	357	75,25	55,25	65	419,00	366,25	422	419,00	366,25	422
3	Волинська	231,25	206,50	223	144,50	124,00	126	375,75	330,50	349	375,75	330,50	349
4	Дніпропетровська	1 024,50	933,25	997	290,75	223,50	177	1 315,25	1 156,75	1 174	1 315,25	1 156,75	1 174
5	Донецька	521,75	465,00	483	120,50	93,75	95	642,25	558,75	578	642,25	558,75	578
6	Житомирська	437,00	408,00	483	133,50	111,75	59	570,50	519,75	542	570,50	519,75	542
7	Закарпатська	292,00	277,50	361	83,00	57,50	83	375,00	335,00	444	375,00	335,00	444
8	Запорізька	430,25	368,00	335	90,50	65,25	55	520,75	433,25	390	520,75	433,25	390
9	Івано-Франківська	496,25	476,25	641	84,50	65,50	101	580,75	541,75	742	580,75	541,75	742
10	Київська	543,50	487,25	563	214,50	149,50	152	758,00	636,75	715	758,00	636,75	715
11	Кіровоградська	334,25	313,50	307	14,25	11,50	11	348,50	325,00	318	348,50	325,00	318
12	Луганська	171,00	152,00	153	34,50	27,75	25	205,50	179,75	178	205,50	179,75	178
13	Львівська	962,25	917,50	1 226	193,00	158,75	222	1 155,25	1 076,25	1 448	1 155,25	1 076,25	1 448
14	Миколаївська	241,00	228,25	227	54,25	46,75	54	295,25	275,00	281	295,25	275,00	281
15	Одеська	720,75	681,50	959	323,50	290,50	211	1 044,25	972,00	1 170	1 044,25	972,00	1 170
16	Полтавська	527,25	501,00	588	68,75	54,50	71	596,00	555,50	659	596,00	555,50	659
17	Рівненська	320,25	294,25	332	94,25	57,50	69	414,50	351,75	401	414,50	351,75	401
18	Сумська	361,00	311,25	318	133,00	97,75	76	494,00	409,00	394	494,00	409,00	394
19	Тернопільська	298,25	263,75	360	70,25	51,00	53	368,50	314,75	413	368,50	314,75	413
20	Харківська	1 121,25	1 074,25	1 240	138,75	118,00	145	1 260,00	1 192,25	1 385	1 260,00	1 192,25	1 385
21	Херсонська	279,75	251,25	230	71,50	59,25	54	351,25	310,50	284	351,25	310,50	284
22	Хмельницька	321,00	287,00	315	85,00	63,50	66	406,00	350,50	381	406,00	350,50	381
23	Черкаська	462,00	434,75	440	52,50	44,00	43	514,50	478,75	483	514,50	478,75	483
24	Чернівецька	292,50	282,75	317	55,00	46,75	51	347,50	329,50	368	347,50	329,50	368
25	Чернігівська	341,00	309,50	324	85,75	66,50	62	426,75	376,00	386	426,75	376,00	386
26	м. Київ	1 078,75	1 029,00	1 195	655,75	546,25	528	1 734,50	1 575,25	1 723	1 734,50	1 575,25	1 723
27	м. Севастополь	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
		12 152,50	11 264,25	12 974	3 367,00	2 686,25	2 654	15 519,50	13 950,50	15 628	15 519,50	13 950,50	15 628
Україна													

Посади лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік

№ з/п	Адміністративні території	штатні лікарські посади	кількість фіз. осіб на зайнятих посадах	різниця між		укомплектованість	
				штатними і зайнятими посадами	штатними посадами і фіз. особами	штатних посад з урахуванням сумісництва	штатних посад – фізичними особами – лікарями
1	АР Крим	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Вінницька	375,00	376	27,75	-1,00	92,60	100,27
3	Волинська	258,50	257	21,25	1,50	91,78	99,42
4	Дніпропетровська	1 090,50	1072	89,50	18,50	91,79	98,30
5	Донецька	537,75	506	45,75	31,75	91,49	94,10
6	Житомирська	289,75	284	24,25	5,75	91,63	98,02
7	Закарпатська	324,25	437	5,50	-112,75	98,30	134,77
8	Запорізька	417,75	322	61,50	95,75	85,28	77,08
9	Івано-Франківська	550,25	729	6,50	-178,75	98,82	132,49
10	Київська	558,25	587	51,75	-28,75	90,73	105,15
11	Кіровоградська	338,50	323	14,50	15,50	95,72	95,42
12	Луганська	174,50	158	12,75	16,50	92,69	90,54
13	Львівська	1 103,00	1502	32,50	-399,00	97,05	136,17
14	Миколаївська	237,75	240	13,75	-2,25	94,22	100,95
15	Одеська	740,50	973	40,00	-232,50	94,60	131,40
16	Полтавська	567,00	640	22,25	-73,00	96,08	112,87
17	Рівненська	296,50	302	28,00	-5,50	90,56	101,85
18	Сумська	378,25	333	43,00	45,25	88,63	88,04
19	Тернопільська	323,00	404	22,50	-81,00	93,03	125,08
20	Харківська	1 141,00	1299	32,75	-158,00	97,13	113,85
21	Херсонська	246,00	204	21,75	42,00	91,16	82,93
22	Хмельницька	333,25	297	58,00	36,25	82,60	89,12
23	Черкаська	454,25	436	17,75	18,25	96,09	95,98
24	Чернівецька	300,50	336	6,75	-35,50	97,75	111,81
25	Чернігівська	353,50	343	23,25	10,50	93,42	97,03
26	м. Київ	1 303,75	1422	80,00	-118,25	93,86	109,07
27	м. Севастополь	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Україна	12 693,25	13 782	803,25	-1 088,75	93,67	108,58

Посади лікарів-стоматологів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	штатні лікарські посади	кількість фізичних осіб на зайнятих посадах	різниця між		укомплектованість	
				штатними і зайнятими посадами	штатними посадами і фізичними особами	штатних посад з урахуванням сумісництва	штатними особами - лікарями
1	АР Крим	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Вінницька	310,75	320	28,50	-9,25	90,83	102,98
3	Волинська	222,75	211	24,75	11,75	88,89	94,73
4	Дніпропетровська	1 014,75	982	93,00	32,75	90,84	96,77
5	Донецька	504,75	466	54,75	38,75	89,15	92,32
6	Житомирська	265,00	276	21,25	-11,00	91,98	104,15
7	Закарпатська	287,25	355	14,00	-67,75	95,13	123,59
8	Запорізька	423,75	317	73,00	106,75	82,77	74,81
9	Івано-Франківська	493,25	638	19,75	-144,75	96,00	129,35
10	Київська	541,00	561	55,25	-20,00	89,79	103,70
11	Кіровоградська	327,75	301	20,75	26,75	93,67	91,84
12	Луганська	166,75	148	18,50	18,75	88,91	88,76
13	Львівська	953,25	1212	45,00	-258,75	95,28	127,14
14	Миколаївська	227,75	213	11,75	14,75	94,84	93,52
15	Одеська	712,00	948	38,25	-236,00	94,63	133,15
16	Полтавська	525,75	586	26,25	-60,25	95,01	111,46
17	Рівненська	270,00	274	23,75	-4,00	91,20	101,48
18	Сумська	347,50	306	47,75	41,50	86,26	88,06
19	Тернопільська	284,00	342	33,50	-58,00	88,20	120,42
20	Харківська	1 097,50	1212	46,25	-114,50	95,79	110,43
21	Херсонська	236,00	196	21,25	40,00	91,00	83,05
22	Хмельницька	288,25	256	46,25	32,25	83,95	88,81
23	Черкаська	453,00	430	27,25	23,00	93,98	94,92
24	Чернівецька	281,00	304	9,25	-23,00	96,71	108,19
25	Чернігівська	335,50	317	31,50	18,50	90,61	94,49
26	м. Київ	1 073,75	1191	49,75	-117,25	95,37	110,92
27	м. Севастополь	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Україна	11 643,00	12 362	881,25	-719,00	92,43	106,18

Штати зубних техніків бюджетних стоматологічних кабінетів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Число посад у цілому в закладі						в т.ч. в поліклініці (амбулаторії) диспансері, консультатції						Число фізичних осіб основних працівників в цілому в закладі на зайнятих посадах	
		штатних			зайнятих			штатних			зайнятих			2017	2018
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
1	АР Крим	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
2	Вінницька	12,50	10,25	12,50	9,25	10,25	9,25	10,25	9,25	10,25	10,25	8,25	8,25	12	9
3	Волинська	11,50	10,25	8,25	7,00	11,50	10,25	29,00	28,00	26,75	25,75	29,75	29,75	10	9
4	Дніпропетровська	29,00	28,00	26,75	25,75	29,00	28,00	16,75	16,75	14,75	14,75	16,75	16,75	28	26
5	Донецька	16,75	17,75	14,75	16,75	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	7,25	7,25	20	22
6	Житомирська	9,25	9,25	8,25	8,25	5,75	3,50	6,25	4,00	6,25	5,75	5,75	3,50	7	4
7	Закарпатська	14,75	32,75	11,25	28,75	13,75	29,75	30,00	29,75	29,25	29,75	29,75	29,75	11	22
8	Запорізька	31,50	31,25	30,75	31,25	13,00	12,50	77,00	76,25	74,00	74,00	68,25	68,25	38	36
9	Івано-Франківська	16,00	15,00	13,00	12,50	74,25	68,50	2,75	2,25	2,75	2,25	2,25	2,25	14	10
10	Київська	77,25	76,50	74,25	74,25	48,50	50,00	46,00	47,00	45,00	45,00	46,50	46,50	87	78
11	Кіровоградська	2,75	2,25	2,75	2,25	10,25	8,75	10,25	9,75	10,25	10,25	8,75	8,75	3	3
12	Луганська	49,50	50,50	48,50	50,00	15,50	13,50	14,75	14,50	14,50	14,50	13,50	13,50	61	63
13	Львівська	10,25	9,75	10,25	8,75	12,50	14,00	12,50	12,25	12,25	12,25	12,00	12,00	12	11
14	Миколаївська	15,75	15,50	15,50	10,75	11,50	10,75	11,50	10,75	11,00	10,75	11,00	10,25	21	18
15	Одеська	12,50	14,25	12,25	14,00	13,50	13,00	14,50	13,00	13,50	13,00	13,00	13,00	15	17
16	Полтавська	12,00	11,25	11,50	10,75	13,50	13,00	14,50	13,00	13,50	13,00	13,00	13,00	15	16
17	Рівненська	14,50	13,00	13,50	13,00	11,75	9,75	9,75	9,00	9,75	9,00	7,75	7,75	12	13
18	Сумська	11,75	11,00	11,75	11,75	25,75	26,75	26,75	29,25	25,75	25,75	26,75	26,75	15	15
19	Тернопільська	26,75	29,25	25,75	25,75	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	24	27
20	Харківська	5,50	5,50	5,50	5,50	8,75	10,00	9,00	9,00	6,75	6,75	8,00	8,00	5	5
21	Херсонська	11,00	11,00	8,75	10,00	9,75	10,25	11,00	11,00	9,75	9,75	10,25	10,25	12	12
22	Хмельницька	11,00	11,00	9,75	10,25	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	13	14
23	Черкаська	3,50	3,50	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	5	5
24	Чернівецька	6,00	6,00	184,25	171,25	206,50	184,50	184,50	184,50	178,25	178,25	165,25	165,25	6	6
25	Чернігівська	212,50	190,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	182	177
26	м.Київ	0,00	0,00	575,00	566,75	598,00	585,00	598,00	585,00	547,00	547,00	537,00	537,00	0	0
27	м.Севастополь	630,00	619,25	575,00	566,75	598,00	585,00	598,00	585,00	547,00	547,00	537,00	537,00	639	629
	Україна														

**Укомплектованість зубними техніками бюджетних стоматологічних відділень (кабінетів) (у %)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	зайнятих посад до штатних – у цілому в закладі		фізичних осіб до штатних – у цілому в закладі	
		2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	100,0	90,2	96,0	87,8
3	Волинська	71,7	68,3	121,2	87,8
4	Дніпропетровська	92,2	92,0	104,7	92,9
5	Донецька	88,1	94,4	135,6	123,9
6	Житомирська	89,2	89,2	133,3	118,9
7	Закарпатська	92,0	87,5	121,7	100,0
8	Запорізька	76,3	87,8	97,8	67,2
9	Івано-Франківська	97,6	100,0	123,6	115,2
10	Київська	81,3	83,3	107,7	66,7
11	Кіровоградська	96,1	89,5	117,2	102,0
12	Луганська	100,0	100,0	109,1	133,3
13	Львівська	98,0	100,0	125,8	124,8
14	Миколаївська	100,0	89,7	117,1	112,8
15	Одеська	98,4	87,0	135,5	116,1
16	Полтавська	98,0	98,2	122,4	119,3
17	Рівненська	95,8	95,6	130,4	142,2
18	Сумська	93,1	100,0	88,9	100,0
19	Тернопільська	100,0	88,6	127,7	136,4
20	Харківська	96,3	91,5	93,2	92,3
21	Херсонська	100,0	100,0	90,9	90,9
22	Хмельницька	79,5	90,9	137,1	109,1
23	Черкаська	88,6	93,2	133,3	127,3
24	Чернівецька	100,0	100,0	142,9	142,9
25	Чернігівська	100,0	100,0	100,0	100,0
26	м. Київ	86,7	89,9	98,8	92,9
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	91,3	91,5	111,1	101,6

**Штати зубних техніків у госпрозрахункових стоматологічних кабінетах
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Число посад у цілому в закладі						фізичних осіб	
		штатних			зайнятих			2017	2018
		2017	2018	2017	2017	2018	2017	2018	
1	АР Крим	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	
2	Вінницька	81,75	74,50	65,50	65,50	53,25	107	83	
3	Волинська	85,00	73,25	76,50	76,50	66,50	110	91	
4	Дніпропетровська	242,50	242,00	202,50	202,50	196,00	257	248	
5	Донецька	120,00	114,25	101,75	101,75	88,50	157	137	
6	Житомирська	122,25	124,75	106,75	106,75	105,00	131	125	
7	Закарпатська	64,75	63,75	53,00	53,00	47,50	72	64	
8	Запорізька	153,50	133,00	95,75	95,75	75,00	110	93	
9	Івано-Франківська	109,00	96,50	89,00	89,00	72,25	152	119	
10	Київська	179,00	177,25	117,50	117,50	113,50	145	135	
11	Кіровоградська	17,25	17,25	12,50	12,50	12,00	15	13	
12	Луганська	49,25	47,00	36,75	36,75	36,75	34	33	
13	Львівська	262,75	223,00	214,25	214,25	183,00	337	285	
14	Миколаївська	63,75	65,25	49,50	49,50	48,50	62	61	
15	Одеська	206,75	187,00	165,00	165,00	154,25	217	209	
16	Полтавська	103,25	92,25	87,75	87,75	71,50	121	100	
17	Рівненська	142,75	140,75	83,50	83,50	77,75	126	118	
18	Сумська	106,75	94,75	85,50	85,50	82,25	104	100	
19	Тернопільська	106,50	96,75	67,25	67,25	59,50	95	90	
20	Харківська	176,75	164,25	150,50	150,50	138,25	195	171	
21	Херсонська	90,75	96,50	67,00	67,00	68,00	77	71	
22	Хмельницька	94,75	80,00	73,75	73,75	62,75	101	81	
23	Черкаська	95,25	80,50	72,00	72,00	63,75	89	79	
24	Чернівецька	81,50	78,50	74,25	74,25	68,50	98	94	
25	Чернігівська	123,25	118,75	94,75	94,75	90,75	110	105	
26	м. Київ	155,75	150,00	110,75	110,75	121,50	143	137	
27	м. Севастополь	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	
Україна		3034,75	2 831,75	2353,25	2353,25	2 156,50	3165	2 842	

**Укомплектованість зубними техніками госпрозрахункових стоматологічних відділень (кабінетів) (у %)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Зайнятих посад до штатних – у цілому в закладі			Фізичних осіб до штатних – у цілому в закладі		
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	80,1	71,5	130,9	111,4	130,9	111,4
3	Волинська	90,0	90,8	129,4	124,2	129,4	124,2
4	Дніпропетровська	83,5	81,0	106,0	102,5	106,0	102,5
5	Донецька	84,8	77,5	130,8	120,0	130,8	120,0
6	Житомирська	87,3	84,2	107,2	100,2	107,2	100,2
7	Закарпатська	81,9	74,5	111,2	100,4	111,2	100,4
8	Запорізька	62,4	56,4	71,7	70,0	71,7	70,0
9	Івано-Франківська	81,7	74,9	139,4	123,3	139,4	123,3
10	Київська	65,6	64,0	81,0	76,2	81,0	76,2
11	Кіровоградська	72,5	69,6	87,0	75,4	87,0	75,4
12	Луганська	74,6	78,2	69,0	70,2	69,0	70,2
13	Львівська	81,5	82,1	128,3	127,8	128,3	127,8
14	Миколаївська	77,6	74,3	97,3	98,0	97,3	98,0
15	Одеська	79,8	82,5	105,0	111,8	105,0	111,8
16	Полтавська	85,0	77,5	117,2	108,4	117,2	108,4
17	Рівненська	58,5	55,2	88,3	83,8	88,3	83,8
18	Сумська	80,1	86,8	97,4	105,5	97,4	105,5
19	Тернопільська	63,1	61,5	89,2	93,0	89,2	93,0
20	Харківська	85,1	84,2	110,3	104,1	110,3	104,1
21	Херсонська	73,8	70,5	84,8	73,6	84,8	73,6
22	Хмельницька	77,8	78,4	106,6	101,3	106,6	101,3
23	Черкаська	75,6	79,2	93,4	98,1	93,4	98,1
24	Чернівецька	91,1	87,3	120,2	119,7	120,2	119,7
25	Чернігівська	76,9	76,4	89,2	88,4	89,2	88,4
26	м. Київ	71,1	81,0	91,8	91,3	91,8	91,3
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	77,5	76,2	104,3	100,4	104,3	100,4

Стоматологічні ліжка у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та забезпеченість ними населення за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологічні ліжка для дорослих				Стоматологічні ліжка для дітей віком 0-17 років включно			
		2017		2018		2017		2018	
		абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. населення	абс. число	на 10 тис. дитячого населення	абс. число	на 10 тис. дитячого населення
1	АР Крим	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Вінницька	50	0,32	50	0,32	10	0,34	10	0,35
3	Волинська	25	0,24	25	0,24	0	0,00	0	0,00
4	Дніпропетровська	140	0,43	140	0,44	15	0,26	15	0,26
5	Донецька	50	0,26	50	0,26	0	0,00	0	0,00
6	Житомирська	35	0,28	35	0,29	5	0,21	5	0,21
7	Закарпатська	5	0,04	5	0,04	0	0,00	0	0,00
8	Запорізька	60	0,35	60	0,35	5	0,17	5	0,17
9	Івано-Франківська	40	0,29	40	0,29	12	0,43	12	0,43
10	Київська	55	0,31	55	0,31	0	0,00	0	0,00
11	Кіровоградська	30	0,32	30	0,32	0	0,00	0	0,00
12	Луганська	40	0,57	40	0,58	0	0,00	0	0,00
13	Львівська	85	0,34	75	0,30	15	0,31	10	0,21
14	Миколаївська	35	0,31	35	0,31	0	0,00	0	0,00
15	Одеська	30	0,13	20	0,08	0	0,00	0	0,00
16	Полтавська	39	0,28	39	0,28	6	0,26	6	0,26
17	Рівненська	30	0,26	30	0,26	0	0,00	0	0,00
18	Сумська	27	0,25	27	0,25	3	0,17	3	0,17
19	Тернопільська	30	0,29	30	0,29	5	0,25	5	0,25
20	Харківська	130	0,49	130	0,49	20	0,47	20	0,46
21	Херсонська	35	0,33	35	0,34	0	0,00	0	0,00
22	Хмельницька	25	0,20	25	0,20	5	0,21	5	0,21
23	Черкаська	37	0,30	37	0,31	0	0,00	0	0,00
24	Чернівецька	25	0,28	25	0,28	5	0,27	5	0,27
25	Чернігівська	35	0,35	35	0,35	0	0,00	0	0,00
26	м. Київ	106	0,37	115	0,40	40	0,76	30	0,55
27	м. Севастополь	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Україна	1199	0,28	1188	0,28	146	0,19	131	0,17

**Показники використання ліжкового фонду у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України
за 2017, 2018 роки**

Стоматологічні ліжка для дорослих

№ з/п	Адміністративні території	2017			2018				
		середнє число днів зайнятості ліжка	середнє перебування хворого на ліжку	летальність	обіг ліжка	середнє число днів зайнятості ліжка	середнє перебування хворого на ліжку	летальність	обіг ліжка
1	АР Крим	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
2	Вінницька	349	5,98	0,00	0,00	348	5,51	0,00	63,16
3	Волинська	397	8,43	0,00	0,00	387	8,31	0,00	46,60
4	Дніпропетровська	359	9,26	0,11	0,11	333	9,15	0,10	36,44
5	Донецька	342	14,11	0,58	0,58	330	14,38	0,70	22,94
6	Житомирська	334	7,98	0,00	0,00	312	7,45	0,00	41,91
7	Закарпатська	628	7,13	0,23	0,23	646	6,98	0,00	92,60
8	Запорізька	329	8,71	0,22	0,22	311	8,57	0,23	36,28
9	Івано-Франківська	342	13,24	0,00	0,00	350	13,27	0,00	26,40
10	Київська	312	7,79	0,05	0,05	297	7,62	0,23	38,96
11	Кіровоградська	300	8,62	0,10	0,10	299	8,54	0,19	35,00
12	Луганська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
13	Львівська	263	9,61	0,13	0,13	281	9,64	0,00	29,14
14	Миколаївська	319	12,43	0,10	0,10	353	10,55	0,34	33,43
15	Одеська	317	10,27	0,11	0,11	293	8,94	0,00	32,77
16	Полтавська	258	7,11	0,07	0,07	291	7,32	0,06	39,69
17	Рівненська	368	9,77	0,00	0,00	326	9,38	0,00	34,77
18	Сумська	327	8,76	0,10	0,10	334	8,96	0,10	37,22
19	Тернопільська	303	10,87	0,00	0,00	274	9,77	0,00	28,07
20	Харківська	307	6,49	0,05	0,05	297	6,56	0,00	45,27
21	Херсонська	372	9,82	0,00	0,00	376	9,64	0,00	39,03
22	Хмельницька	324	8,45	0,10	0,10	254	7,37	0,00	34,40
23	Черкаська	345	8,55	0,07	0,07	340	8,64	0,07	39,32
24	Чернівецька	487	8,79	0,00	0,00	465	8,04	0,07	57,80
25	Чернігівська	335	11,35	0,00	0,00	311	10,92	0,00	28,46
26	м. Київ	308	10,04	0,06	0,06	275	9,35	0,21	29,37
27	м. Севастополь	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
	Україна	318	8,82	0,08	0,08	307	8,53	0,09	35,97

**Показники використання ліжкового фонду у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України
за 2017, 2018 роки**

Стоматологічні ліжка для дітей

№ з/п	Адміністративні території	2017			2018				
		середнє число днів зайнятості ліжка	середнє перебування хворого на ліжку	летальність	обіг ліжка	середнє число днів зайнятості ліжка	середнє перебування хворого на ліжку	летальність	обіг ліжка
1	АР Крим	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
2	Вінницька	346	6,45	0,00	53,70	384	5,66	0,00	67,90
3	Волинська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
4	Дніпропетровська	453	4,86	0,00	93,20	692	6,16	0,00	112,40
5	Донецька	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6	Житомирська	348	4,91	0,00	70,80	346	4,86	0,00	71,20
7	Закарпатська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
8	Запорізька	203	4,38	0,00	46,40	200	4,12	0,00	48,60
9	Івано-Франківська	281	10,17	0,00	27,67	307	9,95	0,00	30,83
10	Кіївська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
11	Кіровоградська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
12	Луганська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
13	Львівська	167	5,32	0,00	31,47	225	4,79	0,00	46,91
14	Миколаївська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
15	Одеська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
16	Полтавська	313	7,83	0,00	40,00	286	6,83	0,00	41,83
17	Рівненська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
18	Сумська	451	8,41	0,00	53,67	427	8,60	0,00	49,67
19	Тернопільська	387	3,40	0,00	113,80	362	3,25	0,00	111,20
20	Харківська	315	4,14	0,00	76,00	289	3,75	0,00	77,20
21	Херсонська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
22	Хмельницька	142	5,87	0,00	24,20	137	5,34	0,00	25,60
23	Черкаська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
24	Чернівецька	145	6,91	0,00	21,00	117	6,09	0,00	19,20
25	Чернігівська	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
26	м. Київ	261	4,94	0,00	52,85	391	5,05	0,00	77,48
27	м. Севастополь	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
	Україна	289	5,18	0,00	55,86	354	5,25	0,00	67,49

**Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього (абсолютні числа)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Всє населення		Доросле населення віком 18 років і старіші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
		0	0	0	0	0	0
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	991 079	826 030	640 632	536 615	350 447	289 415
3	Волинська	820 459	697 950	566 608	485 572	253 851	212 378
4	Дніпропетровська	3 224 283	3 112 535	2 216 070	2 134 445	1 008 213	978 090
5	Донецька	1 398 623	1 270 442	1 068 833	981 463	329 790	288 979
6	Житомирська	1 157 779	1 100 560	816 186	766 035	341 593	334 525
7	Закарпатська	1 017 530	894 006	654 311	569 322	363 219	324 684
8	Запорізька	1 002 469	945 804	772 497	711 532	229 972	234 272
9	Івано-Франківська	1 395 215	1 258 829	1 010 305	913 964	384 910	344 865
10	Київська	1 508 189	1 412 525	1 075 535	1 014 296	432 654	398 229
11	Кіровоградська	995 763	957 047	738 060	708 910	257 703	248 137
12	Луганська	545 282	537 449	430 454	432 025	114 828	105 424
13	Львівська	2 653 275	2 051 829	1 943 480	1 520 361	709 795	531 468
14	Миколаївська	762 654	707 640	499 352	473 204	263 302	234 436
15	Одеська	2 101 483	1 971 670	1 474 220	1 345 774	627 263	625 896
16	Полтавська	1 747 672	1 646 391	1 319 874	1 239 836	427 798	406 555
17	Рівненська	982 380	894 720	725 274	647 617	257 106	247 103
18	Сумська	1 127 326	1 044 882	821 656	760 100	305 670	284 782
19	Тернопільська	929 125	802 006	654 855	564 941	274 270	237 065
20	Харківська	3 478 710	3 302 089	2 684 671	2 555 064	794 039	747 025
21	Херсонська	986 564	966 172	624 009	621 013	362 555	345 159
22	Хмельницька	1 031 527	901 809	737 108	645 986	294 419	255 823
23	Черкаська	1 306 480	1 283 399	938 268	908 825	368 212	374 574
24	Чернівецька	825 695	759 377	560 744	508 584	264 951	250 793
25	Чернігівська	1 086 861	1 048 979	880 987	855 805	205 874	193 174
26	м. Київ	2 377 583	2 140 081	1 453 142	1 232 317	924 441	907 764
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
	Україна	35 454 006	32 534 221	25 307 131	23 133 606	10 146 875	9 400 615

Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього (на одного жителя та зайняту посаду лікаря) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	На одного жителя						На одну зайняту посаду лікаря	
		Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно		2017	2018
		2017	2018	2017	2018	2017	2018		
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	0,6	0,5	0,5	0,4	1,2	1,0	2 302,2	2 406,5
3	Волинська	0,8	0,7	0,7	0,6	1,1	0,9	2 213,0	2 159,2
4	Дніпропетровська	1,0	1,0	0,8	0,8	1,8	1,7	2 695,9	2 798,4
5	Донецька	0,7	0,7	0,7	0,6	1,1	0,9	2 306,1	2 391,4
6	Житомирська	0,9	0,9	0,8	0,8	1,4	1,4	2 220,1	2 203,3
7	Закарпатська	0,8	0,7	0,7	0,6	1,2	1,1	2 928,1	2 840,4
8	Запорізька	0,6	0,5	0,5	0,5	0,8	0,8	2 280,9	2 302,6
9	Івано-Франківська	1,0	0,9	0,9	0,8	1,4	1,2	2 301,4	2 401,2
10	Київська	0,9	0,8	0,8	0,7	1,3	1,2	2 440,4	2 307,1
11	Кіровоградська	1,0	1,0	0,9	0,9	1,5	1,5	2 974,6	3 019,1
12	Луганська	0,8	0,8	0,7	0,7	1,1	1,0	2 900,4	3 019,4
13	Львівська	1,1	0,8	1,0	0,8	1,5	1,1	2 216,6	2 000,3
14	Миколаївська	0,7	0,6	0,5	0,5	1,3	1,1	2 845,7	2 706,1
15	Одеська	0,9	0,8	0,8	0,7	1,4	1,3	2 147,1	2 101,4
16	Полтавська	1,2	1,2	1,1	1,1	1,8	1,7	2 903,1	3 078,8
17	Рівненська	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	0,9	2 416,7	2 668,8
18	Сумська	1,0	1,0	0,9	0,8	1,8	1,7	2 630,9	2 630,3
19	Тернопільська	0,9	0,8	0,8	0,7	1,4	1,2	2 683,4	2 760,8
20	Харківська	1,3	1,2	1,2	1,1	1,9	1,7	2 861,4	2 864,5
21	Херсонська	0,9	0,9	0,7	0,7	1,8	1,7	3 274,9	3 234,0
22	Хмельницька	0,8	0,7	0,7	0,6	1,2	1,1	2 682,8	2 646,5
23	Черкаська	1,1	1,1	0,9	0,9	1,8	1,9	2 740,4	2 760,0
24	Чернівецька	0,9	0,8	0,8	0,7	1,4	1,4	2 439,3	2 435,9
25	Чернігівська	1,1	1,0	1,0	1,0	1,3	1,2	2 803,0	2 944,5
26	м. Київ	0,8	0,7	0,6	0,5	1,8	1,7	1 507,2	1 419,6
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	0,8	0,8	0,7	0,7	1,3	1,2	2 433,6	2 431,1

Кількість первинних відвідувань до лікарів-стоматологів і зубних лікарів у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	2017			2018		
		Все населення	з них:		Все населення	з них:	
			серед дорослого населення віком 18 років і старші	дітей віком до 17 років включно		серед дорослого населення віком 18 років і старші	дітей віком до 17 років включно
1	АР Крим	0	0	0	0	0	
2	Вінницька	511 931	321 753	190 178	425 489	267 891	
3	Волинська	352 590	228 223	124 367	311 857	207 806	
4	Дніпропетровська	1 685 382	1 180 454	504 928	1 620 084	1 132 918	
5	Донецька	684 667	522 809	161 858	618 141	478 267	
6	Житомирська	540 562	349 572	190 990	519 597	336 429	
7	Закарпатська	570 875	366 411	204 464	525 651	340 161	
8	Запорізька	422 826	307 363	115 463	411 370	288 896	
9	Івано-Франківська	717 862	494 126	223 736	639 375	439 150	
10	Київська	739 469	484 872	254 597	718 910	479 640	
11	Кіровоградська	496 627	347 575	149 052	478 313	334 084	
12	Луганська	266 529	203 559	62 970	258 459	196 801	
13	Львівська	1 247 573	889 623	357 950	963 370	711 744	
14	Миколаївська	378 657	254 041	124 616	351 161	242 253	
15	Одеська	750 017	555 981	194 036	705 023	510 893	
16	Полтавська	850 329	647 093	203 236	795 265	601 164	
17	Рівненська	380 498	238 403	142 095	347 515	223 358	
18	Сумська	528 028	356 720	171 308	505 525	346 788	
19	Тернопільська	463 526	319 949	143 577	410 342	284 383	
20	Харківська	1 692 147	1 259 865	432 282	1 638 866	1 223 011	
21	Херсонська	497 112	342 641	154 471	472 822	324 665	
22	Хмельницька	519 130	351 062	168 068	459 267	319 059	
23	Черкаська	623 427	443 360	180 067	597 394	421 207	
24	Чернівецька	442 763	290 731	152 032	409 725	254 739	
25	Чернігівська	479 642	361 093	118 549	461 492	354 401	
26	м. Київ	1 211 273	679 308	531 965	1 152 526	627 102	
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	
	Україна	17 053 442	11 796 587	5 256 855	15 797 539	10 946 810	
						4 850 729	

Питома вага первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів серед усіх відвідувань до лікарів стоматологічного профілю (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	2017			2018		
		Все населення	з них:		Все населення	з них:	
			серед дорослого населення віком 18 років і старші	дітей віком до 17 років включно		серед дорослого населення віком 18 років і старші	дітей віком до 17 років включно
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2	Вінницька	51,7	50,2	54,3	51,5	49,9	
3	Волинська	43,0	40,3	49,0	44,7	42,8	
4	Дніпропетровська	52,3	53,3	50,1	52,1	53,1	
5	Донецька	49,0	48,9	49,1	48,7	48,7	
6	Житомирська	46,7	42,8	55,9	47,2	43,9	
7	Закарпатська	56,1	56,0	56,3	58,8	59,7	
8	Запорізька	42,2	39,8	50,2	43,5	40,6	
9	Івано-Франківська	51,5	48,9	58,1	50,8	48,0	
10	Київська	49,0	45,1	58,8	50,9	47,3	
11	Кіровоградська	49,9	47,1	57,8	50,0	47,1	
12	Луганська	48,9	47,3	54,8	48,1	45,6	
13	Львівська	47,0	45,8	50,4	47,0	46,8	
14	Миколаївська	49,6	50,9	47,3	49,6	51,2	
15	Одеська	35,7	37,7	30,9	35,8	38,0	
16	Полтавська	48,7	49,0	47,5	48,3	48,5	
17	Рівненська	38,7	32,9	55,3	38,8	34,5	
18	Сумська	46,8	43,4	56,0	48,4	45,6	
19	Тернопільська	49,9	48,9	52,3	51,2	50,3	
20	Харківська	48,6	46,9	54,4	49,6	47,9	
21	Херсонська	50,4	54,9	42,6	48,9	52,3	
22	Хмельницька	50,3	47,6	57,1	50,9	49,4	
23	Черкаська	47,7	46,2	48,9	46,5	46,3	
24	Чернівецька	53,6	51,8	57,4	54,0	50,1	
25	Чернігівська	44,1	41,0	57,6	44,0	41,4	
26	м. Київ	50,9	46,7	57,5	53,9	50,9	
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Україна	48,1	46,6	51,8	48,6	47,3	

Робота стоматологічного кабінету. Кількість бюджетних та госпрозрахункових відвідувань, питома вага стоматологічних відвідувань у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Кількість бюджетних відвідувань – всього (абс. числа)		у т.ч. у дітей віком до 17 років включно		Питома вага бюджетних відвідувань до усіх стоматологічних відвідувань (%)				Кількість госпрозрахункових відвідувань – всього (абс. числа)		Питома вага госпрозрахункових відвідувань до усіх стоматологічних відвідувань (%)	
		2017	2018	2017	2018	Все населення		дітей віком до 17 років включно		2017	2018	2017	2018
						2017	2018	2017	2018				
1	АР Крим	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	951 427	788 572	349 401	288 749	96,0	95,5	99,7	99,8	39 652	37 458	4,0	4,5
3	Волинська	722 125	594 757	251 121	207 765	88,0	85,2	98,9	97,8	98 334	103 193	12,0	14,8
4	Дніпропетровська	3 141 959	3 030 029	1 004 870	975 061	97,4	97,3	99,7	99,7	82 324	82 506	2,6	2,7
5	Донецька	1 270 129	1 157 859	314 487	277 158	90,8	91,1	95,4	95,9	128 494	112 583	9,2	8,9
6	Житомирська	1 105 543	1 041 567	339 008	330 172	95,5	94,6	99,2	98,7	52 236	58 993	4,5	5,4
7	Закарпатська	1 010 897	881 514	363 219	322 283	99,3	98,6	100,0	99,3	6 633	12 492	0,7	1,4
8	Запорізька	961 031	890 069	223 008	228 101	95,9	94,1	97,0	97,4	41 438	55 735	4,1	5,9
9	Івано-Франківська	1 384 964	1 184 005	384 910	343 579	99,3	94,1	100,0	99,6	10 251	74 824	0,7	5,9
10	Київська	1 396 081	1 287 064	424 795	391 409	92,6	91,1	98,2	98,3	112 108	125 461	7,4	8,9
11	Кіровоградська	987 973	950 735	257 703	248 137	99,2	99,3	100,0	100,0	7 790	6 312	0,8	0,7
12	Луганська	541 337	531 310	114 828	105 424	99,3	98,9	100,0	100,0	3 945	6 139	0,7	1,1
13	Львівська	2 631 072	2 020 563	709 795	531 468	99,2	98,5	100,0	100,0	22 203	31 266	0,8	1,5
14	Миколаївська	742 521	684 177	263 302	234 436	97,4	96,7	100,0	100,0	20 133	23 463	2,6	3,3
15	Одеська	1 983 135	1 820 579	618 766	615 929	94,4	92,3	98,6	98,4	118 348	151 091	5,6	7,7
16	Полтавська	1 747 672	1 646 391	427 798	406 555	100,0	100,0	100,0	100,0	0	0	0,0	0,0
17	Рівненська	974 929	879 518	257 106	246 506	99,2	98,3	100,0	99,8	7 451	15 202	0,8	1,7
18	Сумська	1 076 814	990 878	305 670	284 782	95,5	94,8	100,0	100,0	50 512	54 004	4,5	5,2
19	Тернопільська	901 791	791 816	274 270	237 008	97,1	98,7	100,0	100,0	27 334	10 190	2,9	1,3
20	Харківська	3 469 077	3 287 071	793 720	746 740	99,7	99,5	100,0	100,0	9 633	15 018	0,3	0,5
21	Херсонська	978 644	965 274	362 459	345 105	99,2	99,9	100,0	100,0	7 920	898	0,8	0,1
22	Хмельницька	947 546	852 725	282 557	251 567	91,9	94,6	96,0	98,4	83 981	49 084	8,1	5,4
23	Черкаська	1 299 682	1 260 720	368 212	374 574	99,5	98,2	100,0	100,0	6 798	22 679	0,5	1,8
24	Чернівецька	823 849	757 848	264 951	250 793	99,8	99,8	100,0	100,0	1 846	1 529	0,2	0,2
25	Чернігівська	1 077 359	1 040 019	205 815	193 174	99,1	99,1	100,0	100,0	9 502	8 960	0,9	0,9
26	м. Київ	2 160 192	1 938 553	923 006	904 813	90,9	90,6	99,8	99,7	217 391	201 528	9,1	9,4
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0
Україна		34 287 749	31 273 613	10 084 777	9 341 488	96,7	96,1	99,4	99,4	1 166 257	1 260 608	3,3	3,9

Робота стоматологічного кабінету. Планова саніція всього населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та питома вага планово оглянутих за 2017 рік (у%)

№ з/п	Адміністративні території	Всього						в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)					
		Оглянуто в порядку планової саніції		Питома вага планово оглянутих населення		Питома вага планово оглянутих усїх, що звернулись за стоматологічною допомогою		Оглянуто в порядку планової саніції		Питома вага планово оглянутих населення		Питома вага планово оглянутих усїх, що звернулись за стоматологічною допомогою	
		абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2	Вінницька	385 111	24,3	38,9	38,9	1 537	0,1	537	0,1	3,9	3,9		
3	Волинська	138 776	13,4	16,9	16,9	11 328	1,1	11 328	1,1	11,5	11,5		
4	Дніпропетровська	950 419	29,5	29,5	29,5	11 337	0,4	11 337	0,4	13,8	13,8		
5	Донецька	349 218	17,9	25,0	25,0	25 841	1,3	25 841	1,3	20,1	20,1		
6	Житомирська	244 008	19,7	21,1	21,1	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
7	Закарпатська	419 152	33,4	41,2	41,2	4 619	0,4	4 619	0,4	69,6	69,6		
8	Запорізька	145 437	8,4	14,5	14,5	3 220	0,2	3 220	0,2	7,8	7,8		
9	Івано-Франківська	341 883	24,8	24,5	24,5	4 126	0,3	4 126	0,3	40,2	40,2		
10	Київська	332 609	19,2	22,1	22,1	1 330	0,1	1 330	0,1	1,2	1,2		
11	Кіровоградська	299 021	31,2	30,0	30,0	1 237	0,1	1 237	0,1	15,9	15,9		
12	Луганська	81 267	11,5	14,9	14,9	1 820	0,3	1 820	0,3	46,1	46,1		
13	Львівська	830 846	33,0	31,3	31,3	2 608	0,1	2 608	0,1	11,7	11,7		
14	Миколаївська	168 949	14,7	22,2	22,2	3 021	0,3	3 021	0,3	15,0	15,0		
15	Одеська	627 134	26,4	29,8	29,8	6 177	0,3	6 177	0,3	5,2	5,2		
16	Полтавська	441 530	31,1	25,3	25,3	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
17	Рівненська	231 165	19,9	23,5	23,5	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
18	Сумська	333 381	30,2	29,6	29,6	824	0,1	824	0,1	1,6	1,6		
19	Тернопільська	198 295	18,8	21,3	21,3	5 750	0,5	5 750	0,5	21,0	21,0		
20	Харківська	1 048 419	39,0	30,1	30,1	7 263	0,3	7 263	0,3	75,4	75,4		
21	Херсонська	253 878	24,1	25,7	25,7	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
22	Хмельницька	383 618	29,9	37,2	37,2	20 075	1,6	20 075	1,6	23,9	23,9		
23	Черкаська	360 734	29,4	27,6	27,6	3 836	0,3	3 836	0,3	56,4	56,4		
24	Чернівецька	245 694	27,1	29,8	29,8	360	0,0	360	0,0	19,5	19,5		
25	Чернігівська	315 098	30,7	29,0	29,0	8 992	0,9	8 992	0,9	94,6	94,6		
26	м. Київ	1 137 594	39,4	47,8	47,8	108 733	3,8	108 733	3,8	50,0	50,0		
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
	Україна	10 263 236	24,2	28,9	28,9	234 034	0,6	234 034	0,6	20,1	20,1		

Робота стоматологічного кабінету. Планова санація всього населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України та питома вага планово оглянутих за 2018 рік (у %)

№ з/п	Адміністративні території	Всього					в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		
		Оглянуто в порядку планової санації	Питома вага планово оглянутих до відповідної кількості населення	Питома вага планово оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою	Оглянуто в порядку планової санації	Питома вага планово оглянутих до відповідної кількості населення	Питома вага планово оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою		
		0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	
1	АР Крим	281 970	18,0	34,1	1 475	0,1	3,9		
2	Вінницька	124 353	12,0	17,8	12 744	1,2	12,3		
3	Волинська	855 306	26,5	27,5	14 307	0,4	17,3		
4	Дніпропетровська	309 662	16,1	24,4	2 632 9	1,4	23,4		
5	Донецька	260 827	21,2	23,7	0	0,0	0,0		
6	Житомирська	389 028	31,0	43,5	4 161	0,3	33,3		
7	Закарпатська	138 734	8,1	14,7	6 029	0,4	10,8		
8	Запорізька	319 302	23,2	25,4	9 380	0,7	12,5		
9	Івано-Франківська	302 727	17,3	21,4	5 746	0,3	4,6		
10	Кіївська	286 167	30,1	29,9	888	0,1	14,1		
11	Кіровоградська	79 048	11,4	14,7	1 423	0,2	23,2		
12	Луганська	608 865	24,2	29,7	6 432	0,3	20,6		
13	Львівська	138 707	12,2	19,6	0	0,0	0,0		
14	Миколаївська	587 523	24,8	29,8	19 193	0,8	12,7		
15	Одеська	408 185	29,0	24,8	0	0,0	0,0		
16	Полтавська	203 707	17,6	22,8	0	0,0	0,0		
17	Рівненська	316 726	29,0	30,3	112	0,0	0,2		
18	Сумська	188 242	17,9	23,5	2 273	0,2	22,3		
19	Тернопільська	955 948	35,7	28,9	7 337	0,3	48,9		
20	Харківська	251 248	24,0	26,0	0	0,0	0,0		
21	Херсонська	322 168	25,3	35,7	8 721	0,7	17,8		
22	Хмельницька	365 501	30,0	28,5	15 090	1,2	66,5		
23	Черкаська	239 983	26,6	31,6	352	0,0	23,0		
24	Чернівецька	292 791	28,9	27,9	7 348	0,7	82,0		
25	Чернігівська	1 085 720	37,5	50,7	104 132	3,6	51,7		
26	м. Київ	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0		
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0		
	Україна	9 312 438	22,1	28,6	253 472	0,6	20,1		

Робота стоматологічного кабінету. Планова санія дорослого населення віком 18 років і старші та питома вага оглянутих у (%) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік

№ з/п	Адміністративні території	Всього						у т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)	
		Оглянуто в порядку планової саніції		Питома вага оглянутих до відповідної кількості населення		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою	
		абс. числа		(%)		абс. числа		(%)	
		абс. числа		(%)		абс. числа		(%)	
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	220 434	17,1	34,4	34,4	1 039	0,1	0,1	0,1
3	Волинська	81 059	10,1	14,3	14,3	10 606	1,3	1,3	1,3
4	Дніпропетровська	565 142	21,3	25,5	25,5	9 949	0,4	0,4	0,4
5	Донецька	234 415	14,3	21,9	21,9	24 343	1,5	1,5	1,5
6	Житомирська	84 403	8,4	10,3	10,3	0	0,0	0,0	0,0
7	Закарпатська	202 816	21,0	31,0	31,0	4 619	0,5	0,5	0,5
8	Запорізька	78 441	5,4	10,2	10,2	3 220	0,2	0,2	0,2
9	Івано-Франківська	193 199	17,6	19,1	19,1	4 126	0,4	0,4	0,4
10	Київська	144 806	10,3	13,5	13,5	1 330	0,1	0,1	0,1
11	Кіровоградська	162 743	20,6	22,1	22,1	1 237	0,2	0,2	0,2
12	Луганська	47 017	7,9	10,9	10,9	1 820	0,3	0,3	0,3
13	Львівська	524 825	25,8	27,0	27,0	2 608	0,1	0,1	0,1
14	Миколаївська	76 005	8,1	15,2	15,2	3 021	0,3	0,3	0,3
15	Одеська	343 275	17,9	23,3	23,3	5 765	0,3	0,3	0,3
16	Полтавська	277 512	23,4	21,0	21,0	0	0,0	0,0	0,0
17	Рівненська	122 138	13,8	16,8	16,8	0	0,0	0,0	0,0
18	Сумська	194 010	20,9	23,6	23,6	824	0,1	0,1	0,1
19	Тернопільська	118 097	13,8	18,0	18,0	5 750	0,7	0,7	0,7
20	Харківська	733 471	32,5	27,3	27,3	7 263	0,3	0,3	0,3
21	Херсонська	143 113	16,7	22,9	22,9	0	0,0	0,0	0,0
22	Хмельницька	231 657	22,2	31,4	31,4	12 063	1,2	1,2	1,2
23	Черкаська	202 796	19,8	21,6	21,6	3 836	0,4	0,4	0,4
24	Чернівецька	116 099	16,1	20,7	20,7	360	0,0	0,0	0,0
25	Чернігівська	212 528	24,7	24,1	24,1	8 992	1,0	1,0	1,0
26	м. Київ	660 621	28,0	45,5	45,5	108 653	4,6	4,6	4,6
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
Україна		5 970 622	17,2	23,6	23,6	221 424	0,7	0,7	20,1

Робота стоматологічного кабінету. Планова санація дорослого населення віком 18 років і старші та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Всього						у т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)	
		Оглянуто в порядку планової санації		Питома вага оглянутих до відповідної кількості населення		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою	
		абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2	Вінницька	154 469	12,1	1 475	28,8	1 475	0,1	1 475	4,0
3	Волинська	74 990	9,4	11 751	15,4	11 751	1,5	11 751	11,9
4	Дніпропетровська	490 349	18,5	13 444	23,0	13 444	0,5	13 444	16,9
5	Донецька	215 406	13,3	24 208	21,9	24 208	1,5	24 208	24,0
6	Житомирська	89 159	9,0	0	11,6	0	0,0	0	0,0
7	Закарпатська	200 195	20,8	4 161	35,2	4 161	0,4	4 161	41,2
8	Запорізька	68 726	4,8	6 029	9,7	6 029	0,4	6 029	12,2
9	Івано-Франківська	183 509	16,7	8 845	20,1	8 845	0,8	8 845	12,0
10	Київська	127 763	9,0	5 695	12,6	5 695	0,4	5 695	4,8
11	Кіровоградська	149 115	19,1	888	21,0	888	0,1	888	14,1
12	Луганська	48 958	8,3	1 423	11,3	1 423	0,2	1 423	23,2
13	Львівська	397 912	19,6	6 432	26,2	6 432	0,3	6 432	20,6
14	Миколаївська	66 261	7,1	0	14,0	0	0,0	0	0,0
15	Одеська	306 814	16,1	17 216	22,8	17 216	0,9	17 216	12,2
16	Полтавська	253 478	21,6	0	20,4	0	0,0	0	0,0
17	Рівненська	109 593	12,4	0	16,9	0	0,0	0	0,0
18	Сумська	191 378	20,8	112	25,2	112	0,0	112	0,2
19	Тернопільська	117 703	13,8	2 187	20,8	2 187	0,3	2 187	21,6
20	Харківська	667 629	29,7	7 337	26,1	7 337	0,3	7 337	49,8
21	Херсонська	144 457	17,0	0	23,3	0	0,0	0	0,0
22	Хмельницька	204 520	19,8	6 119	31,7	6 119	0,6	6 119	13,6
23	Черкаська	204 766	20,2	15 090	22,5	15 090	1,5	15 090	66,5
24	Чернівецька	106 915	14,9	352	21,0	352	0,0	352	23,0
25	Чернігівська	197 026	23,2	7 348	23,0	7 348	0,9	7 348	82,0
26	м. Київ	608 180	25,9	104 093	49,4	104 093	4,4	104 093	52,4
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Україна	5 379 271	15,5	244 205	23,3	244 205	0,7	244 205	20,3

**Робота стоматологічного кабінету. Планова санация дітей віком до 17 років включно
та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік**

№ з/п	Адміністративні території	Всього						у т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)	
		Оглянуто в порядку планової санациї		Питома вага оглянутих до відповідної кількості населення		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою	
		абс. числа	(%)	(%)	(%)	абс. числа	(%)	(%)	(%)
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	164 677	56,6	47,0	47,0	498	0,2	47,6	47,6
3	Волинська	57 717	24,1	22,7	22,7	722	0,3	26,4	26,4
4	Дніпропетровська	385 277	67,0	38,2	38,2	1 388	0,2	41,5	41,5
5	Донецька	114 803	37,4	34,8	34,8	1 498	0,5	9,8	9,8
6	Житомирська	159 605	66,0	46,7	46,7	0	0,0	0,0	0,0
7	Закарпатська	216 336	74,1	59,6	59,6	0	0,0	0,0	0,0
8	Запорізька	66 996	22,8	29,1	29,1	0	0,0	0,0	0,0
9	Івано-Франківська	148 684	53,3	38,6	38,6	0	0,0	0,0	0,0
10	Київська	187 803	57,2	43,4	43,4	0	0,0	0,0	0,0
11	Кіровоградська	136 278	79,9	52,9	52,9	0	0,0	0,0	0,0
12	Луганська	34 250	31,6	29,8	29,8	0	0,0	0,0	0,0
13	Львівська	306 021	63,1	43,1	43,1	0	0,0	0,0	0,0
14	Миколаївська	92 944	44,6	35,3	35,3	0	0,0	0,0	0,0
15	Одеська	283 859	61,8	45,3	45,3	412	0,1	4,8	4,8
16	Полтавська	164 018	69,9	38,3	38,3	0	0,0	0,0	0,0
17	Рівненська	109 027	39,2	42,4	42,4	0	0,0	0,0	0,0
18	Сумська	139 371	80,4	45,6	45,6	0	0,0	0,0	0,0
19	Тернопільська	80 198	40,2	29,2	29,2	0	0,0	0,0	0,0
20	Харківська	314 948	73,9	39,7	39,7	0	0,0	0,0	0,0
21	Херсонська	110 765	56,0	30,6	30,6	0	0,0	0,0	0,0
22	Хмельницька	151 961	63,7	51,6	51,6	8 012	3,4	67,5	67,5
23	Черкаська	157 938	77,8	42,9	42,9	0	0,0	0,0	0,0
24	Чернівецька	129 595	70,3	48,9	48,9	0	0,0	0,0	0,0
25	Чернігівська	102 570	62,3	49,8	49,8	0	0,0	0,0	0,0
26	м. Київ	476 973	90,8	51,6	51,6	80	0,0	5,6	5,6
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	Україна	4 292 614	56,4	42,3	42,3	12 610	0,2	20,3	20,3

Робота стоматологічного кабінету. Планова санация дітей віком до 17 років включно та питома вага оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Всього						у т.ч. в госпітальних відділеннях (кабінетах)	
		Оглянуто в порядку планової санации		Питома вага оглянутих до відповідної кількості населення		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою		Питома вага оглянутих серед усіх, що звернулись за стоматологічною допомогою	
		абс. числа	(%)	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа	(%)	абс. числа
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	127 501	44,1	44,1	0	0,0	0	0,0	0,0
3	Волинська	49 363	20,6	23,2	993	0,4	993	0,4	21,5
4	Дніпропетровська	364 957	63,0	37,3	863	0,1	863	0,1	28,5
5	Донецька	94 256	30,9	32,6	2 121	0,7	2 121	0,7	17,9
6	Житомирська	171 668	71,3	51,3	0	0,0	0	0,0	0,0
7	Закарпатська	188 833	64,6	58,2	0	0,0	0	0,0	0,0
8	Запорізька	70 008	23,8	29,9	0	0,0	0	0,0	0,0
9	Івано-Франківська	135 793	48,8	39,4	535	0,2	535	0,2	41,6
10	Київська	174 964	52,1	43,9	51	0,0	51	0,0	0,7
11	Кіровоградська	137 052	81,0	55,2	0	0,0	0	0,0	0,0
12	Луганська	30 090	28,4	28,5	0	0,0	0	0,0	0,0
13	Львівська	210 953	43,5	39,7	0	0,0	0	0,0	0,0
14	Миколаївська	72 446	34,8	30,9	0	0,0	0	0,0	0,0
15	Одеська	280 709	60,5	44,8	1 977	0,4	1 977	0,4	19,8
16	Полтавська	154 707	66,1	38,1	0	0,0	0	0,0	0,0
17	Рівненська	94 114	33,8	38,1	0	0,0	0	0,0	0,0
18	Сумська	125 348	73,0	44,0	0	0,0	0	0,0	0,0
19	Тернопільська	70 539	35,7	29,8	86	0,0	86	0,0	150,9
20	Харківська	288 319	66,8	38,6	0	0,0	0	0,0	0,0
21	Херсонська	106 791	54,1	30,9	0	0,0	0	0,0	0,0
22	Хмельницька	117 648	49,6	46,0	2 602	1,1	2 602	1,1	64,2
23	Черкаська	160 735	79,8	42,9	0	0,0	0	0,0	0,0
24	Чернівецька	133 068	72,1	53,1	0	0,0	0	0,0	0,0
25	Чернігівська	95 765	58,8	49,6	0	0,0	0	0,0	0,0
26	м. Київ	477 540	88,3	52,6	39	0,0	39	0,0	1,3
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
Україна		3 933 167	51,7	41,8	9 267	0,1	9 267	0,1	15,7

**Робота стоматологічного кабінету. Планова санация населення. Потребують санациі
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік**

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 7					
		Із числа оглянутих потребують санациі (абс. числа)			в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		
		Всього	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно	Всє населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно
Всє населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно	Всє населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно		
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Винницька	193 892	114 355	79 537	693	531	162
3	Волинська	80 159	49 725	30 434	7 611	6 941	670
4	Дніпропетровська	417 371	244 932	172 439	5 162	4 762	400
5	Донецька	201 040	143 701	57 339	11 363	9 987	1 376
6	Житомирська	124 376	46 489	77 887	0	0	0
7	Закарпатська	310 697	151 494	159 203	4 548	4 548	0
8	Запорізька	77 431	44 283	33 148	1 044	1 044	0
9	Івано-Франківська	207 093	123 560	83 533	2 635	2 635	0
10	Київська	157 041	79 843	77 198	834	834	0
11	Кіровоградська	123 073	73 456	49 617	490	490	0
12	Луганська	41 896	23 796	18 100	1 534	1 534	0
13	Львівська	589 074	379 253	209 821	1 381	1 381	0
14	Миколаївська	77 075	37 503	39 572	691	691	0
15	Одеська	260 074	153 322	106 752	4 721	4 369	352
16	Полтавська	197 917	139 013	58 904	0	0	0
17	Рівненська	125 118	68 328	56 790	0	0	0
18	Сумська	124 832	77 173	47 659	601	601	0
19	Тернопільська	117 069	72 728	44 341	3 395	3 395	0
20	Харківська	369 423	278 423	91 000	2 148	2 148	0
21	Херсонська	78 114	41 597	36 517	0	0	0
22	Хмельницька	214 230	126 939	87 291	12 729	6 217	6 512
23	Черкаська	171 700	99 783	71 917	1 583	1 583	0
24	Чернівецька	135 711	66 497	69 214	193	193	0
25	Чернігівська	191 551	142 087	49 464	537	537	0
26	м. Київ	824 179	542 086	282 093	102 576	102 496	80
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
	Україна	5 410 136	3 320 366	2 089 770	166 469	156 917	9 552

**Робота стоматологічного кабінету. Планова санация населення. Потребують санации
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік**

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 8					
		Всього			Із числа оглянутих потребують санации (абс. числа)		
		Всє населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно	Всє населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Винницька	143 287	82 085	61 202	627	627	0
3	Волинська	74 968	48 589	26 379	8 670	7 799	871
4	Дніпропетровська	391 141	224 836	166 305	8 135	7 795	340
5	Донецька	181 159	133 571	47 588	12 428	11 196	1 232
6	Житомирська	133 817	48 620	85 197	0	0	0
7	Закарпатська	286 687	146 498	140 189	3 969	3 969	0
8	Запорізька	74 190	39 891	34 299	1 076	1 076	0
9	Івано-Франківська	188 058	113 674	74 384	5 134	4 949	185
10	Київська	147 181	72 027	75 154	2 514	2 473	41
11	Кіровоградська	119 511	67 975	51 536	372	372	0
12	Луганська	39 750	22 806	16 944	1 113	1 113	0
13	Львівська	419 666	272 498	147 168	5 074	5 074	0
14	Миколаївська	60 625	31 264	29 361	0	0	0
15	Одеська	251 986	140 295	111 691	11 401	10 276	1 125
16	Полтавська	184 273	130 378	53 895	0	0	0
17	Рівненська	106 371	57 332	49 039	0	0	0
18	Сумська	122 759	75 964	46 795	29	29	0
19	Тернопільська	110 693	73 405	37 288	1 314	1 243	71
20	Харківська	332 183	249 250	82 933	2 254	2 254	0
21	Херсонська	75 516	41 253	34 263	0	0	0
22	Хмельницька	179 173	116 306	62 867	5 379	3 272	2 107
23	Черкаська	172 066	101 919	70 147	7 023	7 023	0
24	Чернівецька	129 036	61 315	67 721	240	240	0
25	Чернігівська	180 647	132 290	48 357	908	908	0
26	м. Київ	803 217	508 120	295 097	97 757	97 718	39
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
		4 907 960	2 992 161	1 915 799	175 417	169 406	6 011
Україна							

Серед оглянутих у порядку планової санашії потребують санашії до кількості населення (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	12,2	9,1	8,8	6,4	27,4	21,2
3	Волинська	7,7	7,2	6,2	6,1	12,7	11,0
4	Дніпропетровська	12,9	12,1	9,2	8,5	30,0	28,7
5	Донецька	10,3	9,4	8,8	8,2	18,7	15,6
6	Житомирська	10,0	10,9	4,7	4,9	32,2	35,4
7	Закарпатська	24,7	22,8	15,7	15,2	54,5	48,0
8	Запорізька	4,5	4,3	3,1	2,8	11,3	11,6
9	Івано-Франківська	15,0	13,7	11,2	10,4	30,0	26,7
10	Київська	9,1	8,4	5,7	5,1	23,5	22,4
11	Кіровоградська	12,8	12,6	9,3	8,7	29,1	30,4
12	Луганська	5,9	5,7	4,0	3,9	16,7	16,0
13	Львівська	23,4	16,7	18,7	13,5	43,3	30,3
14	Миколаївська	6,7	5,3	4,0	3,4	19,0	14,1
15	Одеська	10,9	10,6	8,0	7,4	23,2	24,1
16	Полтавська	13,9	13,1	11,7	11,1	25,1	23,0
17	Рівненська	10,8	9,2	7,7	6,5	20,4	17,6
18	Сумська	11,3	11,2	8,3	8,3	27,5	27,3
19	Тернопільська	11,1	10,6	8,5	8,6	22,2	18,9
20	Харківська	13,8	12,4	12,3	11,1	21,3	19,2
21	Херсонська	7,4	7,2	4,9	4,9	18,5	17,3
22	Хмельницька	16,7	14,1	12,2	11,2	36,6	26,5
23	Черкаська	14,0	14,1	9,7	10,0	35,4	34,8
24	Чернівецька	15,0	14,3	9,2	8,5	37,5	36,7
25	Чернігівська	18,7	17,9	16,5	15,6	30,1	29,7
26	м. Київ	28,6	27,8	23,0	21,6	53,7	54,6
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	12,8	11,6	9,5	8,6	27,4	25,2

Серед оглянутих у порядку планової санації потребують санації до кількості оглянутих (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	50,3	50,8	51,9	53,1	48,3	48,0
3	Волинська	57,8	60,3	61,3	64,8	52,7	53,4
4	Дніпропетровська	43,9	45,7	43,3	45,9	44,8	45,6
5	Донецька	57,6	58,5	61,3	62,0	49,9	50,5
6	Житомирська	51,0	51,3	55,1	54,5	48,8	49,6
7	Закарпатська	74,1	73,7	74,7	73,2	73,6	74,2
8	Запорізька	53,2	53,5	56,5	58,0	49,5	49,0
9	Івано-Франківська	60,6	58,9	64,0	61,9	56,2	54,8
10	Київська	47,2	48,6	55,1	56,4	41,1	43,0
11	Кіровоградська	41,2	41,8	45,1	45,6	36,4	37,6
12	Луганська	51,6	50,3	50,6	46,6	52,8	56,3
13	Львівська	70,9	68,9	72,3	68,5	68,6	69,8
14	Миколаївська	45,6	43,7	49,3	47,2	42,6	40,5
15	Одеська	41,5	42,9	44,7	45,7	37,6	39,8
16	Полтавська	44,8	45,1	50,1	51,4	35,9	34,8
17	Рівненська	54,1	52,2	55,9	52,3	52,1	52,1
18	Сумська	37,4	38,8	39,8	39,7	34,2	37,3
19	Тернопільська	59,0	58,8	61,6	62,4	55,3	52,9
20	Харківська	35,2	34,7	38,0	37,3	28,9	28,8
21	Херсонська	30,8	30,1	29,1	28,6	33,0	32,1
22	Хмельницька	55,8	55,6	54,8	56,9	57,4	53,4
23	Черкаська	47,6	47,1	49,2	49,8	45,5	43,6
24	Чернівецька	55,2	53,8	57,3	57,3	53,4	50,9
25	Чернігівська	60,8	61,7	66,9	67,1	48,2	50,5
26	м. Київ	72,4	74,0	82,1	83,5	59,1	61,8
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	52,7	52,7	55,6	55,6	48,7	48,7

**Кількість санованих з числа тих, які потребували санації (абсолютні числа)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	2017			2018		
		Все населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно	Все населення	Дорослі віком 18 років і старші	Діти віком до 17 років включно
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Винницька	143 422	87 005	56 417	100 001	58 640	41 361
3	Волинська	39 570	26 705	12 865	35 903	25 102	10 801
4	Дніпропетровська	377 659	214 380	163 279	353 235	197 096	156 139
5	Донецька	128 762	83 244	45 518	113 553	78 027	35 526
6	Житомирська	92 031	30 314	61 717	91 577	33 916	57 661
7	Закарпатська	269 088	128 219	140 869	245 715	126 055	119 660
8	Запорізька	53 098	28 733	24 365	43 173	22 415	20 758
9	Івано-Франківська	151 810	84 556	67 254	137 737	77 764	59 973
10	Київська	90 857	48 755	42 102	82 353	42 605	39 748
11	Кіровоградська	97 712	54 141	43 571	96 439	51 975	44 464
12	Луганська	31 189	17 305	13 884	29 413	16 512	12 901
13	Львівська	437 011	280 461	156 550	301 730	191 765	109 965
14	Миколаївська	59 029	27 395	31 634	47 398	23 177	24 221
15	Одеська	213 156	120 488	92 668	208 895	111 357	97 538
16	Полтавська	154 587	105 765	48 822	142 434	96 978	45 456
17	Рівненська	98 456	49 344	49 112	82 989	40 959	42 030
18	Сумська	102 825	64 046	38 779	95 504	60 736	34 768
19	Тернопільська	81 222	49 517	31 705	74 553	48 027	26 526
20	Харківська	295 098	224 996	70 102	268 988	202 203	66 785
21	Херсонська	66 833	34 579	32 254	65 656	35 116	30 540
22	Хмельницька	160 096	94 584	65 512	130 508	83 772	46 736
23	Черкаська	146 269	80 737	65 532	145 360	82 086	63 274
24	Чернівецька	102 678	50 285	52 393	97 900	45 669	52 231
25	Чернігівська	146 901	105 156	41 745	145 201	104 476	40 725
26	м. Київ	581 852	389 997	191 855	557 062	363 098	193 964
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		4 121 211	2 480 707	1 640 504	3 693 277	2 219 526	1 473 751

Питома вага санованих при плановій санації від кількості, що її потребують (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	74,0	69,8	76,1	71,4	70,9	67,6
3	Волинська	49,4	47,9	53,7	51,7	42,3	40,9
4	Дніпропетровська	90,5	90,3	87,5	87,7	94,7	93,9
5	Донецька	64,0	62,7	57,9	58,4	79,4	74,7
6	Житомирська	74,0	68,4	65,2	69,8	79,2	67,7
7	Закарпатська	86,6	85,7	84,6	86,0	88,5	85,4
8	Запорізька	68,6	58,2	64,9	56,2	73,5	60,5
9	Івано-Франківська	73,3	73,2	68,4	68,4	80,5	80,6
10	Київська	57,9	56,0	61,1	59,2	54,5	52,9
11	Кіровоградська	79,4	80,7	73,7	76,5	87,8	86,3
12	Луганська	74,4	74,0	72,7	72,4	76,7	76,1
13	Львівська	74,2	71,9	74,0	70,4	74,6	74,7
14	Миколаївська	76,6	78,2	73,0	74,1	79,9	82,5
15	Одеська	82,0	82,9	78,6	79,4	86,8	87,3
16	Полтавська	78,1	77,3	76,1	74,4	82,9	84,3
17	Рівненська	78,7	78,0	72,2	71,4	86,5	85,7
18	Сумська	82,4	77,8	83,0	80,0	81,4	74,3
19	Тернопільська	69,4	67,4	68,1	65,4	71,5	71,1
20	Харківська	79,9	81,0	80,8	81,1	77,0	80,5
21	Херсонська	85,6	86,9	83,1	85,1	88,3	89,1
22	Хмельницька	74,7	72,8	74,5	72,0	75,1	74,3
23	Черкаська	85,2	84,5	80,9	80,5	91,1	90,2
24	Чернівецька	75,7	75,9	75,6	74,5	75,7	77,1
25	Чернігівська	76,7	80,4	74,0	79,0	84,4	84,2
26	м. Київ	70,6	69,4	71,9	71,5	68,0	65,7
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	76,2	75,3	74,7	74,2	78,5	76,9

**Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації і за зверненнями,
питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Все населення (2017 рік)**

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 7					
		Всього		в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	
		Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою		
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	271 657	17,2	6 418	0,4	16,2	16,2
3	Волинська	177 153	17,1	21 985	2,1	22,4	22,4
4	Дніпропетровська	933 321	28,9	22 219	0,7	27,0	27,0
5	Донецька	306 719	15,8	20 248	1,0	15,8	15,8
6	Житомирська	288 094	23,2	9 153	0,7	17,5	17,5
7	Закарпатська	494 786	39,4	1 531	0,1	23,1	23,1
8	Запорізька	223 709	12,9	10 173	0,6	24,5	24,5
9	Івано-Франківська	356 336	25,9	1 757	0,1	17,1	17,1
10	Київська	268 186	15,5	17 645	1,0	15,7	15,7
11	Кіровоградська	308 418	32,1	853	0,1	10,9	10,9
12	Луганська	128 512	18,2	1 152	0,2	29,2	29,2
13	Львівська	707 927	28,1	2 615	0,1	11,8	11,8
14	Миколаївська	182 271	15,9	2 453	0,2	12,2	12,2
15	Одеська	514 282	21,6	28 623	1,2	24,2	24,2
16	Полтавська	447 371	31,5	0	0,0	0,0	0,0
17	Рівненська	251 198	21,6	0	0,0	0,0	0,0
18	Сумська	233 615	21,2	6 797	0,6	13,5	13,5
19	Тернопільська	208 602	19,8	6 049	0,6	22,1	22,1
20	Харківська	786 880	29,3	896	0,0	9,3	9,3
21	Херсонська	213 916	20,3	585	0,1	7,4	7,4
22	Хмельницька	349 244	27,2	27 130	2,1	32,3	32,3
23	Черкаська	342 509	27,9	0	0,0	0,0	0,0
24	Чернівецька	237 222	26,2	874	0,1	47,3	47,3
25	Чернігівська	258 199	25,2	316	0,0	3,3	3,3
26	м.Київ	583 006	20,2	66 307	2,3	30,5	30,5
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	Україна	9 073 133	21,4	255 779	0,6	21,9	21,9

Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Доросле населення 18 років і старші (2017 рік)

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 7					
		Всього		в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	
		Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою		
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	184 154	14,2	28,7	6 306	0,5	16,3
3	Волинська	124 278	15,6	21,9	21 454	2,7	22,4
4	Дніпропетровська	692 025	26,1	31,2	21 362	0,8	27,0
5	Донецька	230 111	14,0	21,5	18 865	1,2	16,7
6	Житомирська	195 465	19,6	23,9	8 921	0,9	18,0
7	Закарпатська	287 951	29,9	44,0	1 531	0,2	23,1
8	Запорізька	164 112	11,4	21,2	9 775	0,7	28,4
9	Івано-Франківська	239 762	21,8	23,7	1 757	0,2	17,1
10	Київська	193 054	13,8	17,9	16 664	1,2	16,0
11	Кіровоградська	229 482	29,1	31,1	853	0,1	10,9
12	Луганська	92 166	15,5	21,4	1 152	0,2	29,2
13	Львівська	496 890	24,5	25,6	2 615	0,1	11,8
14	Миколаївська	120 339	12,8	24,1	2 453	0,3	12,2
15	Одеська	378 609	19,8	25,7	27 377	1,4	24,9
16	Полтавська	369 597	31,2	28,0	0	0,0	0,0
17	Рівненська	170 553	19,3	23,5	0	0,0	0,0
18	Сумська	183 664	19,8	22,4	6 797	0,7	13,5
19	Тернопільська	145 425	17,0	22,2	6 049	0,7	22,1
20	Харківська	633 838	28,1	23,6	887	0,0	9,5
21	Херсонська	145 198	17,0	23,3	553	0,1	7,1
22	Хмельницька	245 137	23,5	33,3	21 738	2,1	30,1
23	Черкаська	234 832	22,9	25,0	0	0,0	0,0
24	Чернівецька	151 024	21,0	26,9	874	0,1	47,3
25	Чернігівська	205 274	23,9	23,3	274	0,0	2,9
26	м. Київ	389 603	16,5	26,8	66 255	2,8	30,7
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
	Україна	6 502 543	18,7	25,7	244 512	0,7	22,1

Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Доросле населення віком 18 років і старші (2018 рік)

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 8					
		Всього		в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	
		Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	Сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою		
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	149 380	11,7	27,8	5 800	0,5	15,8
3	Волинська	110 956	13,9	22,9	23 189	2,9	23,5
4	Дніпропетровська	656 456	24,8	30,8	24 407	0,9	30,7
5	Донецька	219 058	13,5	22,3	21 554	1,3	21,4
6	Житомирська	189 844	19,2	24,8	7 717	0,8	14,1
7	Закарпатська	262 212	27,2	46,1	2 832	0,3	28,1
8	Запорізька	135 514	9,5	19,0	11 203	0,8	22,6
9	Івано-Франківська	208 784	19,0	22,8	18 484	1,7	25,1
10	Київська	193 241	13,7	19,1	19 784	1,4	16,7
11	Кіровоградська	224 099	28,7	31,6	808	0,1	12,8
12	Луганська	88 412	15,1	20,5	2 743	0,5	44,7
13	Львівська	397 742	19,6	26,2	4 299	0,2	13,7
14	Миколаївська	121 990	13,1	25,8	2 557	0,3	10,9
15	Одеська	345 300	18,1	25,7	44 447	2,3	31,5
16	Полтавська	344 892	29,4	27,8	0	0,0	0,0
17	Рівненська	155 942	17,7	24,1	1 478	0,2	10,1
18	Сумська	169 809	18,4	22,3	8 864	1,0	16,4
19	Тернопільська	124 610	14,6	22,1	2 099	0,2	20,7
20	Харківська	606 211	27,0	23,7	502	0,0	3,4
21	Херсонська	140 265	16,5	22,6	338	0,0	40,0
22	Хмельницька	221 895	21,5	34,3	11 428	1,1	25,4
23	Черкаська	229 609	22,6	25,3	1 341	0,1	5,9
24	Чернівецька	137 645	19,1	27,1	951	0,1	62,2
25	Чернігівська	203 166	23,9	23,7	0	0,0	0,0
26	м. Київ	363 099	15,4	29,5	65 205	2,8	32,8
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
	Україна	6 000 131	17,3	25,9	282 030	0,8	23,5

Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Діти віком до 17 років включно (2017 рік)

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 7					
		Всього		в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	
		сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою		
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	87 503	30,1	25,0	112	0,0	10,7
3	Волинська	52 875	22,1	20,8	531	0,2	19,5
4	Дніпропетровська	241 296	41,9	23,9	857	0,1	25,6
5	Донецька	76 608	24,9	23,2	1 383	0,5	9,0
6	Житомирська	92 629	38,3	27,1	232	0,1	9,0
7	Закарпатська	206 835	70,8	56,9	0	0,0	0,0
8	Запорізька	59 597	20,3	25,9	398	0,1	5,7
9	Івано-Франківська	116 574	41,8	30,3	0	0,0	0,0
10	Київська	75 132	22,9	17,4	981	0,3	12,5
11	Кіровоградська	78 936	46,3	30,6	0	0,0	0,0
12	Луганська	36 346	33,5	31,7	0	0,0	0,0
13	Львівська	211 037	43,5	29,7	0	0,0	0,0
14	Миколаївська	61 932	29,7	23,5	0	0,0	0,0
15	Одеська	135 673	29,5	21,6	1 246	0,3	14,7
16	Полтавська	77 774	33,2	18,2	0	0,0	0,0
17	Рівненська	80 645	29,0	31,4	0	0,0	0,0
18	Сумська	49 951	28,8	16,3	0	0,0	0,0
19	Тернопільська	63 177	31,7	23,0	0	0,0	0,0
20	Харківська	153 042	35,9	19,3	9	0,0	2,8
21	Херсонська	68 718	34,7	19,0	32	0,0	33,3
22	Хмельницька	104 107	43,6	35,4	5 392	2,3	45,5
23	Черкаська	107 677	53,0	29,2	0	0,0	0,0
24	Чернівецька	86 198	46,7	32,5	0	0,0	0,0
25	Чернігівська	52 925	32,2	25,7	42	0,0	71,2
26	м. Київ	193 403	36,8	20,9	52	0,0	3,6
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
	Україна	2 570 590	33,8	25,3	11 267	0,1	18,1

Робота стоматологічного кабінету. Сановано в порядку планової санації та за зверненнями, питома вага санованих у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України. Діти віком до 17 років включно (2018 рік)

№ з/п	Адміністративні території	2 0 1 8					
		Всього		в т.ч. в госпрозрахункових відділеннях (кабінетах)		Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	
		сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою	сановано в порядку планової санації і за зверненнями	Питома вага (%) санованих до усіх відвідувань за стоматологічною допомогою		
1	АР Крим	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	67 596	23,4	23,4	55	0,0	8,3
3	Волинська	45 179	18,9	21,3	1 009	0,4	21,9
4	Дніпропетровська	234 365	40,5	24,0	728	0,1	24,0
5	Донецька	64 926	21,3	22,5	3 675	1,2	31,1
6	Житомирська	83 870	34,8	25,1	320	0,1	7,4
7	Закарпатська	184 491	63,1	56,8	1 235	0,4	51,4
8	Запорізька	53 670	18,2	22,9	360	0,1	5,8
9	Івано-Франківська	102 708	36,9	29,8	127	0,0	9,9
10	Київська	72 273	21,5	18,1	1 030	0,3	15,1
11	Кіровоградська	76 040	44,9	30,6	0	0,0	0,0
12	Луганська	34 387	32,4	32,6	0	0,0	0,0
13	Львівська	156 327	32,2	29,4	0	0,0	0,0
14	Миколаївська	55 217	26,6	23,6	0	0,0	0,0
15	Одеська	143 871	31,0	23,0	3 288	0,7	33,0
16	Полтавська	70 731	30,2	17,4	0	0,0	0,0
17	Рівненська	68 691	24,7	27,8	294	0,1	49,2
18	Сумська	46 108	26,9	16,2	0	0,0	0,0
19	Тернопільська	56 011	28,3	23,6	54	0,0	94,7
20	Харківська	151 175	35,0	20,2	16	0,0	5,6
21	Херсонська	67 877	34,4	19,7	9	0,0	16,7
22	Хмельницька	82 864	34,9	32,4	1 859	0,8	45,8
23	Черкаська	103 025	51,1	27,5	0	0,0	0,0
24	Чернівецька	86 836	47,1	34,6	0	0,0	0,0
25	Чернігівська	49 935	30,7	25,8	0	0,0	0,0
26	м. Київ	193 963	35,9	21,4	39	0,0	1,3
27	м. Севастополь	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Україна		2 352 136	30,9	25,0	14 098	0,2	23,8

**Кількість осіб, які отримали зубні прогези, апарати (абсолютні числа)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		з них:			
		2017	2018	міські жителі		сільські жителі	
				2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	10 090	8 281	5 536	4 270	4 554	4 011
3	Волинська	10 145	9 725	7 623	7 107	2 522	2 618
4	Дніпропетровська	22 911	23 320	20 285	20 825	2 626	2 495
5	Донецька	12 733	11 612	10 781	9 872	1 952	1 740
6	Житомирська	9 886	8 636	6 810	5 510	3 076	3 126
7	Закарпатська	3 500	2 964	1 526	1 427	1 974	1 537
8	Запорізька	12 175	11 774	10 435	9 868	1 740	1 906
9	Івано-Франківська	7 080	6 900	4 717	4 355	2 363	2 545
10	Київська	15 244	14 334	10 907	10 376	4 337	3 958
11	Кіровоградська	14 918	13 389	10 741	9 950	4 177	3 439
12	Луганська	3 476	3 331	2 689	2 609	787	722
13	Львівська	14 888	13 859	10 855	10 483	4 033	3 376
14	Миколаївська	5 133	5 288	3 827	4 181	1 306	1 107
15	Одеська	13 376	11 552	10 482	8 893	2 894	2 659
16	Полтавська	15 241	13 633	12 248	10 980	2 993	2 653
17	Рівненська	11 559	10 087	7 145	6 358	4 414	3 729
18	Сумська	14 413	12 301	11 711	9 791	2 702	2 510
19	Тернопільська	4 856	4 344	2 093	1 855	2 763	2 489
20	Харківська	15 360	13 879	13 879	12 638	1 481	1 241
21	Херсонська	10 949	10 708	8 547	8 353	2 402	2 355
22	Хмельницька	9 549	8 548	6 179	5 542	3 370	3 006
23	Черкаська	10 790	8 382	7 268	5 957	3 522	2 425
24	Чернівецька	4 466	5 631	2 982	4 371	1 484	1 260
25	Чернігівська	16 879	15 054	13 328	11 535	3 551	3 519
26	м. Київ	25 340	21 364	24 968	21 132	372	232
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
	Україна	294 957	268 896	227 502	208 238	67 395	60 658

**Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати (на 100 осіб)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	2017				2018			
		Все населення	з них:		Все населення	з них:			
			міські жителі	сільські жителі		міські жителі	сільські жителі		
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2	Вінницька	0,8	0,9	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	
3	Волинська	1,3	1,8	0,7	1,2	1,7	0,7	0,7	
4	Дніпропетровська	0,9	0,9	0,6	0,9	0,9	0,6	0,6	
5	Донецька	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	
6	Житомирська	1,0	1,2	0,7	0,9	0,9	0,8	0,8	
7	Закарпатська	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	
8	Запорізька	0,8	0,9	0,5	0,8	0,9	0,6	0,6	
9	Івано-Франківська	0,6	1,0	0,4	0,6	0,9	0,4	0,4	
10	Київська	1,1	1,3	0,8	1,0	1,2	0,7	0,7	
11	Кіровоградська	1,9	2,2	1,4	1,7	2,0	1,2	1,2	
12	Луганська	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,4	0,4	
13	Львівська	0,7	0,9	0,5	0,7	0,8	0,4	0,4	
14	Миколаївська	0,5	0,6	0,4	0,6	0,6	0,4	0,4	
15	Одеська	0,7	0,8	0,5	0,6	0,7	0,4	0,4	
16	Полтавська	1,3	1,7	0,7	1,2	1,5	0,6	0,6	
17	Рівненська	1,3	1,7	1,0	1,1	1,5	0,8	0,8	
18	Сумська	1,6	1,8	0,9	1,3	1,6	0,9	0,9	
19	Тернопільська	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	
20	Харківська	0,7	0,8	0,3	0,6	0,7	0,3	0,3	
21	Херсонська	1,3	1,6	0,7	1,3	1,6	0,7	0,7	
22	Хмельницька	0,9	1,1	0,7	0,8	1,0	0,7	0,7	
23	Черкаська	1,1	1,3	0,8	0,8	1,0	0,5	0,5	
24	Чернівецька	0,6	0,9	0,4	0,8	1,4	0,3	0,3	
25	Чернігівська	2,0	2,4	1,1	1,8	2,1	1,2	1,2	
26	м. Київ	1,1	1,1	0,0	0,9	0,9	0,0	0,0	
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Україна	0,8	0,9	0,6	0,8	0,9	0,6	0,6	

Зубопротезування населення України у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Кількість виготовлених одиночних коронок штифтових зубів, вкладок, напівкоронок - усього			у тому числі, литих		містковдних протезів - усього		у тому числі, суцільнолитих		знімних протезів - усього	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	13 755	12 383	3 170	3 317	9 372	9 176	1 352	1 441	6 653	6 631	
3	Волинська	11 506	11 483	3 176	3 641	5 190	5 144	1 544	1 382	5 196	5 252	
4	Дніпропетровська	22 440	23 959	3 503	3 204	11 231	11 472	1 335	1 569	13 636	16 334	
5	Донецька	14 437	12 050	1 013	654	7 172	6 415	310	155	9 628	8 897	
6	Житомирська	12 677	10 214	4 723	2 810	9 120	7 965	2 220	1 414	6 813	6 206	
7	Закарпатська	5 074	4 474	558	826	2 629	2 377	373	322	2 707	2 312	
8	Запорізька	15 735	15 172	3 099	3 123	7 308	6 563	951	949	9 352	8 277	
9	Івано-Франківська	10 302	9 834	3 632	4 198	6 382	5 797	2 338	2 303	3 998	3 692	
10	Київська	20 274	19 706	6 110	5 941	9 130	8 328	554	583	9 019	8 719	
11	Кіровоградська	16 217	15 298	1 599	1 659	8 558	7 847	333	385	8 387	7 635	
12	Луганська	4 569	4 446	138	307	2 356	2 171	10	65	2 944	2 497	
13	Львівська	14 731	15 264	3 695	3 271	7 853	8 041	1 318	1 081	9 116	8 896	
14	Миколаївська	7 241	7 323	1 479	1 566	3 959	3 847	576	503	3 799	3 805	
15	Одеська	13 817	12 816	2 758	2 734	6 974	6 799	863	1 113	9 062	8 208	
16	Полтавська	13 592	12 171	1 321	1 058	11 252	9 799	116	101	8 382	7 693	
17	Рівненська	10 577	9 350	1 763	1 803	7 083	6 570	538	438	4 772	4 685	
18	Сумська	15 404	12 868	1 757	1 482	8 224	7 524	251	263	8 471	7 609	
19	Тернопільська	4 610	4 429	979	755	3 556	3 200	232	302	2 571	2 398	
20	Харківська	16 659	15 339	2 540	1 946	10 005	8 520	1 195	921	10 578	9 435	
21	Херсонська	12 486	11 715	8 589	8 054	5 742	5 818	3 354	3 337	6 702	6 655	
22	Хмельницька	10 675	8 989	2 830	2 695	7 146	5 785	1 655	1 368	4 507	4 186	
23	Черкаська	13 440	10 690	2 124	1 447	8 529	6 441	310	275	6 586	5 362	
24	Чернівецька	5 633	4 825	1 526	1 296	3 514	3 121	844	833	3 135	2 829	
25	Чернігівська	21 855	18 886	8 535	6 310	12 171	10 100	2 690	2 018	8 350	7 384	
26	м. Київ	33 395	30 067	14 550	16 511	8 805	7 166	3 042	2 585	13 067	11 361	
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Україна	341 101	313 751	85 167	80 608	183 261	165 986	28 304	25 706	177 431	166 958	

Зубопротезування населення України у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	у тому числі бюджетних судильнолітих		постійних шин і шинопротезів - усього		щелепно-лицевих протезів і апаратів - усього		одиниць металокераміки і фарфору	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	120	232	2 086	1 642	0	0	2 465	2 342
3	Волинська	58	63	0	98	0	0	1 870	2 307
4	Дніпропетровська	204	175	33	34	4	0	3 701	3 354
5	Донецька	14	9	317	254	138	0	613	439
6	Житомирська	287	267	938	854	0	1	5 549	4 753
7	Закарпатська	46	41	19	18	0	0	371	390
8	Запорізька	152	155	68	50	0	0	2 661	2 655
9	Івано-Франківська	12	19	336	357	1	57	1 982	2 738
10	Київська	19	28	136	92	44	5	3 344	2 670
11	Кіровоградська	99	75	173	205	0	0	863	849
12	Луганська	0	1	16	14	0	0	0	3
13	Львівська	124	129	30	201	10	8	856	795
14	Миколаївська	26	35	0	0	0	0	2 099	1 961
15	Одеська	255	202	57	16	8	9	2 043	2 097
16	Полтавська	67	48	323	237	3	0	779	546
17	Рівненська	17	26	24	1	0	0	2 257	2 272
18	Сумська	260	197	249	235	0	0	429	466
19	Тернопільська	3	5	19	13	0	0	471	533
20	Харківська	191	124	47	50	0	0	3 972	3 204
21	Херсонська	1 235	1 150	125	103	0	0	7 561	7 990
22	Хмельницька	92	63	0	0	8	12	2 787	2 901
23	Черкаська	77	64	62	48	2	2	900	636
24	Чернівецька	89	59	45	6	0	0	2 834	2 732
25	Чернігівська	569	333	1 313	1 051	51	38	7 517	5 588
26	м. Київ	375	424	187	192	4	107	13 816	11 423
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0	0	0
Україна		4 391	3 924	6 603	5 771	273	239	71 740	65 644

**Кількість виготовлених зубних протезів (на 10 тисяч дорослого населення)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Кількість виготовлених одиночних коронок, штитових зубів, вкладок, напівкоронок - усього		Місткових протезів - усього		Змінних протезів - усього		в т.ч. бюгельних судильовитих		Постійних шнін і шнінпротезів - усього		Щелепно-лицевих протезів і апаратів - усього		Одиниць металокераміки і фарфору	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
2	Вінницька	106,4	96,75	72,5	71,69	51,5	51,81	0,9	1,81	12,83	12,83	0,0	0,00	19,1	18,3
3	Волинська	144,0	144,2	65,0	64,6	65,0	65,95	0,7	0,79	0,0	1,23	0,0	0,00	23,4	28,97
4	Дніпропетровська	84,6	90,46	42,4	43,31	51,4	61,67	0,8	0,66	0,1	0,13	0,0	0,00	14,0	12,66
5	Донецька	88,1	74,26	43,8	39,53	58,7	54,83	0,1	0,06	1,9	1,57	0,8	0,00	3,7	2,71
6	Житомирська	126,8	103,04	91,3	80,36	68,2	62,61	2,9	2,69	9,4	8,62	0,0	0,01	55,5	47,95
7	Закарпатська	52,6	46,46	27,3	24,68	28,1	24,01	0,5	0,43	0,2	0,19	0,0	0,00	3,8	4,05
8	Запорізька	108,9	106,27	50,6	45,97	64,7	57,97	1,1	1,09	0,5	0,35	0,0	0,00	18,4	18,6
9	Івано-Франківська	93,8	89,68	58,1	52,87	36,4	33,67	0,1	0,17	3,1	3,26	0,0	0,52	18,0	24,97
10	Київська	144,8	139,52	65,2	58,96	64,4	61,73	0,1	0,2	1,0	0,65	0,3	0,04	23,9	18,9
11	Кіровоградська	205,6	195,99	108,5	100,53	106,3	97,82	1,3	0,96	2,2	2,63	0,0	0,00	10,9	10,88
12	Луганська	76,7	75,75	39,5	36,99	49,4	42,54	0,0	0,02	0,3	0,24	0,0	0,00	0,0	0,05
13	Львівська	72,5	75,35	38,7	39,69	44,9	43,91	0,6	0,64	0,1	0,99	0,0	0,04	4,2	3,92
14	Миколаївська	77,0	78,51	42,1	41,25	40,4	40,8	0,3	0,38	0,0	0,00	0,0	0,00	22,3	21,02
15	Одеська	72,1	67,17	36,4	35,63	47,3	43,02	1,3	1,06	0,3	0,08	0,0	0,05	10,7	10,99
16	Полтавська	114,8	103,87	95,0	83,62	70,8	65,65	0,6	0,41	2,7	2,02	0,0	0,00	6,6	4,66
17	Рівненська	119,7	106,11	80,2	74,56	54,0	53,17	0,2	0,3	0,3	0,01	0,0	0,00	25,5	25,79
18	Сумська	165,8	139,8	88,5	81,74	91,2	82,66	2,8	2,14	2,7	2,55	0,0	0,00	4,6	5,06
19	Тернопільська	53,8	52,02	41,5	37,58	30,0	28,17	0,0	0,06	0,2	0,15	0,0	0,00	5,5	6,26
20	Харківська	73,7	68,27	44,3	37,92	46,8	41,99	0,8	0,55	0,2	0,22	0,0	0,00	17,6	14,26
21	Херсонська	145,8	138,15	67,0	65,91	78,3	78,48	14,4	13,56	1,5	1,21	0,0	0,00	88,3	94,22
22	Хмельницька	102,3	86,92	68,5	55,94	43,2	40,48	0,9	0,61	0,0	0,00	0,1	0,12	26,7	28,05
23	Черкаська	131,2	105,29	83,3	63,44	64,3	52,81	0,8	0,63	0,6	0,47	0,0	0,02	8,8	6,26
24	Чернівецька	78,2	67,1	48,8	43,4	43,5	39,34	1,2	0,82	0,6	0,08	0,0	0,00	39,3	37,99
25	Чернігівська	254,0	222,55	141,5	119,02	97,1	87,01	6,6	3,92	15,3	12,38	0,6	0,45	87,4	65,85
26	м. Київ	141,6	127,81	37,3	30,46	55,4	48,29	1,6	1,8	0,8	0,82	0,0	0,45	58,6	48,56
27	м. Севастополь	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
	Україна	98,0	90,66	52,7	47,96	51,0	48,24	1,3	1,13	1,9	1,67	0,1	0,07	20,6	18,97

**Зубопротезування населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України,
питома вага виготовлених протезів (у %) за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Із загальної кількості протезів – питома вага виготовлених (%)						Із загальної кількості змінних протезів виготовлено бюгельних протезів	
		Одиночні коронки		Містковидні протези		Змінні протези		2017	2018
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	43,2	41,5	29,4	30,8	20,9	22,2	1,8	3,5
3	Волинська	52,5	52,2	23,7	23,4	23,7	23,9	1,1	1,2
4	Дніпропетровська	47,3	46,1	23,7	22,1	28,8	31,5	1,5	1,1
5	Донецька	45,6	43,6	22,6	23,2	30,4	32,2	0,1	0,1
6	Житомирська	42,9	40,4	30,8	31,5	23,0	24,6	4,2	4,3
7	Закарпатська	48,7	48,7	25,2	25,9	26,0	25,2	1,7	1,8
8	Запорізька	48,5	50,5	22,5	21,8	28,8	27,5	1,6	1,9
9	Івано-Франківська	48,8	49,8	30,2	29,3	18,9	18,7	0,3	0,5
10	Київська	52,5	53,5	23,7	22,6	23,4	23,7	0,2	0,3
11	Кіровоградська	48,6	49,3	25,7	25,3	25,2	24,6	1,2	1,0
12	Луганська	46,2	48,7	23,8	23,8	29,8	27,4	0,0	0,0
13	Львівська	46,4	47,1	24,7	24,8	28,7	27,4	1,4	1,5
14	Миколаївська	48,0	48,8	26,2	25,6	25,2	25,3	0,7	0,9
15	Одеська	45,7	45,5	23,1	24,2	30,0	29,2	2,8	2,5
16	Полтавська	40,5	40,7	33,5	32,8	25,0	25,7	0,8	0,6
17	Рівненська	47,1	45,3	31,5	31,8	21,2	22,7	0,4	0,6
18	Сумська	47,6	45,6	25,4	26,6	26,2	26,9	3,1	2,6
19	Тернопільська	42,9	44,1	33,1	31,9	23,9	23,9	0,1	0,2
20	Харківська	44,7	46,0	26,8	25,6	28,4	28,3	1,8	1,3
21	Херсонська	49,6	48,1	22,8	23,9	26,6	27,3	18,4	17,3
22	Хмельницька	47,8	47,4	32,0	30,5	20,2	22,1	2,0	1,5
23	Черкаська	46,8	47,2	29,7	28,4	22,9	23,7	1,2	1,2
24	Чернівецька	45,7	44,8	28,5	28,9	25,4	26,2	2,8	2,1
25	Чернігівська	49,5	50,0	27,6	26,8	18,9	19,6	6,8	4,5
26	м. Київ	60,0	61,4	15,8	14,6	23,5	23,2	2,9	3,7
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	48,0	48,0	25,8	25,4	25,0	25,5	2,5	2,4

**Зубопротезування населення у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України,
виготовлено протезів на одну особу, на одного зубного техніка за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Виготовлено зубних протезів:			
		на одну особу		на зайняту посаду зубного техника	
		2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	3,2	3,6	408,5	477,3
3	Волинська	2,2	2,3	258,6	299,2
4	Дніпропетровська	2,1	2,2	206,8	234,1
5	Донецька	2,5	2,4	272,0	262,4
6	Житомирська	3,0	2,9	257,1	223,1
7	Закарпатська	3,0	3,1	177,5	180,0
8	Запорізька	2,7	2,6	303,4	289,8
9	Івано-Франківська	3,0	2,9	176,2	190,9
10	Київська	2,5	2,6	295,8	292,5
11	Кіровоградська	2,2	2,3	384,3	385,1
12	Луганська	2,8	2,7	250,3	234,1
13	Львівська	2,1	2,3	120,8	139,1
14	Миколаївська	2,9	2,8	252,6	262,3
15	Одеська	2,3	2,4	167,6	167,8
16	Полтавська	2,2	2,2	335,5	349,7
17	Рівненська	1,9	2,0	236,5	233,3
18	Сумська	2,2	2,3	326,7	296,4
19	Тернопільська	2,2	2,3	136,2	145,0
20	Харківська	2,4	2,4	211,6	202,1
21	Херсонська	2,3	2,3	347,2	331,3
22	Хмельницька	2,3	2,2	270,7	260,8
23	Черкаська	2,7	2,7	351,1	306,0
24	Чернівецька	2,8	1,9	158,5	149,7
25	Чернігівська	2,6	2,5	438,1	390,1
26	м. Київ	2,2	2,3	188,7	167,2
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	2,4	2,4	242,5	240,1

Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Кількість осіб, які вперше оглянуті лікарем-ортодонтом						у тому числі:						
		абсолютні числа			на 10 тисяч населення			абсолютні числа			на 10 тисяч населення			
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
1	АР Крим	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	6 530	5 593	41,2	35,7	1 807	65	14,0	0,5	4 723	5 528	162,5	191,4	
3	Волинська	8 956	7 828	86,3	75,6	308	1	3,9	0,0	8 648	7 827	361,4	326,9	
4	Дніпропетровська	22 286	21 488	69,1	66,6	0	37	0,0	0,1	22 286	21 451	387,4	370,3	
5	Донецька	13 375	12 217	68,7	63,4	208	163	1,3	1,0	13 167	12 054	428,8	395,6	
6	Житомирська	32 079	33 139	258,4	269,0	568	508	5,7	5,1	31 511	32 631	1 303,2	1 355,2	
7	Закарпатська	10 536	9 609	83,9	76,5	1 656	2 505	17,2	26,0	8 880	7 104	304,1	243,0	
8	Запорізька	4 787	3 282	27,5	19,1	1 315	21	9,1	0,1	3 472	3 261	118,0	110,7	
9	Івано-Франківська	6 214	4 511	45,1	32,8	49	52	0,4	0,5	6 165	4 459	221,1	160,3	
10	Київська	24 546	29 584	142,0	169,2	92	96	0,7	0,7	24 454	29 488	744,3	877,4	
11	Кіровоградська	2 561	3 682	26,7	38,8	168	271	2,1	3,5	2 393	3 411	140,3	201,5	
12	Луганська	3 932	3 614	55,8	52,2	0	0	0,0	0,0	3 932	3 614	362,7	341,0	
13	Львівська	19 861	15 781	78,9	62,8	1 049	1 858	5,2	9,2	18 812	13 923	388,0	286,9	
14	Миколаївська	8 516	9 366	74,1	82,1	0	0	0,0	0,0	8 516	9 366	408,5	450,5	
15	Одеська	26 383	25 112	111,1	105,9	532	603	2,8	3,2	25 851	24 509	562,8	528,2	
16	Полтавська	13 745	13 815	96,9	98,3	70	60	0,6	0,5	13 675	13 755	582,9	587,3	
17	Рівненська	5 657	7 003	48,7	60,4	1 752	2 580	19,8	29,3	3 905	4 423	140,3	158,8	
18	Сумська	12 422	13 592	112,7	124,5	0	0	0,0	0,0	12 422	13 592	716,6	792,0	
19	Тернопільська	8 030	6 789	76,0	64,7	100	49	1,2	0,6	7 930	6 740	397,5	341,0	
20	Харківська	21 295	21 841	79,3	81,5	0	0	0,0	0,0	21 295	21 841	499,6	506,0	
21	Херсонська	12 426	13 932	117,9	133,3	356	514	4,2	6,1	12 070	13 418	610,1	679,3	
22	Хмельницька	8 717	20 474	68,0	161,1	364	3 964	3,5	38,3	8 353	16 510	350,1	696,2	
23	Черкаська	18 791	16 176	153,1	132,9	1 411	674	13,8	6,6	17 380	15 502	855,8	769,4	
24	Чернівецька	7 354	8 035	81,3	88,9	440	429	6,1	6,0	6 914	7 606	374,9	412,1	
25	Чернігівська	5 048	5 625	49,3	55,6	119	94	1,4	1,1	4 929	5 531	299,6	339,5	
26	м. Київ	52 812	46 933	183,1	162,2	545	1 440	2,3	6,1	52 267	45 493	994,9	841,3	
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	
	Україна	356 859	359 021	84,1	85,0	12 909	15 984	3,7	4,6	343 950	343 037	451,6	450,8	

Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017 рік

№ з/п	Адміністративні території	Кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування - всього		у тому числі:		
		абсолютні числа	на 10 тисяч населення	дорослі 18 років і старші абсолютні числа	на 10 тисяч населення	діти віком до 17 років включно на 10 тисяч населення
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0
2	Вінницька	916	5,8	14	0,1	902
3	Волинська	1 011	9,7	6	0,1	1 005
4	Дніпропетровська	5 907	18,3	0	0,0	5 907
5	Донецька	979	5,0	46	0,3	933
6	Житомирська	1 067	8,6	11	0,1	1 056
7	Закарпатська	920	7,3	183	1,9	737
8	Запорізька	794	4,6	4	0,0	790
9	Івано-Франківська	2 172	15,8	12	0,1	2 160
10	Київська	1 824	10,6	5	0,0	1 819
11	Кіровоградська	554	5,8	105	1,3	449
12	Луганська	937	13,3	0	0,0	937
13	Львівська	3 757	14,9	267	1,3	3 490
14	Миколаївська	1 321	11,5	0	0,0	1 321
15	Одеська	2 016	8,5	121	0,6	1 895
16	Полтавська	1 423	10,0	13	0,1	1 410
17	Рівненська	537	4,6	13	0,1	524
18	Сумська	953	8,6	0	0,0	953
19	Тернопільська	2 380	22,5	0	0,0	2 380
20	Харківська	3 580	13,3	0	0,0	3 580
21	Херсонська	989	9,4	12	0,1	977
22	Хмельницька	533	4,2	22	0,2	511
23	Черкаська	1 886	15,4	136	1,3	1 750
24	Чернівецька	2 195	24,3	20	0,3	2 175
25	Чернігівська	508	5,0	11	0,1	497
26	м. Київ	6 722	23,3	101	0,4	6 621
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0
Україна		45 881	10,8	1 102	0,3	44 779
						58,8

Ортодонтична допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування - всього		у тому числі:		
		абсолютні числа	на 10 тисяч населення	дорослі 18 років і старші абсолютні числа	на 10 тисяч населення	діти віком до 17 років включно на 10 тисяч населення
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0
2	Вінницька	1 177	7,5	355	2,8	822
3	Волинська	983	9,5	0	0,0	983
4	Дніпропетровська	5 554	17,2	0	0,0	5 554
5	Донецька	961	5,0	5	0,0	956
6	Житомирська	1 084	8,8	4	0,0	1 080
7	Закарпатська	1 073	8,5	354	3,7	719
8	Запорізька	785	4,6	7	0,0	778
9	Івано-Франківська	1 579	11,5	9	0,1	1 570
10	Київська	1 587	9,1	10	0,1	1 577
11	Кіровоградська	588	6,2	93	1,2	495
12	Луганська	470	6,8	0	0,0	470
13	Львівська	2 855	11,4	265	1,3	2 590
14	Миколаївська	1 358	11,9	0	0,0	1 358
15	Одеська	2 003	8,4	152	0,8	1 851
16	Полтавська	911	6,5	3	0,0	908
17	Рівненська	554	4,8	18	0,2	536
18	Сумська	923	8,5	0	0,0	923
19	Тернопільська	1 597	15,2	0	0,0	1 597
20	Харківська	3 889	14,5	0	0,0	3 889
21	Херсонська	986	9,4	16	0,2	970
22	Хмельницька	581	4,6	25	0,2	556
23	Черкаська	1 925	15,8	157	1,5	1 768
24	Чернівецька	2 481	27,5	20	0,3	2 461
25	Чернігівська	549	5,4	9	0,1	540
26	м. Київ	5 938	20,5	229	1,0	5 709
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0
Україна		42 391	10,0	1 731	0,5	40 660
						53,4

**Кількість пролікованих зубів з приводу карієсу у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	527 583	410 472	376 990	296 484	150 593	113 988
3	Волинська	400 908	338 703	286 074	237 807	114 834	100 896
4	Дніпропетровська	1 553 352	1 487 210	1 123 476	1 081 118	429 876	406 092
5	Донецька	620 519	540 021	447 406	398 333	173 113	141 688
6	Житомирська	762 725	644 489	554 060	444 871	208 665	199 618
7	Закарпатська	1 044 619	987 457	742 593	694 119	302 026	293 338
8	Запорізька	550 958	509 648	391 584	355 162	159 374	154 486
9	Івано-Франківська	954 756	888 298	699 123	661 227	255 633	227 071
10	Київська	739 399	734 509	565 284	566 392	174 115	168 117
11	Кіровоградська	534 468	524 409	413 948	407 608	120 520	116 801
12	Луганська	322 547	322 894	255 692	254 086	66 855	68 808
13	Львівська	1 600 458	1 220 786	1 105 859	859 331	494 599	361 455
14	Миколаївська	392 059	359 520	279 188	258 861	112 871	100 659
15	Одеська	1 252 791	1 173 665	943 979	862 560	308 812	311 105
16	Полтавська	959 159	886 605	767 140	712 049	192 019	174 556
17	Рівненська	554 102	512 697	415 962	400 602	138 140	112 095
18	Сумська	631 849	573 574	504 609	462 082	127 240	111 492
19	Тернопільська	559 129	465 937	421 693	349 901	137 436	116 036
20	Харківська	1 651 929	1 594 338	1 323 080	1 275 850	328 849	318 488
21	Херсонська	395 076	382 006	283 205	272 656	111 871	109 350
22	Хмельницька	616 378	525 796	436 160	386 980	180 218	138 816
23	Черкаська	850 235	829 472	628 105	600 331	222 130	229 141
24	Чернівецька	566 055	522 656	378 659	347 930	187 396	174 726
25	Чернігівська	601 472	602 464	504 738	510 519	96 734	91 945
26	м. Київ	1 122 585	1 021 644	744 013	657 185	378 572	364 459
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		19 765 111	18 059 270	14 592 620	13 354 044	5 172 491	4 705 226

**Питома вага пролікованих зубів з приводу карієсу до усіх стоматологічних відвідувань (у %)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші 2018		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	53,2	49,7	58,8	55,3	43,0	39,4
3	Волинська	48,9	48,5	50,5	49,0	45,2	47,5
4	Дніпропетровська	48,2	47,8	50,7	50,7	42,6	41,5
5	Донецька	44,4	42,5	41,9	40,6	52,5	49,0
6	Житомирська	65,9	58,6	67,9	58,1	61,1	59,7
7	Закарпатська	102,7	110,5	113,5	121,9	83,2	90,3
8	Запорізька	55,0	53,9	50,7	49,9	69,3	65,9
9	Івано-Франківська	68,4	70,6	69,2	72,3	66,4	65,8
10	Київська	49,0	52,0	52,6	55,8	40,2	42,2
11	Кіровоградська	53,7	54,8	56,1	57,5	46,8	47,1
12	Луганська	59,2	60,1	59,4	58,8	58,2	65,3
13	Львівська	60,3	59,5	56,9	56,5	69,7	68,0
14	Миколаївська	51,4	50,8	55,9	54,7	42,9	42,9
15	Одеська	59,6	59,5	64,0	64,1	49,2	49,7
16	Полтавська	54,9	53,9	58,1	57,4	44,9	42,9
17	Рівненська	56,4	57,3	57,4	61,9	53,7	45,4
18	Сумська	56,0	54,9	61,4	60,8	41,6	39,1
19	Тернопільська	60,2	58,1	64,4	61,9	50,1	48,9
20	Харківська	47,5	48,3	49,3	49,9	41,4	42,6
21	Херсонська	40,0	39,5	45,4	43,9	30,9	31,7
22	Хмельницька	59,8	58,3	59,2	59,9	61,2	54,3
23	Черкаська	65,1	64,6	66,9	66,1	60,3	61,2
24	Чернівецька	68,6	68,8	67,5	68,4	70,7	69,7
25	Чернігівська	55,3	57,4	57,3	59,7	47,0	47,6
26	м. Київ	47,2	47,7	51,2	53,3	41,0	40,1
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	55,7	55,5	57,7	57,7	51,0	50,1

**Кількість пролікованих зубів із ускладненим карієсом у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	137 519	114 735	104 075	88 656	33 444	26 079
3	Волинська	141 524	114 457	103 522	79 785	38 002	34 672
4	Дніпропетровська	327 475	322 339	245 447	244 235	82 028	78 104
5	Донецька	145 702	130 492	116 377	102 631	29 325	27 861
6	Житомирська	191 162	159 770	150 356	118 985	40 806	40 785
7	Закарпатська	282 786	250 373	187 849	158 062	94 937	92 311
8	Запорізька	144 177	137 967	105 792	100 631	38 385	37 336
9	Івано-Франківська	238 006	221 947	187 667	179 526	50 339	42 421
10	Київська	200 820	192 801	156 349	148 106	44 471	44 695
11	Кіровоградська	126 322	125 179	99 775	98 819	26 547	26 360
12	Луганська	87 207	86 012	71 213	69 374	15 994	16 638
13	Львівська	408 867	323 199	297 299	243 788	111 568	79 411
14	Миколаївська	102 644	96 285	73 573	68 773	29 071	27 512
15	Одеська	288 990	275 275	237 697	224 939	51 293	50 336
16	Полтавська	185 433	176 447	157 116	148 854	28 317	27 593
17	Рівненська	165 666	148 664	145 500	129 293	20 166	19 371
18	Сумська	97 346	91 502	79 675	74 492	17 671	17 010
19	Тернопільська	151 344	125 223	107 732	86 117	43 612	39 106
20	Харківська	358 157	338 668	295 325	278 016	62 832	60 652
21	Херсонська	68 048	65 730	56 155	54 492	11 893	11 238
22	Хмельницька	162 145	147 707	118 946	109 316	43 199	38 391
23	Черкаська	143 332	140 588	109 034	102 004	34 298	38 584
24	Чернівецька	149 835	136 891	103 076	93 820	46 759	43 071
25	Чернігівська	158 781	159 651	138 546	139 724	20 235	19 927
26	м. Київ	315 891	357 154	243 741	255 993	72 150	101 161
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		4 779 179	4 439 056	3 691 837	3 398 431	1 087 342	1 040 625

Щитома вага ускладненого карієсу до усіх пролікованих зубів з приводу карієсу (у %) у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Всє населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	26,1	28,0	27,6	29,9	22,2	22,9
3	Волинська	35,3	33,8	36,2	33,6	33,1	34,4
4	Дніпропетровська	21,1	21,7	21,8	22,6	19,1	19,2
5	Донецька	23,5	24,2	26,0	25,8	16,9	19,7
6	Житомирська	25,1	24,8	27,1	26,7	19,6	20,4
7	Закарпатська	27,1	25,4	25,3	22,8	31,4	31,5
8	Запорізька	26,2	27,1	27,0	28,3	24,1	24,2
9	Івано-Франківська	24,9	25,0	26,8	27,2	19,7	18,7
10	Київська	27,2	26,2	27,7	26,1	25,5	26,6
11	Кіровоградська	23,6	23,9	24,1	24,2	22,0	22,6
12	Луганська	27,0	26,6	27,9	27,3	23,9	24,2
13	Львівська	25,5	26,5	26,9	28,4	22,6	22,0
14	Миколаївська	26,2	26,8	26,4	26,6	25,8	27,3
15	Одеська	23,1	23,5	25,2	26,1	16,6	16,2
16	Полтавська	19,3	19,9	20,5	20,9	14,7	15,8
17	Рівненська	29,9	29,0	35,0	32,3	14,6	17,3
18	Сумська	15,4	16,0	15,8	16,1	13,9	15,3
19	Тернопільська	27,1	26,9	25,5	24,6	31,7	33,7
20	Харківська	21,7	21,2	22,3	21,8	19,1	19,0
21	Херсонська	17,2	17,2	19,8	20,0	10,6	10,3
22	Хмельницька	26,3	28,1	27,3	28,2	24,0	27,7
23	Черкаська	16,9	16,9	17,4	17,0	15,4	16,8
24	Чернівецька	26,5	26,2	27,2	27,0	25,0	24,7
25	Чернігівська	26,4	26,5	27,4	27,4	20,9	21,7
26	м.Київ	28,1	35,0	32,8	39,0	19,1	27,8
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	24,2	24,6	25,3	25,4	21,0	22,1

**Проведено курс лікування з приводу захворювань слизової оболонки порожнини рота
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	9 885	7 341	5 631	3 754	4 254	3 587
3	Волинська	4 265	4 297	2 770	3 181	1 495	1 116
4	Дніпропетровська	60 366	52 415	48 693	40 572	11 673	11 843
5	Донецька	14 323	8 798	10 941	6 270	3 382	2 528
6	Житомирська	7 889	6 613	3 734	2 965	4 155	3 648
7	Закарпатська	16 122	14 510	9 426	9 614	6 696	4 896
8	Запорізька	4 549	4 551	2 398	2 462	2 151	2 089
9	Івано-Франківська	13 672	11 221	9 769	7 647	3 903	3 574
10	Київська	11 159	11 017	7 820	7 768	3 339	3 249
11	Кіровоградська	6 410	6 385	3 638	3 512	2 772	2 873
12	Луганська	3 520	2 898	1 554	1 500	1 966	1 398
13	Львівська	46 795	36 533	34 475	27 232	12 320	9 301
14	Миколаївська	5 976	6 333	2 952	3 210	3 024	3 123
15	Одеська	13 490	12 337	8 650	8 477	4 840	3 860
16	Полтавська	11 328	10 946	7 941	7 617	3 387	3 329
17	Рівненська	25 576	24 044	22 950	21 854	2 626	2 190
18	Сумська	3 809	2 902	2 032	1 493	1 777	1 409
19	Тернопільська	6 991	6 191	3 431	3 153	3 560	3 038
20	Харківська	10 734	9 338	7 774	6 530	2 960	2 808
21	Херсонська	2 471	2 551	1 076	1 284	1 395	1 267
22	Хмельницька	10 080	9 392	5 916	6 000	4 164	3 392
23	Черкаська	10 148	9 868	5 919	6 377	4 229	3 491
24	Чернівецька	12 300	11 888	8 834	8 819	3 466	3 069
25	Чернігівська	5 954	6 045	3 482	3 830	2 472	2 215
26	м.Київ	79 422	76 991	65 094	64 900	14 328	12 091
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		397 234	355 405	286 900	260 021	110 334	95 384

**Захворюваність слизової оболонки порожнини рота (на 10 тисяч населення)
у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	62,4	46,8	43,6	29,3	146,3	124,2
3	Волинська	41,1	41,5	34,7	39,9	62,5	46,6
4	Дніпропетровська	187,1	162,4	183,6	153,2	202,9	204,4
5	Донецька	73,6	45,6	66,8	38,6	110,1	83,0
6	Житомирська	63,6	53,7	37,4	29,9	171,8	151,5
7	Закарпатська	128,4	115,6	97,8	99,8	229,3	167,5
8	Запорізька	26,2	26,4	16,6	17,2	73,1	70,9
9	Івано-Франківська	99,3	81,6	88,9	69,7	140,0	128,5
10	Київська	64,6	63,0	55,9	55,0	101,6	96,7
11	Кіровоградська	66,8	67,2	46,1	45,0	162,5	169,7
12	Луганська	50,0	41,8	26,1	25,6	181,3	131,9
13	Львівська	186,0	145,5	169,8	134,4	254,1	191,6
14	Миколаївська	52,0	55,5	31,4	34,4	145,1	150,2
15	Одеська	56,8	52,0	45,1	44,4	105,4	83,2
16	Полтавська	79,8	77,9	67,0	65,0	144,4	142,1
17	Рівненська	220,2	207,3	259,8	248,0	94,4	78,6
18	Сумська	34,6	26,6	21,9	16,2	102,5	82,1
19	Тернопільська	66,2	59,0	40,1	37,0	178,5	153,7
20	Харківська	40,0	34,9	34,4	29,1	69,4	65,1
21	Херсонська	23,4	24,4	12,6	15,1	70,5	64,1
22	Хмельницька	78,6	73,9	56,7	58,0	174,5	143,0
23	Черкаська	82,7	81,1	57,8	62,8	208,2	173,3
24	Чернівецька	135,9	131,6	122,6	122,6	187,9	166,3
25	Чернігівська	58,1	59,8	40,5	45,1	150,3	136,0
26	м.Київ	275,3	266,1	275,9	275,9	272,7	223,6
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	93,7	84,2	82,4	75,1	144,9	125,4

Злоякісні новоутворення губи та ротової порожнини серед населення України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Злоякісні новоутворення губи			Злоякісні новоутворення ротової порожнини		
		Контингент хворих на кінець року	Зареєстровано захворювань вперше в житті	на 100 000 населення	Контингент хворих на кінець року	Зареєстровано захворювань вперше в житті	на 100 000 населення
		абсолютні числа	абсолютні числа	на 100 000 населення	абсолютні числа	абсолютні числа	на 100 000 населення
1	АР Крим	0	0	0,0	0	0	0,0
2	Вінницька	627	29	1,8	445	100	6,4
3	Волинська	28,2	18	1,7	244	55	5,3
4	Дніпропетровська	17,9	29	0,9	514	173	5,4
5	Донецька	27,7	18	0,9	443	83	4,3
6	Житомирська	33,6	27	2,2	316	89	7,2
7	Закарпатська	21,3	14	1,1	281	74	5,9
8	Запорізька	32,5	29	1,7	425	93	5,4
9	Івано-Франківська	23,5	20	1,5	246	72	5,2
10	Київська	36,5	29	1,7	550	98	5,6
11	Кіровоградська	41,3	25	2,6	226	57	6,0
12	Луганська	32,9	5	0,7	142	34	4,9
13	Львівська	33,3	38	1,5	580	106	4,2
14	Миколаївська	50,1	20	1,8	372	57	5,0
15	Одеська	33,9	38	1,6	758	132	5,6
16	Полтавська	39,5	20	1,4	500	85	6,0
17	Рівненська	21,0	11	0,9	246	59	5,1
18	Сумська	45,7	20	1,8	413	83	7,6
19	Тернопільська	41,9	11	1,0	258	59	5,6
20	Харківська	26,4	20	0,7	768	164	6,1
21	Херсонська	43,3	20	1,9	232	65	6,2
22	Хмельницька	44,3	22	1,7	310	80	6,3
23	Черкаська	41,8	38	3,1	397	89	7,3
24	Чернівецька	50,6	13	1,4	208	27	3,0
25	Чернігівська	31,5	17	1,7	248	61	6,0
26	м. Київ	6,9	8	0,3	706	132	4,6
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0	0	0,0
	Україна	12 007	539	1,3	9 828	2 127	5,0
		28,4			23,3		

Хірургічна стоматологічна допомога у закладах охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Операції на щелепно-лицьовій ділянці та ротовій порожнині в амбулаторно-поліклінічних закладах				Операції з приводу хвороб ротової порожнини, залоз та щелеп у стаціонарі			
		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,00
2	Вінницька	6 533	6 214	41,3	39,6	2 803	3 213	17,7	20,48
3	Волинська	8 539	8 462	82,2	81,7	283	268	2,7	2,59
4	Дніпропетровська	19 237	18 334	59,6	56,8	4 290	4 688	13,3	14,52
5	Донецька	11 034	10 202	56,7	52,9	874	831	4,5	4,31
6	Житомирська	13 995	13 220	112,7	107,3	733	716	5,9	5,81
7	Закарпатська	3 072	2 710	24,5	21,6	70	80	0,6	0,64
8	Запорізька	7 394	7 256	42,5	42,1	983	1 023	5,7	5,94
9	Івано-Франківська	8 944	8 320	64,9	60,5	50	56	0,4	0,41
10	Київська	9 552	8 912	55,3	51,0	2 278	2 336	13,2	13,36
11	Кіровоградська	5 515	5 803	57,5	61,1	1 152	934	12,0	9,83
12	Луганська	1 532	1 342	21,8	19,4	320	282	4,5	4,07
13	Львівська	12 145	10 096	48,3	40,2	2 923	3 032	11,6	12,07
14	Миколаївська	11 537	10 545	100,4	92,5	951	981	8,3	8,6
15	Одеська	23 349	21 538	98,3	90,8	388	369	1,6	1,56
16	Полтавська	21 249	20 116	149,7	143,1	700	958	4,9	6,81
17	Рівненська	5 082	5 484	43,7	47,3	1 130	1 062	9,7	9,16
18	Сумська	7 496	6 880	68,0	63,0	133	101	1,2	0,92
19	Тернопільська	2 091	1 511	19,8	14,4	795	1 047	7,5	9,98
20	Харківська	26 134	24 656	97,3	92,1	6 494	6 718	24,2	25,08
21	Херсонська	2 481	2 003	23,5	19,2	1 509	1 766	14,3	16,89
22	Хмельницька	6 366	6 450	49,7	50,7	935	765	7,3	6,02
23	Черкаська	8 113	8 015	66,1	65,9	1 183	1 127	9,6	9,26
24	Чернівецька	4 968	5 033	54,9	55,7	268	196	3,0	2,17
25	Чернігівська	12 512	12 561	122,1	124,2	735	664	7,2	6,56
26	м. Київ	24 893	24 013	86,3	83,0	3 103	3 262	10,8	11,27
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,00
	Україна	263 763	249 676	62,2	59,1	35 083	36 475	8,3	8,64

Кількість лікарів-стоматологів та зубних лікарів у приватних закладах охорони здоров'я України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Стоматологи			Зубні лікарі			Всього		
		штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи	штатні	зайняті	фізичні особи
1	АР Крим	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
2	Вінницька	331,00	311,25	296	18,00	18,00	18	349,00	329,25	314
3	Волинська	99,25	99,00	102	2,00	2,00	2	101,25	101,00	104
4	Дніпропетровська	699,25	688,25	678	7,75	7,75	7	707,00	696,00	685
5	Донецька	289,00	284,25	277	2,00	2,00	2	291,00	286,25	279
6	Житомирська	231,00	210,00	182	117,5	111,00	110	348,50	321,00	292
7	Закарпатська	251,75	250,25	238	4,00	4,00	4	255,75	254,25	242
8	Запорізька	434,25	392,00	370	9,75	9,75	9	444,00	401,75	379
9	Івано-Франківська	404,00	396,25	386	5,00	5,00	5	409,00	401,25	391
10	Київська	420,5	403,75	384	5,00	5,00	5	425,50	408,75	389
11	Кіровоградська	145,00	142,75	132	2,00	2,00	2	147,00	144,75	134
12	Луганська	110,5	106,00	95	1,00	1,00	1	111,50	107,00	96
13	Львівська	404,00	400,5	375	3,00	3,00	3	407,00	403,50	378
14	Миколаївська	92,75	88,00	174	0,00	0,00	0	92,75	88,00	174
15	Одеська	72,00	65,25	62	1,00	1,00	1	73,00	66,25	63
16	Полтавська	172,5	171,00	159	0,00	0,00	0	172,50	171,00	159
17	Рівненська	191,75	190,00	192	70,00	69,5	72	261,75	259,50	264
18	Сумська	235,00	232,5	213	2,5	2,5	2	237,50	235,00	215
19	Тернопільська	197,75	196,00	202	9,00	9,00	9	206,75	205,00	211
20	Харківська	1207,25	1177,75	1149	0,00	0,00	0	1207,25	1177,75	1149
21	Херсонська	248,5	225,5	228	9,00	9,00	9	257,50	234,50	237
22	Хмельницька	339,75	334,25	311	142,5	139,5	136	482,25	473,75	447
23	Черкаська	273,75	271,00	244	2,00	2,00	2	275,75	273,00	246
24	Чернівецька	75,25	72,25	77	1,00	1,00	1	76,25	73,25	78
25	Чернігівська	72,25	66,75	66	0,00	0,00	0	72,25	66,75	66
26	м. Київ	1337,25	1273,25	1189	13,00	13,00	12	1350,25	1286,25	1201
27	м. Севастополь	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
Україна		8 335,25	8 047,75	7 781	427,00	417,00	412	8 762,25	8 464,75	8 193

Штаги зубних техніків у приватних закладах охорони здоров'я України за 2018 рік

№ з/п	Адміністративні території	Кількість посад у цілому в закладі		у тому числі в поліклініці (амбулаторії), диспансері, консультанції		Кількість фізичних осіб основних працівників у цілому в закладі на зайнятих посадах
		штатні	зайняті	штатні	зайняті	
1	АР Крим	0,00	0,00	0,00	0,00	0
2	Вінницька	1,25	1,00	1,25	1,00	1
3	Волинська	13,00	13,00	13,00	13,00	13
4	Дніпропетровська	39,5	36,5	39,5	36,5	38
5	Донецька	19,5	18,5	16,5	15,5	19
6	Житомирська	26,00	24,25	26,00	24,25	26
7	Закарпатська	4,00	4,00	4,00	4,00	4
8	Запорізька	67,25	60,75	36,75	33,75	66
9	Івано-Франківська	44,5	44,5	44,5	44,5	42
10	Київська	14,75	14,75	14,75	14,75	15
11	Кіровоградська	9,00	9,00	9,00	9,00	9
12	Луганська	14,00	14,00	13,00	13,00	14
13	Львівська	2,00	2,00	2,00	2,00	2
14	Миколаївська	0,00	0,00	0,00	0,00	0
15	Одеська	0,00	0,00	0,00	0,00	0
16	Полтавська	1,00	1,00	1,00	1,00	1
17	Рівненська	22,00	20,5	22,00	20,5	22
18	Сумська	1,25	1,00	1,25	1,00	2
19	Тернопільська	7,00	6,5	5,00	5,00	7
20	Харківська	44,75	44,25	44,75	44,25	55
21	Херсонська	0,00	0,00	0,00	0,00	0
22	Хмельницька	38,25	37,5	38,25	37,5	38
23	Черкаська	17,00	17,00	17,00	17,00	17
24	Чернівецька	1,5	1,5	1,5	1,5	2
25	Чернігівська	10,5	10,5	10,5	10,5	11
26	м. Київ	61,5	60,5	61,5	60,5	59
27	м. Севастополь	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Україна		459,5	442,5	423,00	410,00	463

**Кількість відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього
у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Кількість приватних стоматологічних кабінетів		Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно		Кількість відвідувань на 1 зайняту посаду лікаря-стоматолога	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
2	Вінницька	186	168	287 296	309 783	264 533	287 050	22 763	22 733	937,3	940,9
3	Волинська	67	77	92 131	93 037	86 961	87 667	5 170	5 370	985,4	921,2
4	Дніпропетровська	249	328	623 288	622 304	600 908	599 871	22 380	22 433	900,4	913,8
5	Донецька	126	130	196 010	212 217	186 961	200 843	9 049	11 374	795,2	780,9
6	Житомирська	164	177	214 010	226 921	213 260	223 639	750	3 282	684,8	706,9
7	Закарпатська	164	178	157 997	181 181	139 878	160 956	18 119	20 225	696,0	712,6
8	Запорізька	121	130	354 939	336 850	289 647	287 380	65 292	49 470	908,4	1 245,3
9	Івано-Франківська	234	212	371 186	395 638	346 292	366 261	24 894	29 377	1 067,4	986,0
10	Київська	132	184	395 675	366 077	378 181	341 796	17 494	24 281	1 147,7	895,6
11	Кіровоградська	94	115	148 171	147 813	146 700	144 615	1 471	3 198	1 126,8	1 021,2
12	Луганська	68	53	134 174	128 490	1 288 16	123 829	5 358	4 661	1 225,3	1 235,5
13	Львівська	214	197	235 443	244 750	231 501	222 294	21 942	22 456	653,6	606,6
14	Миколаївська	119	112	91 255	142 882	90 540	141 361	715	1 521	590,6	1 623,7
15	Одеська	36	45	38 264	51 986	37 171	47 746	1 093	4 240	413,7	784,7
16	Полтавська	121	115	234 341	185 482	232 186	182 976	2 155	2 506	129,6	1 084,7
17	Рівненська	148	167	332 755	377 816	301 467	346 848	31 288	30 968	1 459,5	1 455,9
18	Сумська	103	187	228 748	264 043	218 246	250 879	10 502	13 164	1 135,2	1 123,6
19	Тернопільська	121	127	168 948	195 381	163 457	183 921	5 491	11 460	893,9	1 097,6
20	Харківська	511	530	623 369	687 557	604 252	655 084	19 117	32 473	591,6	583,8
21	Херсонська	91	68	427 934	458 360	392 078	427 038	35 856	31 322	1 817,1	1 954,6
22	Хмельницька	270	281	376 605	424 331	356 139	404 383	20 466	19 948	858,8	895,7
23	Черкаська	186	189	270 162	264 309	251 655	248 032	18 507	16 277	1 059,5	968,2
24	Чернівецька	46	47	58 195	57 166	57 245	55 973	950	1 193	732,0	825,5
25	Чернігівська	50	40	107 863	107 406	107 270	106 836	593	570	1 261,6	1 609,1
26	м. Київ	273	254	682 359	783 468	618 806	700 656	63 553	82 812	605,3	610,8
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	Україна	3 894	4 111	6 851 118	7 265 248	6 426 150	6 797 934	424 968	467 314	816,2	878,9

**Кількість первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів – усього
у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	142 434	141 534	131 363	129 882	11 071	11 652
3	Волинська	28 992	32 313	26 975	30 553	2 017	1 760
4	Дніпропетровська	293 202	287 948	282 918	278 622	10 284	9 326
5	Донецька	84 638	105 437	80 980	101 071	3 658	4 366
6	Житомирська	93 020	98 879	92 585	96 874	435	2 005
7	Закарпатська	71 638	77 697	61 607	66 388	10 031	11 309
8	Запорізька	110 645	115 793	88 658	97 463	21 987	18 330
9	Івано-Франківська	158 455	166 716	146 635	151 197	11 820	15 519
10	Київська	139 860	145 736	131 574	135 248	8 286	10 488
11	Кіровоградська	59 937	60 040	59 015	58 553	922	1 487
12	Луганська	58 427	55 151	56 559	53 469	1 868	1 682
13	Львівська	95 611	94 232	85 797	83 831	9 814	10 401
14	Миколаївська	51 759	74 336	51 360	73 347	399	989
15	Одеська	18 502	25 147	18 104	23 566	398	1 581
16	Полтавська	123 293	86 740	122 439	85 719	854	1 021
17	Рівненська	133 308	146 070	116 594	128 497	16 714	17 573
18	Сумська	94 523	111 249	91 167	106 283	3 356	4 966
19	Тернопільська	70 195	87 270	66 751	82 039	3 444	5 231
20	Харківська	211 160	239 235	202 887	227 521	8 273	11 714
21	Херсонська	177 854	176 453	160 767	160 608	17 087	15 845
22	Хмельницька	150 054	184 494	141 996	175 254	8 058	9 240
23	Черкаська	112 977	108 201	102 861	99 666	10 116	8 535
24	Чернівецька	26 675	24 852	26 209	24 126	466	726
25	Чернігівська	46 564	47 821	46 426	47 737	138	84
26	м. Київ	314 023	357 759	288 919	315 016	25 104	42 743
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		2 867 746	3 051 103	2 681 146	2 832 530	186 600	218 573

Питома вага первинних відвідувань до лікарів-стоматологів та зубних лікарів серед усіх відвідувань до лікарів стоматологічного профілю (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2	Вінницька	49,6	45,7	49,6	41,9	48,6	51,3
3	Волинська	31,5	34,7	31,0	32,8	39,0	32,8
4	Дніпропетровська	47,0	46,3	47,1	44,8	46,0	41,6
5	Донецька	43,2	49,7	43,3	47,6	40,4	38,4
6	Житомирська	43,5	43,6	43,4	42,7	58,0	61,1
7	Закарпатська	45,3	42,9	44,0	36,6	55,4	55,9
8	Запорізька	31,2	34,4	30,6	28,9	33,7	37,1
9	Івано-Франківська	42,7	42,1	42,3	38,2	47,5	52,8
10	Київська	35,3	39,8	34,8	36,9	47,4	43,2
11	Кіровоградська	40,5	40,6	40,2	39,6	62,7	46,5
12	Луганська	43,5	42,9	43,9	41,6	34,9	36,1
13	Львівська	40,6	38,5	37,1	34,3	44,7	46,3
14	Миколаївська	56,7	52,0	56,7	51,3	55,8	65,0
15	Одеська	48,4	48,4	48,7	45,3	36,4	37,3
16	Полтавська	52,6	46,8	52,7	46,2	39,6	40,7
17	Рівненська	40,1	38,7	38,7	34,0	53,4	56,7
18	Сумська	41,3	42,1	41,8	40,3	32,0	37,7
19	Тернопільська	41,5	44,7	40,8	42,0	62,7	45,6
20	Харківська	33,9	34,8	33,6	33,1	43,3	36,1
21	Херсонська	41,6	38,5	41,0	35,0	47,7	50,6
22	Хмельницька	39,8	43,5	39,9	41,3	39,4	46,3
23	Черкаська	41,8	40,9	40,9	37,7	54,7	52,4
24	Чернівецька	45,8	43,5	45,8	42,2	49,1	60,9
25	Чернігівська	43,2	44,5	43,3	44,4	23,3	14,7
26	м. Київ	46,0	45,7	46,7	40,2	39,5	51,6
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Україна		41,9	42,0	41,7	39,0	43,9	46,8

**Сановано в порядку планової санації та за зверненнями у приватних закладах охорони здоров'я України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	86 750	91 608	80498	84 688	6 252	6 920
3	Волинська	18 956	23 074	17520	21 583	1 436	1 491
4	Дніпропетровська	176 541	188 438	169349	181 958	7 192	6 480
5	Донецька	60 683	75 926	58500	72 436	2 183	3 490
6	Житомирська	55 152	59 945	54892	59 004	260	941
7	Закарпатська	51 613	60 228	43007	51 341	8 606	8 887
8	Запорізька	93 492	105 041	78163	91 448	15 329	13 593
9	Івано-Франківська	127 351	144 219	118068	131 643	9 283	12 576
10	Київська	83 551	90 604	78165	80 717	5 386	9 887
11	Кіровоградська	36 451	36 499	35951	35 704	500	795
12	Луганська	47 174	45 070	46188	44 371	986	699
13	Львівська	75 651	88 791	66496	78 670	9 155	10 121
14	Миколаївська	31 283	33 486	31266	32 987	17	499
15	Одеська	12 681	18 428	12290	17 104	391	1 324
16	Полтавська	86 845	62 656	85983	61 777	862	879
17	Рівненська	116 740	130 352	104052	118 764	12 688	11 588
18	Сумська	54 695	62 947	53385	61 024	1 310	1 923
19	Тернопільська	45 890	62 209	43363	58 182	2 527	4 027
20	Харківська	177 104	262 128	173363	256 252	3 741	5 876
21	Херсонська	108 161	102 300	101189	95 484	6 972	6 816
22	Хмельницька	150 405	170 092	141037	159 572	9 368	10 520
23	Черкаська	88 517	90 380	80692	82 497	7 825	7 883
24	Чернівецька	18 530	19 780	18189	19 281	341	499
25	Чернігівська	35 879	31 446	35429	31 406	450	40
26	м. Київ	123 950	137 075	110605	122 895	13 345	14 180
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		1 964 045	2 192 722	1 837 640	2 050 788	126 405	141 934

Планова санація населення у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Із числа оглянутих, потребують санації (абсолютні числа)					
		Все населення		дорослі 18 років і старші		діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	1 426	610	1426	610	0	0
3	Волинська	0	0	0	0	0	0
4	Дніпропетровська	21 111	15 464	19520	14 402	1 591	1 062
5	Донецька	11 467	25 480	10867	23 753	600	1 727
6	Житомирська	347	260	347	260	0	0
7	Закарпатська	3 159	5 230	2615	4 858	544	372
8	Запорізька	39 686	43 098	32300	36 205	7 386	6 893
9	Івано-Франківська	7 401	11 610	6004	9 619	1 397	1 991
10	Київська	27 955	26 138	26528	22 206	1 427	3 932
11	Кіровоградська	155	350	155	350	0	0
12	Луганська	839	849	800	818	39	31
13	Львівська	21 071	17 524	17127	15 249	3 944	2 275
14	Миколаївська	321	0	321	0	0	0
15	Одеська	1 043	1 698	977	1 457	66	241
16	Полтавська	6 158	9 219	6158	9 219	0	0
17	Рівненська	15 043	13 392	12068	10 885	2 975	2 507
18	Сумська	815	1 652	788	1 380	27	272
19	Тернопільська	10 805	14 182	10402	12 647	403	1 535
20	Харківська	17 819	15 326	17638	14 396	181	930
21	Херсонська	24 658	23 373	21888	22 337	2 770	1 036
22	Хмельницька	19	0	17	0	2	0
23	Черкаська	559	476	559	476	0	0
24	Чернівецька	1 891	1 810	1708	1 575	183	235
25	Чернігівська	7 311	3 117	7251	3 117	60	0
26	м. Київ	69 682	101 498	62349	88 434	7 333	13 064
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		290 741	332 356	259 813	294 253	30 928	38 103

**Кількість санованих із числа тих, які потребували санації, у приватних закладах охорони здоров'я України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	1 210	477	1210	477	0	0
3	Волинська	0	0	0	0	0	0
4	Дніпропетровська	13 147	11 486	12000	10 751	1 147	735
5	Донецька	8 164	16 436	7674	15 438	490	998
6	Житомирська	118	100	118	100	0	0
7	Закарпатська	2 911	4 461	2463	4 103	448	358
8	Запорізька	29 228	32 394	23449	26 419	5 779	5 975
9	Івано-Франківська	5 200	7 903	3980	6 111	1 220	1 792
10	Київська	21 426	20 441	20485	16 931	941	3 510
11	Кіровоградська	155	272	155	272	0	0
12	Луганська	765	764	736	735	29	29
13	Львівська	16 350	13 610	13067	11 660	3 283	1 950
14	Миколаївська	256	0	256	0	0	0
15	Одеська	835	1 262	778	1 073	57	189
16	Полтавська	1 148	1 098	1148	1 098	0	0
17	Рівненська	12 556	11 420	10489	9 243	2 067	2 177
18	Сумська	678	901	656	847	22	54
19	Тернопільська	10 115	10 273	9712	9 366	403	907
20	Харківська	15 382	13 160	15201	12 233	181	927
21	Херсонська	21 178	19 137	18438	18 114	2 740	1 023
22	Хмельницька	10	0	8	0	2	0
23	Черкаська	536	435	536	435	0	0
24	Чернівецька	1 428	1 284	1249	1 092	179	192
25	Чернігівська	5 875	2 576	5815	2 576	60	0
26	м. Київ	50 307	72 122	44080	62 166	6 227	9 956
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		218 978	242 012	193 703	211 240	25 275	30 772

**Питома вага санованих при плановій санації від кількості, що її потребують (у %),
у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Дорослі 18 років і старші		Діти віком до 17 років включено	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2	Вінницька	84,9	78,2	84,9	78,2	0	0,0
3	Волинська	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4	Дніпропетровська	62,3	74,3	61,5	74,6	72,1	69,2
5	Донецька	71,2	64,5	70,6	65,0	81,7	57,8
6	Житомирська	34,0	38,5	34,0	38,5	0	0,0
7	Закарпатська	92,1	85,3	94,2	84,5	82,4	96,2
8	Запорізька	73,6	75,2	72,6	73,0	78,2	86,7
9	Івано-Франківська	70,3	68,1	66,3	63,5	87,3	90,0
10	Київська	76,6	78,2	77,2	76,2	65,9	89,3
11	Кіровоградська	100	77,7	100	77,7	0	0,0
12	Луганська	91,2	90,0	92,0	89,9	74,4	93,5
13	Львівська	77,6	77,7	76,3	76,5	83,2	85,7
14	Миколаївська	79,8	0,0	79,8	0,0	0	0,0
15	Одеська	80,1	74,3	79,6	73,6	86,4	78,4
16	Полтавська	18,6	11,9	18,6	11,9	0	0,0
17	Рівненська	83,5	85,3	86,9	84,9	69,5	86,8
18	Сумська	83,2	54,5	83,2	61,4	81,5	19,9
19	Тернопільська	93,6	72,4	93,4	74,1	100	59,1
20	Харківська	86,3	85,9	86,2	85,0	100	99,7
21	Херсонська	85,9	81,9	84,2	81,1	98,9	98,7
22	Хмельницька	52,6	0,0	47,1	0,0	100	0,0
23	Черкаська	95,9	91,4	95,9	91,4	0	0,0
24	Чернівецька	75,5	70,9	73,1	69,3	97,8	81,7
25	Чернігівська	80,4	82,6	80,2	82,6	100	0,0
26	м. Київ	72,2	71,1	70,7	70,3	84,9	76,2
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Україна	75,3	72,8	74,6	71,8	81,7	80,8

**Ортодонтична допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки
(кількість осіб, вперше оглянутих лікарем-ортодонтом)**

№ з/п	Адміністративні території	Кількість осіб, що вперше оглянуті лікарем-ортодонтом - всього						у тому числі:						
		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
1	АР Крим	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0,0
2	Вінницька	3 842	4 665	24,0	29,7	1 804	1 786	13,8	14,0	2 038	2 879	69,5	99,7	
3	Волинська	394	329	3,8	3,2	73	77	0,9	1,0	321	252	13,5	10,5	
4	Дніпропетровська	5 331	12 444	16,3	38,6	2 362	3 457	8,7	13,1	2 969	8 987	52,3	155,1	
5	Донецька	516	431	1,2	2,2	18	65	0,05	0,4	498	366	7,6	12,0	
6	Житомирська	1 389	2 522	11,0	20,5	588	760	5,8	7,7	801	1 762	33,0	73,2	
7	Закарпатська	920	1 340	7,3	10,7	633	690	6,5	7,2	287	650	9,9	22,2	
8	Запорізька	2 534	4 597	14,4	26,7	687	1 399	4,7	9,8	1 847	3 198	63,2	108,5	
9	Івано-Франківська	2 053	2 115	14,9	15,4	216	275	2,0	2,5	1 837	1 840	65,6	66,1	
10	Київська	3 367	4 225	19,5	24,2	1 294	1 570	9,2	11,1	2 073	2 655	65,4	79,0	
11	Кіровоградська	255	429	2,6	4,5	137	10	1,7	0,1	118	419	6,9	24,8	
12	Луганська	2 283	2 600	10,3	37,5	286	323	1,5	5,5	1 997	2 277	61,5	214,8	
13	Львівська	2 229	3 353	8,8	13,4	1 457	1 549	7,2	7,6	772	1 804	16,0	37,2	
14	Миколаївська	758	723	6,5	6,3	0	156	0	1,7	758	567	36,3	27,3	
15	Одеська	620	966	2,6	4,1	322	318	1,7	1,7	298	648	6,6	14,0	
16	Полтавська	937	663	6,5	4,7	301	135	2,5	1,2	636	528	27,1	22,5	
17	Рівненська	155	560	1,3	4,8	88	286	1,0	3,2	67	274	2,4	9,8	
18	Сумська	2 039	3 032	18,2	27,8	242	623	2,6	6,8	1 797	2 409	102,6	140,4	
19	Тернопільська	281	1 369	2,6	13,0	115	702	1,3	8,2	166	667	8,2	33,7	
20	Харківська	10 461	11 812	38,5	44,1	6 873	7 343	30,0	32,7	3 588	4 469	84,8	103,5	
21	Херсонська	2 136	4 942	20,0	47,3	565	1 348	6,5	15,9	1 571	3 594	79,7	181,9	
22	Хмельницька	3 721	3 190	28,7	25,1	1 244	950	11,7	9,2	2 477	2 240	103,7	94,5	
23	Черкаська	2 890	2 614	23,2	21,5	1 338	938	12,8	9,2	1 552	1 676	75,6	83,2	
24	Чернівецька	1 070	889	11,8	9,8	535	786	7,4	10,9	535	103	28,9	5,6	
25	Чернігівська	399	423	3,8	4,2	257	288	2,9	3,4	142	135	8,6	8,3	
26	м. Київ	12 250	14 432	43,0	49,9	5 993	7 073	25,5	30,1	6 257	7 359	126,5	136,1	
27	м. Севастополь	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	
	Україна	62 830	84 665	14,7	20,1	27 428	32 907	7,8	9,5	35 402	51 758	46,5	68,0	

**Ортодонтична допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки
(кількість осіб, що закінчили ортодонтичне лікування)**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення						Доросле населення 18 років і старші						Діти віком 0-17 років включно					
		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення			
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
1	АР Крим	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0	0,0	0,0			
2	Вінницька	954	1 820	6,0	11,6	254	539	2,0	4,2	700	1 281	24,1	44,4						
3	Волинська	118	61	1,1	0,6	51	3	0,6	0,0	67	58	2,8	2,4						
4	Дніпропетровська	1 831	2 257	5,7	7,0	643	876	2,4	3,3	1 188	1 381	20,7	23,8						
5	Донецька	37	53	0,2	0,3	3	9	0,0	0,1	34	44	1,1	1,4						
6	Житомирська	254	317	2,0	2,6	135	149	1,4	1,5	119	168	4,9	7,0						
7	Закарпатська	169	225	1,3	1,8	9	6	0,1	0,1	160	219	5,5	7,5						
8	Запорізька	878	1 113	5,0	6,5	238	397	1,6	2,8	640	716	21,8	24,3						
9	Івано-Франківська	1 162	1 140	8,4	8,3	48	95	0,4	0,9	1 114	1 045	40,0	37,6						
10	Київська	1 569	1 811	9,1	10,4	497	480	3,5	3,4	1 072	1 331	32,6	39,6						
11	Кіровоградська	136	86	1,4	0,9	109	19	1,4	0,2	27	67	1,6	4,0						
12	Луганська	212	283	3,0	4,1	3	7	0,1	0,1	209	276	19,3	26,0						
13	Львівська	376	1 246	1,5	5,0	144	635	0,7	3,1	232	611	4,8	12,6						
14	Миколаївська	48	50	0,4	0,4	0	17	0,0	0,2	48	33	2,3	1,6						
15	Одеська	213	243	0,9	1,0	109	123	0,6	0,6	104	120	2,3	2,6						
16	Полтавська	628	390	4,4	2,8	222	51	1,9	0,4	406	339	17,3	14,5						
17	Рівненська	32	110	0,3	0,9	10	37	0,1	0,4	22	73	0,8	2,6						
18	Сумська	386	507	3,5	4,6	86	130	0,9	1,4	300	377	17,3	22,0						
19	Тернопільська	24	161	0,2	1,5	12	111	0,1	1,3	12	50	0,6	2,5						
20	Харківська	1 668	2 713	6,2	10,1	843	2 012	3,7	9,0	825	701	19,4	16,2						
21	Херсонська	879	929	8,3	8,9	205	298	2,4	3,5	674	631	34,1	31,9						
22	Хмельницька	1 017	1 123	7,9	8,8	331	390	3,2	3,8	686	733	28,8	30,9						
23	Черкаська	1 021	1 215	8,3	10,0	487	370	4,8	3,6	534	845	26,3	41,9						
24	Чернівецька	722	52	8,0	0,6	368	26	5,1	0,4	354	26	19,2	1,4						
25	Чернігівська	161	174	1,6	1,7	111	102	1,3	1,2	50	72	3,0	4,4						
26	м. Київ	3 263	3 554	11,3	12,3	1 972	1 983	8,4	8,4	1 291	1 571	24,6	29,1						
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0						
	Україна	17 758	21 633	4,2	5,1	6 890	8 865	2,0	2,6	10 868	12 768	14,3	16,8						

**Кількість осіб, які отримали зубні протези, апарати у привагних закладах охорони здоров'я України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення										з них:					
		на 10 тисяч населення				міські жителі			сільські жителі			на 10 тисяч населення					
		абсолютні числа		на 10 тисяч населення		абсолютні числа		на 10 тисяч населення	абсолютні числа		на 10 тисяч населення	абсолютні числа		на 10 тисяч населення			
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
1	АР Крим	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0	0,0	0,0		
2	Вінницька	8 199	8 879	24,1	56,6	6973	7482	87,0	93,8	1 226	1 397	15,7	18,1				
3	Волинська	2 594	3 453	2,8	33,3	1791	2363	33,3	44,0	803	1 090	16,1	21,8				
4	Дніпропетровська	24 775	24 295	20,7	75,3	22678	22336	84,1	82,7	2 097	1 959	39,4	37,2				
5	Донецька	7 685	11 042	1,1	57,3	7311	10313	44,5	63,1	374	729	12,3	24,9				
6	Житомирська	9 460	8 647	4,9	70,2	6699	6377	92,0	88,0	2 761	2 270	53,8	44,7				
7	Закарпатська	5 904	5 309	5,5	42,3	2984	2439	64,8	53,0	2 920	2 870	36,7	36,1				
8	Запорізька	23 691	21 252	21,8	123,4	21422	17401	160,0	131,1	2 269	3 851	56,8	97,5				
9	Івано-Франківська	4 786	5 291	40,0	38,5	3090	3295	51,6	54,9	1 696	1 996	21,8	25,8				
10	Київська	27 980	33 607	32,6	192,2	19775	25092	185,4	232,7	8 205	8 515	124,0	127,0				
11	Кіровоградська	4 329	4 623	1,6	48,7	3150	3243	52,4	54,3	1 179	1 380	32,9	39,1				
12	Луганська	7 258	6 659	19,3	96,1	6064	5669	120,3	114,3	1 194	990	59,7	50,3				
13	Львівська	8 263	11 427	4,8	45,5	6631	8732	43,6	57,5	1 632	2 695	16,4	27,2				
14	Миколаївська	4 760	4 395	2,3	38,5	4372	3864	55,8	49,7	388	531	10,6	14,6				
15	Одеська	827	1 020	2,3	4,3	610	792	3,9	5,0	217	228	2,7	2,9				
16	Полтавська	7 501	10 684	17,3	76,0	6635	9281	75,9	107,0	866	1 403	15,9	26,0				
17	Рівненська	8 897	7 695	0,8	66,4	5806	5336	106,1	97,8	3 091	2 359	50,3	38,4				
18	Сумська	7 925	10 200	17,3	93,4	5936	8067	78,7	107,6	1 989	2 133	57,2	62,3				
19	Тернопільська	2 211	4 437	0,6	42,3	1444	3318	30,8	70,9	767	1 119	13,1	19,3				
20	Харківська	50 057	52 643	19,4	196,5	43270	45726	200,4	211,7	6 787	6 917	128,9	133,4				
21	Херсонська	28 395	30 305	34,1	289,8	22880	24203	355,8	379,3	5 515	6 102	134,1	149,8				
22	Хмельницька	20 852	23 694	28,8	186,4	15354	17962	213,0	230,4	5 498	5 732	97,9	103,5				
23	Черкаська	10 954	11 998	26,3	98,6	8040	8945	115,5	130,7	2 914	3 053	54,8	57,4				
24	Чернівецька	2 315	2 222	19,2	24,6	1652	2018	42,8	52,4	663	204	12,8	3,9				
25	Чернігівська	3 481	2 317	3,0	22,9	2697	1918	40,9	29,4	784	399	21,4	11,1				
26	м. Київ	40 815	49 768	24,6	172,0	39546	48067	137,1	166,1	1 269	1 701	0,0	0,0				
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0				
Україна		323 914	355 862	76,4	84,3	266 810	294 239	91,2	101,0	57 104	61 623	43,4	47,1				

**Кількість пролікованих зубів з приводу карієсу у приватних закладах охорони здоров'я України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	278 558	296 637	258031	275 834	20 527	20 803
3	Волинська	74 907	73 519	69789	68 653	5 118	4 866
4	Дніпропетровська	391 568	411 404	378078	396 681	13 490	14 723
5	Донецька	132 025	153 180	129045	145 829	2 980	7 351
6	Житомирська	213 195	226 169	211463	223 386	1 732	2 783
7	Закарпатська	150 557	176 404	130961	154 502	19 596	21 902
8	Запорізька	296 677	195 133	259817	165 511	36 860	29 622
9	Івано-Франківська	329 372	342 182	310606	319 241	18 766	22 941
10	Київська	279 826	300 021	267325	275 751	12 501	24 270
11	Кіровоградська	129 850	134 408	127325	131 669	2 525	2 739
12	Луганська	80 405	75 807	77506	73 281	2 899	2 526
13	Львівська	217 602	244 988	190662	218 613	26 940	26 375
14	Миколаївська	114 796	137 378	114796	134 751	0	2 627
15	Одеська	30 148	34 411	29604	32 074	544	2 337
16	Полтавська	187 392	181 175	186929	179 375	463	1 800
17	Рівненська	260 184	261 507	235492	234 178	24 692	27 329
18	Сумська	184 041	213 763	180689	209 390	3 352	4 373
19	Тернопільська	162 389	183 511	155679	172 450	6 710	11 061
20	Харківська	556 916	614 448	541319	599 419	15 597	15 029
21	Херсонська	244 327	248 197	223183	229 009	21 144	19 188
22	Хмельницька	302 102	332 583	284238	315 477	17 864	17 106
23	Черкаська	232 278	242 262	215409	227 500	16 869	14 762
24	Чернівецька	46 911	43 208	45538	41 700	1 373	1 508
25	Чернігівська	100 654	89 432	99542	88 890	1 112	542
26	м. Київ	414 559	477 783	348466	401 393	66 093	76 390
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
		5 411 239	5 689 510	5 071 492	5 314 557	339 747	374 953
Україна							

Питома вага пролікованих зубів з приводу карієсу до усіх стоматологічних відвідувань (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2	Вінницька	96,9	95,8	97,5	96,1	90,2	91,5
3	Волинська	81,3	79,0	80,3	78,3	99,0	90,6
4	Дніпропетровська	62,8	66,1	62,9	66,1	60,3	65,6
5	Донецька	67,4	72,2	69,0	72,6	32,9	64,6
6	Житомирська	99,6	99,7	99,2	99,9	230,9	84,8
7	Закарпатська	95,3	97,4	93,6	96,0	108,2	108,3
8	Запорізька	83,6	57,9	89,7	57,6	56,5	59,9
9	Івано-Франківська	88,7	86,5	89,7	87,2	75,4	78,1
10	Київська	70,7	82,0	70,7	80,7	71,5	100,0
11	Кіровоградська	87,6	90,9	86,8	91,0	171,6	85,6
12	Луганська	59,9	59,0	60,2	59,2	54,1	54,2
13	Львівська	92,4	100,1	82,4	98,3	122,8	117,5
14	Миколаївська	125,8	96,1	126,8	95,3	0	172,7
15	Одеська	78,8	66,2	79,6	67,2	49,8	55,1
16	Полтавська	80,0	97,7	80,5	98,0	21,5	71,8
17	Рівненська	78,2	69,2	78,1	67,5	78,9	88,2
18	Сумська	80,5	81,0	82,8	83,5	31,9	33,2
19	Тернопільська	96,1	93,9	95,2	93,8	122,2	96,5
20	Харківська	89,3	89,4	89,6	91,5	81,6	46,3
21	Херсонська	57,1	54,1	56,9	53,6	58,9	61,3
22	Хмельницька	80,2	78,4	79,8	78,0	87,3	85,8
23	Черкаська	86,0	91,7	85,6	91,7	91,1	90,7
24	Чернівецька	80,6	75,6	79,5	74,5	144,5	126,4
25	Чернігівська	93,3	83,3	92,8	83,2	187,5	95,1
26	м. Київ	60,8	61,0	56,3	57,3	104,0	92,2
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Україна	79,0	78,3	78,8	78,2	79,9	80,2

**Кількість пролікованих зубів з ускладненим карієсом у приватних закладах охорони здоров'я України
за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	87 525	101 424	82650	95 371	4 875	6 053
3	Волинська	23 084	21 897	21918	20 914	1 166	983
4	Дніпропетровська	127 764	131 686	123623	128 024	4 141	3 662
5	Донецька	47 624	74 842	45931	71 082	1 693	3 760
6	Житомирська	68 188	71 967	67978	71 067	210	900
7	Закарпатська	47 932	51 113	41692	44 969	6 240	6 144
8	Запорізька	77 299	74 490	70023	67 831	7 276	6 659
9	Івано-Франківська	88 947	91 803	83559	84 463	5 388	7 340
10	Київська	101 360	101 717	98189	92 923	3 171	8 794
11	Кіровоградська	38 657	38 926	38356	38 442	301	484
12	Луганська	28 270	26 516	27475	25 829	795	687
13	Львівська	79 110	88 013	71114	78 382	7 996	9 631
14	Миколаївська	38 642	44 238	38642	44 057	0	181
15	Одеська	10 729	12 066	10607	11 504	122	562
16	Полтавська	53 328	42 693	53249	42 532	79	161
17	Рівненська	74 341	96 017	68552	88 947	5 789	7 070
18	Сумська	50 163	60 199	48980	58 490	1 183	1 709
19	Тернопільська	57 882	68 369	55728	64 762	2 154	3 607
20	Харківська	184 293	203 735	179602	198 396	4 691	5 339
21	Херсонська	70 805	76 013	66662	71 700	4 143	4 313
22	Хмельницька	103 554	122 055	98717	115 648	4 837	6 407
23	Черкаська	64 295	68 413	60982	64 801	3 313	3 612
24	Чернівецька	18 030	19 281	17605	18 816	425	465
25	Чернігівська	22 061	18 978	21945	18 879	116	99
26	м. Київ	112 924	138 962	104328	128 219	8 596	10 743
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
	Україна	1 676 807	1 845 413	1 598 107	1 746 048	78 700	99 365

Питома вага ускладненого карієсу до усіх пролікованих зубів з приводу карієсу (у %) у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2	Вінницька	31,4	34,2	32,0	34,6	23,7	29,1
3	Волинська	30,8	29,8	31,4	30,5	22,8	20,2
4	Дніпропетровська	32,6	32,0	32,7	32,3	30,7	24,9
5	Донецька	36,1	48,9	35,6	48,7	56,8	51,1
6	Житомирська	32,0	31,8	32,1	31,8	12,1	32,3
7	Закарпатська	31,8	29,0	31,8	29,1	31,8	28,1
8	Запорізька	26,1	38,2	26,9	41,0	19,7	22,5
9	Івано-Франківська	27,0	26,8	26,9	26,5	28,7	32,0
10	Київська	36,2	33,9	36,7	33,7	25,4	36,2
11	Кіровоградська	29,8	29,0	30,1	29,2	11,9	17,7
12	Луганська	35,2	35,0	35,4	35,2	27,4	27,2
13	Львівська	36,4	35,9	37,3	35,9	29,7	36,5
14	Миколаївська	33,7	32,2	33,7	32,7	0	6,9
15	Одеська	35,6	35,1	35,8	35,9	22,4	24,0
16	Полтавська	28,5	23,6	28,5	23,7	17,1	8,9
17	Рівненська	28,6	36,7	29,1	38,0	23,4	25,9
18	Сумська	27,3	28,2	27,1	27,9	35,3	39,1
19	Тернопільська	35,6	37,3	35,8	37,6	32,1	32,6
20	Харківська	33,1	33,2	33,2	33,1	30,1	35,5
21	Херсонська	29,0	30,6	29,9	31,3	19,6	22,5
22	Хмельницька	34,3	36,7	34,7	36,7	27,1	37,5
23	Черкаська	27,7	28,2	28,3	28,5	19,6	24,5
24	Чернівецька	38,4	44,6	38,7	45,1	30,9	30,8
25	Чернігівська	21,9	21,2	22,0	21,2	10,4	18,3
26	м. Київ	27,2	29,1	29,9	31,9	13,0	14,1
27	м. Севастополь	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Україна		31,0	32,4	31,5	32,9	23,2	26,5

**Проведено курс лікування з приводу захворювань слизової оболонки порожнини рота
у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Все населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0	0	0	0
2	Вінницька	2 792	2 192	2 647	2 126	145	66
3	Волинська	2 780	2 358	2 624	2 192	156	166
4	Дніпропетровська	14 393	13 099	14 145	12 730	248	369
5	Донецька	1 523	1 738	1 442	1 573	81	165
6	Житомирська	1 271	1 371	1 267	1 366	4	5
7	Закарпатська	1 960	2 428	1 556	1 712	404	716
8	Запорізька	13 262	7 992	12 776	7 772	486	220
9	Івано-Франківська	1 966	2 057	1 724	1 778	242	279
10	Київська	7 427	12 004	6 978	10 499	449	1 505
11	Кіровоградська	1 396	849	1 293	787	103	62
12	Луганська	2 249	2 845	2 228	2 786	21	59
13	Львівська	6 031	8 917	5 087	7 732	944	1 185
14	Миколаївська	385	750	385	747	0	3
15	Одеська	324	768	307	651	17	117
16	Полтавська	1 287	1 517	1 281	1 513	6	4
17	Рівненська	4 719	3 991	4 450	3 677	269	314
18	Сумська	423	720	349	494	74	226
19	Тернопільська	2 364	3 564	2 168	1 501	196	2 063
20	Харківська	4 166	4 100	2 818	2 759	1 348	1 341
21	Херсонська	18 958	16 498	18 414	15 569	544	929
22	Хмельницька	8 437	7 598	8 058	7 094	379	504
23	Черкаська	6 264	6 752	5 901	6 484	363	268
24	Чернівецька	1 076	1 419	974	1 369	102	50
25	Чернігівська	976	1 006	956	1 005	20	1
26	м. Київ	6 908	9 892	6 358	8 939	550	953
27	м. Севастополь	0	0	0	0	0	0
Україна		113 337	116 425	106 186	104 855	7 151	11 570

**Захворюваність слизової оболонки порожнини рота (на 10 тисяч населення)
у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки**

№ з/п	Адміністративні території	Всє населення		Доросле населення віком 18 років і старші		Діти віком 0-17 років включно	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Вінницька	17,6	14,0	20,5	16,6	5,0	2,3
3	Волинська	26,8	22,8	32,8	27,5	6,5	6,9
4	Дніпропетровська	44,6	40,6	53,3	48,1	4,3	6,4
5	Донецька	7,8	9,0	8,8	9,7	2,6	5,4
6	Житомирська	10,2	11,1	12,7	13,8	0,2	0,2
7	Закарпатська	15,6	19,3	16,1	17,8	13,8	24,5
8	Запорізька	76,3	46,4	88,4	54,4	16,5	7,5
9	Івано-Франківська	14,3	15,0	15,7	16,2	8,7	10,0
10	Київська	43,0	68,7	49,8	74,3	13,7	44,8
11	Кіровоградська	14,6	8,9	16,4	10,1	6,0	3,7
12	Луганська	31,9	41,1	37,4	47,5	1,9	5,6
13	Львівська	24,0	35,5	25,0	38,2	19,5	24,4
14	Миколаївська	3,3	6,6	4,1	8,0	0,0	0,1
15	Одеська	1,4	3,2	1,6	3,4	0,4	2,5
16	Полтавська	9,1	10,8	10,8	12,9	0,3	0,2
17	Рівненська	40,6	34,4	50,4	41,7	9,7	11,3
18	Сумська	3,8	6,6	3,8	5,4	4,3	13,2
19	Тернопільська	22,4	34,0	25,3	17,6	9,8	104,4
20	Харківська	15,5	15,3	12,5	12,3	31,6	31,1
21	Херсонська	179,8	157,8	215,0	183,6	27,5	47,0
22	Хмельницька	65,8	59,8	77,2	68,6	15,9	21,3
23	Черкаська	51,0	55,5	57,6	63,9	17,9	13,3
24	Чернівецька	11,9	15,7	13,5	19,0	5,5	2,7
25	Чернігівська	9,5	9,9	11,1	11,8	1,2	0,1
26	м. Київ	23,9	34,2	27,0	38,0	10,5	17,6
27	м. Севастополь	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Україна	26,7	27,6	30,5	30,3	9,4	15,2

Хірургічна стоматологічна допомога у приватних закладах охорони здоров'я України за 2017, 2018 роки

№ з/п	Адміністративні території	Операції на шлечно-лицьовій ділянці та ротовій порожнині в амбулаторно-поліклінічних закладах на 10 тисяч населення			Операції з приводу хвороб ротової порожнини, залоз та щелеп у стаціонарі		
		абсолютні числа		на 10 тисяч населення	абсолютні числа		на 10 тисяч населення
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	АР Крим	0	0	0,0	0,0	0	0
2	Вінницька	1 653	2 283	10,4	14,6	0	0
3	Волинська	116	221	1,1	2,1	0	0
4	Дніпропетровська	2 598	2 599	8,1	8,1	6	0
5	Донецька	1 104	1 174	5,7	6,1	0	0
6	Житомирська	484	820	3,9	6,7	0	0
7	Закарпатська	104	267	0,8	2,1	0	0
8	Запорізька	3 784	4 962	21,8	28,8	58	65
9	Івано-Франківська	760	560	5,5	4,1	0	18
10	Київська	24	1 421	0,1	8,1	1	0
11	Кіровоградська	200	270	2,1	2,8	0	0
12	Луганська	301	340	4,3	4,9	0	0
13	Львівська	1 753	2 202	7,0	8,8	0	0
14	Миколаївська	760	561	6,6	4,9	0	0
15	Одеська	54	168	0,2	0,7	4	3
16	Полтавська	3 289	2 945	23,2	20,9	0	0
17	Рівненська	222	642	1,9	5,5	0	0
18	Сумська	1 590	1 809	14,4	16,6	0	0
19	Тернопільська	169	111	1,6	1,1	0	0
20	Харківська	6 684	8 308	24,9	31,0	1	0
21	Херсонська	2 125	3 089	20,2	29,5	0	0
22	Хмельницька	4 109	4 874	32,0	38,3	0	0
23	Черкаська	1 304	1 438	10,6	11,8	0	0
24	Чернівецька	685	758	7,6	8,4	0	0
25	Чернігівська	877	70	8,6	0,7	0	0
26	м. Київ	10 719	13 916	37,2	48,1	36	124
27	м. Севастополь	0	0	0,0	0,0	0	0
Україна		45 468	55 808	10,7	13,2	106	210

Довідникове видання

Вороненко Ю.В., Мазур І.П., Павленко О.В.

СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ:

**аналіз основних показників діяльності
за 2018 рік**

Підписано до друку 17.08.2019 р. Формат 70x100/16.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум.- друк. арк. 14,3. Гарнітура "SchoolBookC".

Зам. № 61797. Наклад 300 прим.

Видавець і виготовлювач:

ПП "Поліум"

25006, м. Кропивницький, а/с-1/42

polium@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
видавничої справи ДК № 593 від 13.09.2001 р.